

תמצית דוחות כספיים מאוחדים ביניים

בנק ירושלים בע"מ וחברות מוחזקות שלו
תמצית דוחות כספיים מאוחדים ביניים ליום 31 במרץ 2019

**עיצוב: סטודיו 'שחר שושנה' מקבוצת 'סקורפיו '88'
נדפס בדפוס העיר העתיקה, ירושלים.**

תמצית דוחות כספיים מאוחדים ביניים ליום 31 במרץ 2019 תוכן העניינים

5	א. דו"ח הדירקטוריון וההנהלה
58	ב. הצהרה לגבי גילוי
60	ג. תמצית דוחות כספיים מאוחדים ביניים
65	ד. דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק ירושלים בע"מ
129	ה. ממשל תאגידי פרטים נוספים ונספחים לדוח הרבעוני
139	ו. אינדקס ומילון מונחים

דוח הדירקטוריון וההנהלה

בנק ירושלים בע"מ וחברות מוחזקות שלו

תמצית דוחות כספיים מאוחדים ביניים ליום 31 במרץ 2019

11	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה	1.1
11	מידע צופה פני עתיד	1.1
12	תיאור תמציתי של הבנק ותחומי הפעילות העיקריים שלו	1.2
12	תיאור היעדים והאסטרטגיה העסקית	1.3
13	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן	1.4
14	תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם	1.5
15	אירועים מהותיים בתקופת הדוח ואירועים לאחר תאריך המאזן	1.6
16	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי	2
16	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים	2.1
17	התפתחויות עיקריות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר	2.2
20	ההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון, הלימות ההון והמינוף	2.3
26	תיאור עסקי התאגיד הבנקאי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	2.4
30	חברות מוחזקות עיקריות	2.5
31	סקירת הסיכונים	3
31	התפתחויות מהותיות בחשיפה לסיכונים ואופן ניהולם:	
31	בסיכון אשראי	3.1
	נספחים לדוח הדירקטוריון והנהלה:	
32	סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים	
32	תנועה בחובות פגומים	
35	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק על בסיס מאוחד	
45	חשיפות למדינות זרות	
46	חשיפות למוסדות פיננסיים זרים	
47	בסיכון שוק	3.2
	נספחים לדוח הדירקטוריון והנהלה:	
48	מידע כמותי על סיכון ריבית - ניתוח רגישות	
53	בסיכון נזילות ומימון	3.3
55	בסיכון תפעולי	3.4
55	בסיכונים אחרים	3.5
55	השפעת גורמי הסיכון	3.6
56	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים	4
56	מדיניות ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים	4.1
56	בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי	4.2
57	מידע נוסף	5
57	תרומות ופעילות קהילתית	5.1
136	נספחים לפרק ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם	6
136	שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות מאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית	6.1

רשימת הטבלאות בדוח הדירקטוריון והנהלה

13	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן
14	ריכוז הסיכונים המתפתחים בבנק
17	פערי הריבית בין נכסים כספיים והתחייבויות במגזרי ההצמדה השונים
17	היקף הפעילות והתרומה להכנסות ריבית נטו של מגזרי ההצמדה השונים
18	ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית
18	פרטים אודות ההוצאות בגין הפסדי אשראי
20	התפתחות תיק ניירות ערך
20	התפתחות תיק האשראי
21	הרכב פיקדונות הציבור
21	התפתחות באגרות החוב ובכתבי ההתחייבויות הנדחים
22	יחס הלימות הון
22	ההשפעה על יחס הון עצמי רובד 1 ויחס ההון הכולל בעקבות שינויים בהון הבנק ובנכסי הסיכון
23	התפתחות ההון
24	יחס מינוף
27	פירוט היתרות הממוצעות של הנכסים וההתחייבויות ששימשו למגזרי פעילות
27	פירוט הרווח הנקי מפעולות רגילות לפי מגזרי פעילות
28	תמצית תוצאות הפעילות של מגזר משקי הבית
28	תמצית תוצאות הפעילות של מגזר בנקאות פרטית
29	תמצית תוצאות הפעילות של מגזר עסקי לפי תתי מגזרים
30	תמצית תוצאות הפעילות של מגזר גופיים מוסדיים
30	תמצית תוצאות הפעילות של מגזר ניהול פיננסי
32	סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים
32	פרטים בנוגע לתנועה בחובות פגומים
33	פרטים על הלוואות לדירור בפיגור
34	פרטים בנוגע לשיעורי הפרשה מסיכון אשראי לציבור
35	סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד
38	התפתחות ביצועי האשראי לדירור ומדדי ביצוע עיקריים
39	פרטים בגין מאפייני סיכון שונים בתיק הלוואות לדירור
40	יתרת האשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדירור)
41	נתונים נוספים על יתרות האשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדירור)
42	פרטי מחיקות חשבונאיות בגין אשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדירור)
42	נתונים אודות יתרות ממוצעות של סיכון אשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדירור) ללקוחות עו"ש פעילים
42	התפתחות ביצועי הלוואות צרכניות סולו ומדדי ביצוע עיקריים
45	חשיפה למדינות זרות
46	חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים
47	אומדן ה-VaR
48	שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות המאוחדות שלו

49	השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו
50	תמצית החשיפות לשינויים בלתי צפויים בריבית
50	משך החיים הממוצע של הנכסים והתחייבויות
51	מגבלות על שיעורי החשיפה בכל מגזר הצמדה
51	ריכוז בסיסי ההצמדה של הבנק
52	נתונים אודות ההשפעה על הון הבנק לפני השפעת המס בעקבות שינויים תאורטיים במדד המחירים לצרכן
52	נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים בשערי מטבע
53	יחס כיסוי נזילות
54	פרטים אודות שיעבוד מזומנים וניירות ערך

דו"ח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 במרץ 2019

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 28 במאי 2019, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים הבלתי מבוקרים של בנק ירושלים בע"מ (להלן: "הבנק" או "בנק ירושלים") והחברות הבנות שלו ליום 31 במרץ 2019. הדוחות ערוכים על פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, והנתונים מוצגים בסכומים מדווחים. הכללים שישמשו בעריכת דוחות אלו הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2018. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוח השנתי של 2018.

פרק 1 - סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

1.1. מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון וההנהלה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות מהווה מידע צופה פני עתיד, בהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו, במידה ונכללו, במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה מאירועים כלכליים חריגים, כגון: שינויים קיצוניים בשיעורי הריבית, פיחות/תיסוף המטבע והאינפלציה וכן אירועים מדיניים/ביטחוניים בלתי צפויים אשר יכולים לשנות את התנהגות הציבור הן מההיבט של היקף לקיחת האשראי, פירעונו המוקדם, מיחזורו או קשיים בפירעונו השוטף בכל מגזרי הפעילות של הבנק והן מההיבט של יכולת גיוס המקורות. כמו כן, שינויים ברגולציה או בהוראות חקיקה, הוראות גורמי פיקוח והתנהגות מתחרים עשויים להשפיע על פעילות הבנק.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", "צפוי", "עשוי", "עלול", "הערכה" וביטויים דומים להם. המעידים על כך שמדובר בתחזית לעתיד ולא עובדות עבר.

ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר כוללים בין היתר:

- מיזוגים ורכישות במערכת הבנקאית והשפעתם על מבנה התחרות בענף.
- השפעת שינויים בהוראות רגולטוריות על טעמי הלקוחות ו/או על היקף הפעילות במערכת הבנקאית ומבנה התחרות בה ו/או על רווחיות הבנק.
- יכולת התממשות של תכניות הבנק על פי היעדים שנקבעו בהתאם לאסטרטגיה שלו.
- תגובות לא חזויות של גורמים נוספים (לקוחות, מתחרים ועוד) הפועלים בסביבה העסקית של הבנק.
- התממשות בעתיד של תחזיות ענפיות ושל תחזיות מאקרו כלכליות בהתאם להערכות מוקדמות של הבנק.
- תוצאות אפשריות של הליכים משפטיים.
- שינוי בטעמי הצרכנים ו/או בהתנהגותם.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על הערכות מקצועיות של הבנק, על תחזיות מאקרו כלכליות של חזאים בדבר מצב המשק והסביבה העסקית, על פרסומים והערכות של גורמים בענף ועל ניתוחים סטטיסטיים שעורך הבנק לגבי התנהגות לקוחותיו.

האמור משקף את נקודת המבט של הבנק והחברות הבנות שלו במועד עריכת הדוחות הכספיים בנוגע לאירועים עתידיים, המבוססת על הערכות שאינן ודאיות. מנתונים והערכות אלה נגזרות הערכות הבנק והחברות הבנות שלו והתכניות העסקיות שלהם. כאמור לעיל, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי ולהשליך על התממשות התכניות העסקיות או להביא לשינוי בתכניות אלה.

הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הכלול בדוחות אלה.

1.2. תיאור תמציתי של הבנק ותחומי הפעילות העיקריים שלו

בנק ירושלים בע"מ נוסד בשנת 1963 כחברה ציבורית, כהגדרתה על פי פקודת החברות נוסח חדש התשמ"ג-1983, בשם: בנק ירושלים לפיתוח ולמשכנתאות בע"מ. בשנת 1992 הציע הבנק את מניותיו לציבור, ובהתאמה הפך לחברה ציבורית, שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ. בשנת 1996 שונה שם הבנק לשמו הנוכחי. לפרטים בדבר בעלי השליטה בבנק ראה במסגרת דוח ממשל תאגידי ופרטים נוספים.

הבנק הינו תאגיד בנקאי, בעל רשיון בנק על פי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, ופועל כבנק מסחרי החל משנת 1998. הבנק נשען על בסיס לקוחות רחב של משקי בית, תושבי ישראל ותושבי חוץ ופועל בתחומי המשכנתאות, אשראי צרכני, חסכונות ופיקדונות, מימון בניה למגורים ופעילות בשוק ההון.

הנהלת הבנק שוכנת בקרית שדה התעופה (אירפורט סיטי). נכון לתאריך פרסום הדו"ח הבנק פועל באמצעות 20 סניפים, הפזורים ברחבי הארץ, לפרטים אודות עידכון פרישת הרשת ראה בפרק שינויים עיקריים בתקופה המדווחת בדוחות הכספיים לשנת 2018. הבנק מתמחה במתן פתרון בנקאי משלים ללקוחות כל הבנקים וללא קשר למיקום בו מנוהל חשבון העו"ש העיקרי של הלקוח.

לתיאור מגזרי הפעילות בהם פועל הבנק ראה להלן בפרק תיאור עסקי התאגיד לפי מגזרי פעילות פיקוחיים.

1.3 תיאור היעדים והאסטרטגיה העסקית

לבנק תוכנית אסטרטגית אשר במרכזה צמיחה מבוקרת תוך מיקוד בפעילות קמעונאית מתמחה במשכנתאות והמשך פיתוח האשראי הצרכני וליווי בנייה, התוכנית האסטרטגית עודכנה בחודש דצמבר 2018 על-ידי דירקטוריון הבנק (להלן בדוח זה: "התכנית" או "התכנית האסטרטגית").

התוכנית גובשה תוך התייחסות למכלול השינויים בסביבה העסקית והתחרותית בה פועל הבנק. סביבה אשר מושפעת משינויים בהרגלי הצרכן, שינויים טכנולוגיים מואצים, שינויים רגולטורים (כגון חוק נתוני אשראי) ורפורמות מבניות מתוכננות. הבנק התאים את התוכנית האסטרטגית לשינויים אלה ורואה בהם אתגר לצד הזדמנות לפיתוח אפשרויות עסקיות חדשות.

לפרטים והרחבה אודות התוכנית האסטרטגית של הבנק ראה בפרק תיאור היעדים והאסטרטגיה העסקית בדוחות הכספיים לשנת 2018.

1.4. מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום						
31/12/2017	31/03/2018	30/06/2018	30/09/2018	31/12/2018	31/03/2019	
מדדי ביצוע עיקריים (באחוזים):						
5.4%	9.2%	9.1%	15.5%	7.7%	4.6%	תשואת הרווח הנקי להון עצמי ⁽¹⁾
4.1%	8.8%	9.1%	14.5%	8.7%	5.1%	תשואת הרווח הכולל להון עצמי ⁽¹⁾
0.33%	0.58%	0.55%	0.95%	0.51%	0.31%	תשואה לנכסים ממוצעים
10.2%	10.3%	10.2%	10.5%	10.5%	10.2%	יחס הון עצמי רובד 1
5.7%	6.0%	5.7%	6.0%	6.2%	6.0%	יחס המינוף
243%	258%	348%	308%	325%	247%	יחס כיסוי הנזילות
0.93%	1.05%	0.97%	1.11%	1.01%	0.91%	יחס הכנסות לנכסים ממוצעים
84.2%	72.2%	73.7%	65.5%	79.4%	77.6%	יחס יעילות (הוצאות תפעוליות ואחרות מסך כל ההכנסות)
מדדי איכות אשראי עיקריים (באחוזים):						
0.20%	0.46%	0.34%	0.49%	0.13%	0.50%	שיעור הוצאה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור
1.05%	1.08%	1.05%	1.08%	1.01%	1.01%	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור
2.14%	2.13%	1.98%	2.17%	1.71%	1.62%	שיעור חובות פגומים או חובות בפגור ל 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור
0.38%	0.37%	0.34%	0.13%	0.36%	0.29%	שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מתוך אשראי ממוצע לציבור
נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד לשנת הדיווח:						
10.9	19.0	18.9	32.3	17.0	10.1	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי ⁽¹⁾
8.4	18.3	18.9	31.7	18.9	11.3	סך הרווח הכולל ⁽¹⁾
94.7	90.8	97.9	96.8	98.2	97.8	הכנסות ריבית, נטו
4.8	11.0	8.4	12.1	3.2	12.8	הוצאות בגין הפסדי אשראי
30.0	49.8	33.2	54.4	37.4	27.3	הכנסות שאינן מריבית
28.2	26.7	23.3	23.4	25.9	27.4	מזה: עמלות ⁽²⁾
105.0	101.5	96.3	99.1	107.7	97.7	הוצאות תפעוליות ואחרות
45.5	46.1	42.4	45.7	48.0	41.0	מזה: משכורות והוצאות נלוות
רווח נקי למניה רגילה לשנת הדיווח:						
0.15	0.27	0.27	0.46	0.24	0.14	רווח בסיסי ומדולל
נתונים עיקריים מהמאזן, לסוף שנת הדיווח:						
13,553.6	12,916.2	13,796.4	13,657.3	13,292.5	13,870.0	סך כל הנכסים
2,659.0	2,017.1	1,968.1	2,130.4	2,116.8	2,188.0	מזה: מזומנים ופיקדונות בבנקים
858.3	1,012.7	1,671.9	1,308.7	956.2	951.7	ניירות ערך
9,670.7	9,542.7	9,829.0	9,895.4	9,908.0	10,406.4	אשראי לציבור, נטו
12,716.3	12,069.4	12,936.4	12,771.3	12,397.3	12,968.7	סך כל ההתחייבויות
33.6	33.9	34.7	35.1	30.9	109.3	מזה: פיקדונות מבנקים ⁽³⁾
10,560.1	10,103.9	10,286.6	10,422.6	10,513.3	10,923.8	פיקדונות מהציבור
34.9	49.9	512.6	325.0	50.0	2.0	פיקדונות הממשלה ⁽²⁾⁽³⁾
1,872.2	1,713.2	1,726.5	1,620.7	1,618.7	1,758.0	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
837.3	846.8	860.0	886.0	895.2	901.4	הון עצמי, המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
נתונים נוספים:						
673.5	754.5	617.7	608.4	623.9	727.2	מחיר מניה (בש"ח)
-	7.799	8.083	8.083	13.755	7.232	דיבידנד למניה (באגורות)
607	576	557	556	572	576	מספר עובדים
0.71%	0.69%	0.74%	0.71%	0.73%	0.72%	יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים
0.20%	0.20%	0.18%	0.17%	0.19%	0.19%	יחס עמלות לנכסים ממוצעים

(1) לפרטים אודות השפעות מיוחדות על הרווח לשנת 2018 ראה בדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2018.

(2) בשנת 2018 סווג מחדש.

(3) במהלך הרבעון הראשון לשנת 2019 עבר הבנק מפעילות השאלת ניירות ערך אגרות חוב באמצעות הממשלה להשאלה באמצעות בנקים בישראל.

1.5. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

זיהוי גורמי סיכון מובילים ומתפתחים

בהתאם למסמכי מדיניות ניהול הסיכונים השונים של הבנק ולהוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל, מבוצע ניטור שוטף אחר הסיכונים אליהם חשוף הבנק. ניטור זה נועד להבטיח היערכות מתאימה לניהול הסיכון, מניעת התממשותו וניטור הימצאות הבנק בתחום המגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ובנק ישראל. בנוסף, הבנק מבצע מעקב הדוק אחר ההתפתחויות בשווקים הפיננסיים, בנתונים מאקרו כלכליים וברגולציה וחקיקה שחלות או עשויים לחול או להשפיע על הבנק ואשר יחד עם האסטרטגיה העסקית ותמהיל הפעילות הקיים עשויים לחשוף את הבנק לסיכונים משמעותיים. בטיפול בסיכונים שזוהו, הבנק מבחין, בין היתר, בין הסיכונים המובילים לבין הסיכונים המתפתחים אשר מזוהים באופן הבא:

- **סיכון מוביל** - מייצג גורם סיכון משמעותי אליו חשוף הבנק בעקבות הפעילות הנוכחית שלו ואשר מידת החשיפה של הבנק אליו מדורגת, בהתאם למדיניות הבנק, כחשיפה ברמה "בינונית" או חמורה יותר. לפירוט בדבר גורמי הסיכון ודירוג מידת החשיפה/השפעה על הבנק ראה בפרק הסיכונים ודרכי ניהולם בדוחות הכספיים לשנת 2018.
- **סיכון מתפתח** - הינו סיכון אשר קיימת אי ודאות בקשר להתממשותו, אם בכלל, ולא ניתן להצביע על מידת ההשפעה האפשרית שלו. עם זאת, סיכון זה יקבל תשומת לב מיוחדת של הנהלת הבנק בהתוויית האסטרטגיה העסקית ומסגרת ניהול הסיכון המתאימה.

להלן טבלה המרכזת את הסיכונים המתפתחים בבנק:

הסיכון	תיאור הסיכון
סיכון מודל עסקי	איומים אשר יכולים לנבוע מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים כולל שינויים טכנולוגיים.
סיכון רגולטורי	השלכות הרגולציה בכל הקשור להטלת מגבלות משמעותיות על פעילות הבנק והצבת דרישות מכבידות.
סיכון ציות	הסיכון שעל תאגיד תוטל סנקציה חוקית או רגולטורית, הפסד פיננסי מהותי או פגיעה במוניטין כתוצאה מכישלון שלו לציית להוראות צרכניות, חוקי מיסוי, התממשות הסיכון ההתנהגותי (Conduct Risk) ודרישות בתחום הלבנת הון ומימון טרור.
סיכון סייבר	אפשרות תקיפת סייבר על מערכות ה-IT של הבנק ואתרי הבנק.
סיכון מקרו-כלכלי וסיכון משקי	סיכון שהבנק עשוי להיות מושפע ממנו בעקבות הרעה בנתונים מקרו כלכליים בישראל וסיכונים משקיים אחרים ובעיקר בגין שיעורי האבטלה.

לפירוט נוסף אודות תיאור הסיכונים המתפתחים וניהולם ראה עמוד 24 בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2018. במהלך תקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בסיכונים המתפתחים והמובילים בבנק.

1.6. אירועים מהותיים בתקופת הדוח ואירועים לאחר תאריך המאזן

1. ביום 7 במאי 2019 הודיעה חברת הדירוג Standard&Poor's Maalot כי לנוכח שיפור הדרגתי בביצועים של בנק ירושלים בשנים האחרונות וביכולת יצירת הרווחים וההון, תוך יישום האסטרטגיה העסקית שלו, בין השאר בזכות סביבה תפעולית חיובית, העלתה חברת הדירוג את דירוג המנפיק של הבנק מ 'ilA+' ל 'ilAA-' ואת דירוג החוב הנחות מ 'ilA-' ל 'ilA+' ואת דירוג כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון ספיגת הפסדים (COCO) מ 'ilBBB+' ל 'ilA-'. תחזית הדירוג היציבה משקפת את הערכת חברת הדירוג שהבנק יישאר ממוקד בצמיחה של עסקי הליבה שלו ב-12-18 החודשים הקרובים, תוך שמירה על הפרופיל הפיננסי הקיים ויכולת יצירת הרווחים הקיימת.
2. ביום 27 במרץ 2018 הגיש הבנק בקשה לדירקטוריון מוניציפל בנק בע"מ (לשעבר בנק דקסיה ישראל בע"מ - להלן: "מוניציפל") להכנס למשא ומתן בדבר רכישה של 100% ממניות מוניציפל ע"י הבנק. ההצעה נדחתה וביום 7 בנובמבר 2018 הוגשה הצעה משופרת למיזוג בדרך של "מיזוג משולש הפכי" בין שני הבנקים, ההצעה נדחתה אף היא. פירוט בדבר ההתכתבות בין הבנק למוניציפל ניתן למצוא בביאור 35 לדוחות הכספיים לשנת 2018.
- ביום 1 באפריל 2019, התקבל בידי הבנק מכתב מטעם דירקטוריון בנק דקסיה, לפיו דירקטוריון בנק דקסיה דחה את הצעת הבנק לשקול בשנית החלטתו שלא לבחון את הצעת הבנק.
- ביום 23 במאי, 2019, הודיעה רשות התחרות כי אישרה את מיזוג מוניציפל בנק עם בנק מרכזית דיסקונט בע"מ, תחת מספר תנאים אשר עיקרם חיובה של קבוצת דיסקונט למכור חלק מתיק האשראי של מוניציפל בנק.
3. ביום 27 בינואר 2019 התקבלה עמדת רשות המסים ביחס לכתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו על-ידי חברת הבת של הבנק, בהתאם לעקרונות באזל, המציינת כי בעת מחיקת קרן החוב לא מתקיים אירוע מס למחזיקים בכתבי ההתחייבות אלא רק בתום התקופה הקבועה להתאוששות (7 שנים).
4. ביום 17 במרץ 2019, החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד ביניים בגין רווחי רבעון רביעי לשנת 2018 בסך 5.1 מיליוני ש"ח, הדיבידנד בסך 0.07 ש"ח לכל מניה רגילה 1 ש"ח עג. שולם ביום 8 באפריל 2019, לבעלי המניות שהחזיקו במניות הבנק ביום 26 במרץ 2019 (המועד הקובע).
5. ביום 25 במרץ 2019, הנפיקה ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ, חברת בת בשליטה ובעלות מלאה של הבנק, 300 מיליוני ש"ח ערך נקוב ניירות ערך מסחריים (סדרה 1) תמורת 299.2 מיליון ש"ח. לפי תנאי האג"ח על החברה לשלם ריבית שנתית השווה לריבית בנק ישראל בתוספת 0.41%, האג"ח נפרעת בתשלום אחד במרץ 2020.
6. ביום 30 באפריל 2019 נחתם הסכם בין הבנק ובין גופים מוסדיים, על פיו מכר הבנק בעסקת המחאת מכר בלתי חוזרת, סופית גמורה ומוחלטת 80% מזכויותיו בקשר עם תיק הלוואות לדיור שסכומו הכולל כ- 342 מיליוני ש"ח אשר מורכב מהלוואות לדיור שהועמדו על ידי הבנק במהלך תקופה מוגדרת שהוסכמה בין הצדדים ("תיק הלוואות"). יתרת הזכויות בתיק הלוואות נותרת בבעלות הבנק, באופן שזכויות הרוכש בחלק תיק הלוואות שנמכר וזכויות הבנק בחלק שנותר בבעלותו תהיינה בדרגת קדימות זהה (פרי פסו).
- בהתאם להסכם ניהול שנחתם בין הצדדים, הבנק ינהל ויתפעל עבור הרוכש את חלק תיק הלוואות שנרכש על ידו, באופן ועל בסיס אותם כללים לפיהם הבנק מנהל ומתפעל הלוואות לדיור עבור עצמו, לרבות חלק תיק הלוואות שנותר בבעלותו. הבנק צפוי להכיר ברווח של כ-16 מיליוני ש"ח (לפני מס) בדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2019 בגין עסקה זו.
7. ביום 12 באפריל 2019 עלתה לאוויר מערכת נתוני אשראי שהוקמה על-ידי בנק ישראל, מכח חוק נתוני אשראי, התשע"ז-2016, בשלב זה טרם ניתן להעריך את השפעת החוק על פעילות הבנק והשוק. למרטים נוספים ראה בפרק ממשל תאגידי.

פרק 2 - הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

2.1 מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

בחדש נובמבר 2018, לראשונה מזה 7 שנים, העלה בנק ישראל את הריבית ל-0.25%. מתחילת שנת 2019 ירד מדד המחירים לצרכן הידוע ב-0.3% (כאשר המדד בגין שלושת החודשים הראשונים של 2019 עלה ב-0.5%).

שער השקל מול הדולר התחזק מתחילת שנת 2019 בשיעור של כ-3.1% ומול האירו התחזק ב-5.0%. ברבעון הראשון לשנת 2019 מדד ת"א 35 רשם עלייה של כ-5.4%, מדד ת"א 125 רשם עלייה של כ-3.9%. מדד איגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות רשם עלייה של כ-2.3%, מדד איגרות החוב הממשלתיות הצמודות רשם עלייה של כ-3.5% (ריאלית) ומדד התל בונד 60 רשם עלייה של כ-3.8%. המחזור היומי הממוצע במניות ובתעודות סל הסתכם ב-1.1 מיליארד שקלים, ירידה של כ-12.8% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הנפקות והקצאות של מניות על ידי חברות ישראליות בארץ ובחו"ל הסתכמו בכ-1.4 מיליארד שקלים, ירידה של כ-47.9% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

שיעור האבטלה בישראל לסוף הרבעון הראשון של שנת 2019 עמד על 4.1%, לעומת שיעור של 3.6% בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון הראשון של שנת 2019 בוצעו במערכת הבנקאית משכנתאות לדיור בסך שך 16.4 מיליארדי ש"ח לעומת ביצוע של 15.0 מיליארדי ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2018 (גידול של כ-9%), מזה סך של 2.0 מיליארדי ש"ח עבור דירות להשקעה (12% מן הביצוע) ו-0.4 מיליארדי ש"ח לקבוצות רכישה (2% מן הביצוע).

במהלך הרבעון הראשון של 2019 כ-9.4% מן הביצוע במערכת הבנקאית ניתן לתקופה של מעל ל-25 שנה לעומת 8.4% באותה תקופה אשתקד (עליה של 1%) וכן כ-34.2% מן ההלוואות לדיור בוצעו בשיעור LTV (יחס בין גובה הלוואה לשווי הנכס) שבין 60%-75% לעומת 30.2% באותה תקופה אשתקד (עליה של 4%).

בחלוקה לפי מגזרי הצמדה - תמהיל ביצועי המשכנתאות לדיור ברבעון הראשון של שנת 2019 היה כדלקמן: במגזר הלא צמוד 59%, צמוד מדד 40% ומט"ח וצמוד מט"ח 1% (ברבעון הראשון של 2018 - תמהיל ביצועי כדלקמן במגזר הלא צמוד 66%, צמוד מדד 33%, מט"ח וצמוד מט"ח 1%), כאשר 42% מן הביצוע ברבעון הראשון של שנת 2019 היה בריבית קבועה לעומת 44% ברבעון הראשון של שנת 2018.

2.2. התפתחויות עיקריות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר

רווח ורווחיות

הרווח הנקי בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 הסתכם ב-10.1 מיליוני ש"ח, לעומת 19.0 מיליוני ש"ח אשתקד. הרווח לרבעון הראשון של שנת 2018 הושפע בעיקר מהכנסות ממכירת תיק אשראי בסך 10.7 מיליוני ש"ח ומהכנסות ממכירת תיק הלקוחות העצמאיים והמוסדיים של הבנק בתחום פעילות הברוקראז' בסך 14.5 מיליוני ש"ח. בנטרול ההכנסות האמורות לעיל ובנטרול השפעות הנגזרות שלהן, **הרווח הנקי** לרבעון הראשון של שנת 2018 הסתכם ב-5.0 מיליוני ש"ח.

תשואת הרווח הנקי על ההון העצמי הממוצע הייתה 4.6%, לעומת 9.2% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 2.4% בתקופה המקבילה אשתקד לאחר נטרול ההכנסות האמורות לעיל.

הכנסות והוצאות ריבית

ברבעון הראשון של שנת 2019 הסתכמו **הכנסות ריבית, נטו** ב-97.8 מיליוני ש"ח, לעומת 90.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-8%.

הגידול נובע בעיקר מגידול בהיקף האשראי ומשיפור בניהול הנכסים והתחייבויות.

התפתחויות בשיעורי הכנסות והוצאות

להלן פערי הריבית בין נכסים כספיים שהניבו הכנסות בניכוי עלויות על התחייבויות במגזרי הצמדה השונים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2018	2019	
3.02%	3.10%	לא צמוד
2.79%	3.11%	צמוד למדד ⁽¹⁾
2.01%	1.66%	מט"ח וצמוד מט"ח ⁽²⁾
2.86%	2.98%	סך הכול פער הריבית
2.95%	3.08%	תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית

להלן היקף הפעילות⁽³⁾ והתרומה להכנסות ריבית נטו של מגזרי הצמדה השונים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום						
31 במרץ 2018			31 במרץ 2019			
תרומה להכנסות ריבית, נטו		היקף פעילות	תרומה להכנסות ריבית, נטו		היקף פעילות	
במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	
62.0	68	66	69.7	71	70	לא צמוד
21.7	24	25	22.4	23	22	צמוד ⁽¹⁾
7.1	8	9	5.7	6	8	מט"ח ⁽²⁾
90.8	100	100	97.8	100	100	סה"כ

(1) הכנסות המגזר הצמוד כוללות גם הפרשי הצמדה

(2) הכנסות מגזר המט"ח אינן כוללות הפרשי שער על הקרן והשפעת מכשירים נגזרים.

(3) היתרות הממוצעות של נכסים והתחייבויות נושאי ריבית לפי מגזר הצמדה, מתוך סך היתרות הממוצעות של נכסים והתחייבויות נושאי ריבית.

להלן ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018			
שינוי	גידול (קיטון) בגלל שינוי		
	מחיר	כמות	נטו
	מיליוני ש"ח		
	4.5	5.9	10.4
סך כל הכנסות הריבית			
	2.7	0.7	3.4
סך כל הוצאות הריבית			

לפירוט נוסף ראה נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית לדוח ממשל תאגידי.

הוצאות בגין הפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					במיליוני ש"ח
31/03/2018	30/06/2018	30/09/2018	31/12/2018	31/03/2019	
0.3	0.2	(0.9)	0.7	0.1	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
10.7	8.2	13.0	2.5	12.7	הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי
11.0	8.4	12.1	3.2	12.8	סך ההוצאות בגין הפסדי אשראי
מזה:					
0.2	0.3	(0.7)	0.1	(0.1)	הוצאה (הכנסה) בגין אשראי מסחרי
0.3	(0.4)	1.0	1.5	0.3	הוצאה (הכנסה) בגין אשראי לדיור
10.5	8.5	11.8	1.6	12.6	הוצאות בגין אשראי לאנשים פרטים
0.46%	0.34%	0.49%	0.13%	0.50%	הוצאות בגין הפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור
0.08%	(0.01%)	0.16%	(0.26%)	0.20%	מזה: הוצאות בגין הפרשה קבוצתית מתוך האשראי לציבור
0.35%	0.28%	0.37%	0.10%	0.38%	הוצאות בגין הפסדי אשראי מתוך כלל סיכון האשראי

הוצאות בגין הפסדי אשראי ברבעון הראשון של 2019 הסתכמו ב-12.8 מיליוני ש"ח, לעומת 11.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-16% הנובע בעיקרו מגידול ביתרות האשראי ביחס לתקופה המקבילה אשתקד (ברבעון המקביל אשתקד נמכרו 50% מזכויות בתיק הלוואות לדיור בסכום כולל של כ-600 מיליוני ש"ח).

למדדי איכות אשראי נוספים ראה פרק 1.4 מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לעיל. לפרטים נוספים ראה להלן במסגרת הדיון על התפתחות האשראי לציבור והדיון על סיכון האשראי המופיעים בפרק 3 - סקירת הסיכונים וכן ביאורים 6 ו-13 לדוח הכספי.

הכנסות שאינן מריבית

הכנסות שאינן מריבית ברבעון הראשון של 2019 הסתכמו ב-27.3 מיליוני ש"ח, לעומת 49.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - קיטון של כ-44% הנובע בעיקר מהסיבות כדלהלן:

הכנסות מימון שאינן מריבית ברבעון הראשון של 2019 הסתכמו בהפסד של 0.1 מיליוני ש"ח לעומת רווח של 5.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון המקביל אשתקד נרשמו הכנסות ממכירת תיק אשראי בסך 10.7 מיליוני ש"ח מנגד נרשמו הפסדים בסך 5.1 מיליוני ש"ח הנובעים מפעילות נוסטרו ונגזרי ALM.

הכנסות מהעמלות ברבעון הראשון של 2019 הסתכמו ב-27.4 מיליוני ש"ח, לעומת 26.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול של 3% הנובע בעיקרו מגידול בעמלות ליווי פרויקטים וגידול בעמלות מכרטיסים נטענים.

ברבעון הראשון של 2019 לא נרשמו **הכנסות אחרות** לעומת 17.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון המקביל אשתקד נרשמו הכנסות ממכירת תיק הלקוחות העצמאיים והמוסדיים של הבנק בתחום פעילות הברוקראז' בסך 14.5 מיליוני ש"ח, והכנסות מהפחתת הכנסה נדחית בסך 2.9 מיליוני ש"ח (ההכנסה הנדחית הופחתה במלואה בסוף שנת 2018).

הוצאות

ההוצאות התפעוליות והאחרות בשלושת החודשים הראשונים של 2019 הסתכמו ב-97.7 מיליוני ש"ח, לעומת 101.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. קיטון של כ-4% עיקר הקיטון נובע מקיטון בסעיף הוצאות שכר כמפורט להלן. **הוצאות השכר** ברבעון הראשון של 2019 הסתכמו ב-41.0 מיליוני ש"ח לעומת 46.1 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד - קיטון של כ-11%. ברבעון המקביל אשתקד הוצאות השכר הושפעו מעלויות הקשורות להשלמת עיסקת מכירת תיק הלקוחות העצמאיים והמוסדיים של הבנק וסיום הפעילות בתחום הברוקראז'.

הפרשה למיסים

ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה בשלושת החודשים הראשונים של 2019 בסך של 4.5 מיליוני ש"ח. לעומת 9.1 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, שיעור המס האפקטיבי הינו 30.8% לעומת 32.3% בתקופה מקבילה אשתקד ולעומת שיעור מס סטטוטורי של 34.19%. הקיטון נובע בעיקרו מתקבולי מיסים משנים קודמות.

התפתחויות בסעיפי רווח כולל אחר

הרווח הכולל האחר (לאחר השפעת המס) הסתכם ברבעון הראשון של 2019 בסך 1.2 מיליוני ש"ח, לעומת הפסד כולל אחר בסך של כ-0.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר השינוי נובע בשל רווחים שטרם מומשו מהתאמת נירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן בתקופת הדוח בהשוואה להפסדים בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים אודות הרווח הכולל האחר ראה ביאור 4 לדוחות הכספיים. לפרטים אודות קרן הונית שלילית בחלוקה לטווחים של משך הזמן ושיעור הירידה ראה ביאור 5 לדוחות הכספיים.

רווח כולל

סך הכל הרווח הכולל בשלושת החודשים הראשונים של 2019 הסתכם בסך של 11.3 מיליוני ש"ח, לעומת 18.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר השינויים מקורם בקיטון ברווח הנקי כמוסבר לעיל.

2.3. המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון והמינוף

ההתפתחויות בסעיפי הנכסים וההתחייבויות

סך כל המאזן ליום 31 במרץ 2019, הסתכם ב-13,870 מיליוני ש"ח, לעומת 13,293 מיליוני ש"ח בתום שנת 2018.

מזומנים, פיקדונות בבנקים וניירות ערך

יתרת הנכסים הנזילים (מזומנים, פיקדונות בבנקים וניירות ערך) ליום 31 במרץ 2019, הסתכמה ב-3,140 מיליוני ש"ח, לעומת 3,073 מיליוני ש"ח בתום שנת 2018, גידול של כ-2%.

יתרת המזומנים והפיקדונות בבנקים הסתכמה ביום 31 במרץ 2019, ב-2,188 מיליוני ש"ח, לעומת 2,117 מיליוני ש"ח בתום שנת 2018, גידול של כ-3%.

יתרת ניירות הערך הסתכמה ביום 31 במרץ 2019 ב-952 מיליוני ש"ח, לעומת 956 מיליוני ש"ח בתום שנת 2018, גידול של 11%.

להלן התפתחות תיק ניירות הערך (במיליוני שקלים):

	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018	תנועות שוטפות ⁽¹⁾	שערור ⁽²⁾	יתרה ליום 31 במרץ 2019	שינוי יתרות- %
ניירות ערך זמינים למכירה	913	(137)	(4)	772	59%
ניירות ערך למסחר	43	135	2	180	43%
	956	(2)	(2)	952	53%

(1) כולל קניות, מכירות, פדיונות ותקבולי ריבית.

(2) כולל רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בניירות ערך זמינים למכירה ובניירות ערך למסחר, הכנסות מריבית והפרשי שער.

אשראי לציבור

להלן התפתחות תיק האשראי (במיליוני שקלים):

	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018	ביצועים בתקופה ⁽¹⁾	פירעונות בתקופה ⁽²⁾	יתרה ליום 31 במרץ 2019	שינוי יתרות- %
אשראי לדיור	7,503	541 ⁽¹⁾	(272) ⁽¹⁾	7,772	4%
אשראי צרכני סולו	1,020	285	(183)	1,122	10%
סך הכל אשראי לדיור וצרכני	8,523	826	(455)⁽²⁾	8,894	4%
אשראי עסקי למעט נכסים מסחריים	876	232	(147)	961	10%
אשראי לרכישת נכסים מסחריים	443	87	(28)	502	13%
אחר	167	40	(51)	156	(7%)
סך הכל אשראי לציבור ברוטו	10,009	1,185	(681)	10,513	5%
הפרשה להפסדי אשראי	(101)			(106)	
סך הכל אשראי לציבור נטו	9,908			10,407	5%

(1) לא כולל מיחזורים.

(2) כולל צבירת ריבית, הפרשי הצמדה והפרשי שער.

לפרטים נוספים, ראה להלן במסגרת הדיון על התפתחות האשראי לציבור והדיון על סיכון האשראי המופיעים בפרק 3.1 לדוח זה בדוח על הסיכונים המוצג באתר האינטרנט של הבנק, וכן בביאורים 6 ו-13 לדוחות הכספיים.

פיקדונות הציבור

שינוי יתרונות-%	במיליוני ש"ח		
	31 בדצמבר 2018	31 במרץ 2019	
2%	8,586	8,754	פיקדונות של אנשים פרטיים ⁽¹⁾
29%	524	677	פיקדונות של גופים מוסדיים
6%	1,403	1,493	פיקדונות של תאגידים ואחרים
4%	10,513	10,924	סה"כ פיקדונות הציבור

(1) מזה סך של 2,483 מיליוני ש"ח לאנשים פרטיים אשר יש להם חשבון עו"ש פעיל בבנק (ליום 31 בדצמבר 2018 - 2,400 מיליוני ש"ח). ליום 31 במרץ 2019 כ-80% מסך פיקדונות הציבור הינם של משקי בית. כ-54% מסך פיקדונות הציבור הינם עד לגובה של 1 מיליוני ש"ח. לפרטים נוספים אודות סוגי פיקדונות ופיקדונות לפי סדר גודל ראה ביאור 7 פיקדונות הציבור. לפרטים נוספים אודות ניתוח איכותי וקבוצות המפקידים הגדולים ראה להלן בפרק 3.3 סיכון גיליות ומימון.

פעילות חוץ מאזנית בניירות ערך המוחזקים בידי הציבור

נכון ליום 31 במרץ 2019, מספר הלקוחות המחזיקים תיקי ניירות ערך במשמרת הבנק עומד על כ-8 אלפי לקוחות, בדומה לסוף שנת 2018. שווי תיקי ניירות ערך של לקוחות אלה ליום 31 במרץ 2019 עומד על כ-3.4 מיליארדי ש"ח, לעומת כ-3.2 מיליארדי ש"ח בסוף שנת 2018.

פיקדונות הבנקים והממשלה

יתרת פיקדונות מבנקים הסתכמו ביום 31 במרץ 2019 בכ-109 מיליוני ש"ח לעומת כ-31 מיליוני ש"ח בתום שנת 2018.

יתרת פיקדונות הממשלה הסתכמו ביום 31 במרץ 2019 בכ-2 מיליוני ש"ח לעומת כ-50 מיליוני ש"ח בתום שנת 2018 (מזה 49 מיליוני ש"ח בגין פעילות השאלת ני"ע).

במהלך הרבעון הראשון לשנת 2019 עבר הבנק מפעילות השאלת ניירות ערך אגרות חוב באמצעות הממשלה להשאלה, באמצעות בנקים בישראל.

אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים

שינוי יתרונות	יתרה ליום		יתרה ליום		
	31 במרץ 2019	פירעונות ⁽¹⁾	הנפקות ⁽²⁾	31 בדצמבר 2018	
באחוזים	במיליוני שקלים				
12%	1,272	(160)	300	1,132	אגרות חוב
(10%)	223	(25)	-	248	כתבי התחייבות נדחים
-	237	(1)	-	238	כתבי התחייבות נדחים מותנים (coco)
9%	1,758	(159)	300	1,618	סך הכל כתבי התחייבות

(1) כולל גם צבירת ריבית והפרשי הצמדה.
(2) לפרטים נוספים אודות הנפקה ראה להלן הפרק אירועים מהותיים בתקופת הדוח ואירועים לאחר תאריך המאזן.

נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים

יתרת נכסים בגין מכשירים נגזרים הסתכמה ביום 31 במרץ 2019 ב-2.4 מיליוני ש"ח (מזה כ-1.4 מיליוני ש"ח הינם עבור פעילות לקוחות), לעומת 8.5 מיליוני ש"ח בתום שנת 2018. (מזה כ-7.8 מיליוני ש"ח הינם עבור פעילות לקוחות).

יתרת התחייבויות בגין מכשירים נגזרים הסתכמה ביום 31 במרץ 2019 ב-7.2 מיליוני ש"ח (מזה כ-1.4 מיליוני ש"ח הינם עבור לקוחות), לעומת 14.8 מיליוני ש"ח בתום שנת 2018 (מזה כ-7.8 מיליוני ש"ח הינם עבור פעילות לקוחות).

הון והלימות הון

להלן טבלה המציגה יחס הלימות הון:

31/12/2018	31/03/2019	
במיליוני ש"ח		
א- הון עצמי לצורך חישוב יחס ההון		
872.1	879.7	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
-	-	הון רובד 1 נוסף, לאחר ניכויים
365.5	367.4	הון רובד 2, לאחר ניכויים
1,237.6	1,247.1	סך הכל הון כולל
ב- יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
7,430.5	7,798.3	סיכון אשראי
31.2	35.2	סיכון שוק
876.8	826.1	סיכון תפעולי
8,338.5	8,659.6	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
ג- יחס ההון לרכיבי סיכון		
10.5	10.2	יחס הון עצמי לרובד 1 לרכיבי סיכון
14.8	14.4	יחס הון הכולל לרכיבי סיכון
9.9	9.9	יחס הן עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים
13.4	13.4	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

להלן נתונים אודות השפעה על יחס הון עצמי רובד 1 ויחס ההון הכולל בעקבות שינויים הימוטטיים בהון הבנק ובנכסי הסיכון (בנקודות האחוז):

השפעה על יחס ההון הכולל		השפעה על יחס הון עצמי רובד 1		תרחיש ⁽¹⁾
ליום		ליום		
31 בדצמבר 2018	31 במרץ 2019	31 בדצמבר 2018	31 במרץ 2019	
1.1	1.0	1.1	1.0	עלייה של 10% בהון העצמי
0.3	0.3	-	-	עלייה של 10% במכשירי הון רובד 2
(1.4)	(1.3)	(1.0)	(0.9)	עלייה של 10% בנכסי הסיכון

(1) השפעה מקבילה בתרחיש של ירידה היפותטית.

להלן התפתחות ההון בשלושת החודשים הראשונים לשנת 2019:

הון עצמי	הון עצמי רובד 1	הון רובד 2	הון כולל	
895.2	872.1	365.5	1,237.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018
10.1	10.1	-	10.1	רווח נקי לתקופה*
(5.1)	(5.1)	-	(5.1)	דיבידנד שהוכרז
1.2	1.2	-	1.2	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס*
-	-	(2.7)	(2.7)	שינוי ביתרת כתבי התחייבות נדחים המוכרים כהון רובד 2
-	-	4.6	4.6	שינוי בהפרשה קבוצתית המוכרת כהון רובד 2
-	1.4	-	1.4	אחר
901.4	879.7	367.4	1,247.1	יתרה ליום 31 במרץ 2019

* ראה לעיל פירוט רווח ורווחיות בפרק 2.2 התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר.

לפרטים נוספים בדבר שינויים בהון העצמי, ראה בדוחות הכספיים, דוח על השינויים בהון. ביום 30 במאי 2013, פרסם בנק ישראל הוראות נוהל בנקאי תקין מעודכנות המאמצות את המלצות באזל II ובאזל III החל מיום 1 בינואר 2014 במערכת הבנקאית בישראל (הוראות ניהול בנקאי תקין 201 - 211).

בהוראות הנוהל הבנקאי נקבע כי על התאגידיים הבנקאיים וחברות האשראי:

- לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי לנכסי סיכון משוקללים של 9% עבור כלל המערכת הבנקאית החל מיום 1 בינואר 2015 ועבור תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית לעמוד ביחס הון כולל מזערי של 10% החל מיום 1 בינואר 2017.
- לעמוד ביחס הון כולל מזערי לנכסי סיכון משוקללים של 12.5% עבור כלל המערכת הבנקאית החל מיום 1 בינואר 2015 ועבור תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית לעמוד ביחס הון כולל מזערי של 13.5% החל מיום 1 בינואר 2017.

ביום 28 בספטמבר 2014, פרסם המפקח על הבנקים הנחיות בנושא מגבלות למתן הלוואות לדירור, בהתאם להנחיות המערכת הבנקאית נדרשת להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדירור עד ליום 1 בינואר 2017. על פי האמור יסתכם החישוב ליום 31 במרץ 2019 לסך של כ-80 מיליוני ש"ח המהווים כ-0.9% תוספת לדרישת ההון המזערי.

בהתאם להנחיות המפקח המצוינות לעיל, יחס הון עצמי רובד 1 מזערי של הבנק ליום 31 במרץ 2019 עומד על 9.9%. קביעת יעדי ההון מהווה שלב התחלתי ומהותי בתהליך תכנון ההון כאשר, יתר השלבים נגזרים ממנו שכן יעד ההון המזערי שקבע בנק ישראל מהווה, למעשה, מגבלת תכנון. יעד ההון נקבע תוך התחשבות בסביבה הרגולטורית, העסקית והארגונית של הבנק. במסגרת דיוניו על תהליך הערכת נאותות ההון (ICAAP), קבע הדירקטוריון בשיבתו מיום 17 לפברואר 2019 להתאים את יעד הון עצמי רובד 1 לתוצאות ה-ICAAP ושהחל מה-1 ליולי 2019 יעד ההון לשנים הקרובות יהיה 10.0% ויעד הון כולל 13.5%.

תהליך הערכת הלימות ההון (ICAAP) ותכנון ההון הינו חלק מרכזי בניהול התכנית העסקית האסטרטגית וניהול הסיכונים של הבנק בראייה צופת פני עתיד. במסגרת תהליך תכנון ההון נבחנת השפעת היעדים האסטרטגיים והעסקיים על פרופיל הסיכון ועל ההון הנדרש על ידי התאגיד. יעדי ההון השמרנים שנקבעו מסכמים את הערכת הדירקטוריון על נאותות ההון של הבנק בהתייחס לתכנית העסקית צופת פני עתיד, הסיכון שהוגדר, סביבת הסיכונים, הממשל התאגידי, והמצב הכספי של הבנק. בין השיקולים שהובילו את הדירקטוריון להחלטה על יעדי ההון הנ"ל נכללה התכנית האסטרטגית להמשיך ולהתמקד בפעילות העסקית במגזר משקי הבית המהווה כ-90% מהפעילות. והינו בעל פרופיל סיכון נמוך, בעיקר בשל גובה האשראי הממוצע ללווה והפיזור הרב בתיק האשראי. בנוסף, כ-90% תיק האשראי של הבנק מובטח בבטחון ממשי, בעיקר דירות מגורים, ביחסי LTV נמוכים. כמו כן בשל גודלו הבנק אינו מהווה סיכון סיסטמי. יעדי ההון נקבעו בהתחשב בתיאבון הסיכון וברצון הבנק לעמוד ביחסי ההון המזערי גם לאחר התממשות תרחישי קיצון, בראייה צופת פני עתיד והמביאה בחשבון את דרישות בנק ישראל.

למטרת קביעת משקלי הסיכון, השתמש הבנק עד הדו"ח הכספי ליום 30 בספטמבר 2018 בנתוני סוכנויות דירוג Standard and Poor's Rating Group ו-Moody's Investors Service.

דירקטוריון הבנק החליט, בהתחשב בתאבון לסיכון ובשימושי הבנק בדירוגים של סוכנויות הדירוג, להשתמש החל מהדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2018 רק בדירוגי חברת דירוג אחת - Standard and Poor's Rating Group. להחלטה זו אין השפעה מהותית על יחסי ההון המדווחים.

הון רוברד 2

2018 בדצמבר 31	2019 במרץ 31	
במיליוני ש"ח		
237.7	237.0	כתבי התחייבות נדחים מסוג COCO*
37.2	35.2	מכשירי הון מורכבים וכתבי התחייבות נדחים אחרים
90.6	95.2	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי
365.5	367.4	סך-הכל הון רוברד 2

* כתבי התחייבות נדחים הכוללים גם מנגנון לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן

יחס מינוף

2018	31 במרץ		
	2018	2019	
872.1	827.6	879.7	הון עצמי רוברד 1
13,383.0	13,006.6	13,964.0	סך חשיפות מאזניות
779.2	767.8	765.1	חשיפות חוץ מאזניות אחרות (לאחר מקדמי המרה לחשיפות מאזניות)
0.1	2.2	1.2	סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
(23.1)	(19.2)	(21.7)	סכומים בגין נכסים שנוכו בקביעת הון עצמי רוברד 1
14,139.2	13,575.4	14,708.6	סך החשיפות
6.2%	6.0%	6.0%	יחס מינוף
5.0%	5.0%	5.0%	יחס המינוף המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

ביום 28 באפריל 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדדה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות סיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

בהתאם להוראה, תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שנדרש מהבנק הוא 5%.

מדיניות חלוקת דיבידנדים

ביום 27 באפריל 2017, החליט דירקטוריון הבנק לאמץ מדיניות חלוקת דיבידנד מעודכנת ("מדיניות חלוקת דיבידנד"), כמפורט בדוח המידי שפרסם הבנק ביום 27 באפריל 2017 (מספר אסמכתא 043638-01-2017), אשר המידע המופיע בו מובא על דרך ההפניה. בהתאם למדיניות זו, ניתן יהיה לחלק כדיבידנד עד 30% מהרווח הנקי של הבנק בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק ובכפוף, בין היתר, לכך שהבנק יעמוד ביעדי הלימות ההון הרגולטורים החלים עליו גם לאחר חלוקת הדיבידנד. עוד נקבע במדיניות, כי בהגעה ליעדי הלימות ההון ארוכי הטווח ובמתווה עולה כפי שהנחה הדירקטוריון את הנהלת הבנק לפעול על פיהן, ניתן יהיה לחלק דיבידנד בסכום של עד 50% מהרווח הנקי ובכפוף לעמידה בכל יתר התנאים הדרושים לחלוקה על פי דין ולמגבלות החלות על הבנק.

בדוחות הכספיים לשנת 2018 ובדוח זה, מפורטים יעדי הלימות ההון המעודכנים שקבע הדירקטוריון בתחילת השנה. בהתחשב ביעדי הצמיחה האסטרטגיים שקבע הדירקטוריון ממשיך הבנק במדיניות תשלום דיבידנד של עד 30% מהרווח הנקי השנתי של הבנק.

חלוקת הדיבידנד בפועל כפופה להחלטות פרטניות של הדירקטוריון בטרם כל חלוקה, ובכפוף להוראות הדין שחלות על חלוקת דיבידנד ובכלל זה הוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999 והוראות בנק ישראל ולמגבלות החלות על הבנק, ולכן נסיבות מסוימות יכול וימנעו מהבנק את האפשרות לחלק דיבידנד.

מדיניות חלוקת הדיבידנד תישאר בתוקפה כל עוד לא החליט הדירקטוריון אחרת ועשויים להיות בה שינויים מעת לעת ואין באמור בה כדי לגרוע מסמכות דירקטוריון הבנק להחליט מעת לעת בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין ובהוראות רגולטוריות החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או על שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת או להחליט שלא לחלק דיבידנד בגין תקופה מסוימת.

מובהר בזה, למען הסר ספק, כי אין באישור מדיניות חלוקת דיבידנד כדי ליצור התחייבות כלפי צד שלישי כלשהו לחלוקה של דיבידנד בפועל ו/או מועדי תשלום דיבידנד ו/או שיעורו וכי כל חלוקה של דיבידנד בפועל יהיה כפוף לעמידה בכל התנאים הדרושים לחלוקה על פי דין ולמגבלות החלות על הבנק בהתייחס לחלוקה ולהחלטה ספציפית של הדירקטוריון.

המידע האמור לעיל בדבר חלוקת הדיבידנד מהווה מידע צופה פני עתיד, העשוי שלא להתממש כולו או חלקו או להתממש באופן שונה מכפי שנצפה. מידע זה מתבסס על הערכות ותחזיות שונות שהיו בפני דירקטוריון הבנק. מידע זה יכול שלא יתממש בשל שינויים העשויים לחול בגורמים שונים שאינם בשליטת הבנק בלבד. הגורמים המשפיעים כוללים תחזיות והערכות לגבי שינויים במצב הכלכלי במשק, חקיקה, הוראות גורמי פיקוח ואחרים ושינויים ברווחיות הבנק בתכנית האסטרטגית, ובתכנית העבודה.

ביום 17 במרץ 2019, החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד ביניים בגין רווחי רבעון רביעי לשנת 2018 בסך 5.1 מיליוני ש"ח, הדיבידנד בסך 0.07 ש"ח לכל מניה רגילה 1 ש"ח ע.ג. שולם ביום 8 באפריל 2019, לבעלי המניות שהחזיקו במניות הבנק ביום 26 במרץ 2019 (המועד הקובע).

2.4. תיאור עסקי התאגיד הבנקאי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

הבנק פועל באמצעות מטה הבנק, סניפיו וחברות בנות ומספק מגוון שירותים בנקאיים בחמישה מגזרי פעילות עיקריים. גישת ההנהלה לפילוח פעילות הבנק אינה שונה מהותית מגישת פילוח המגזרים הפיקוחית כמתואר להלן:

- **מגזר משקי הבית** - לקוחות המגזר הינם אנשים פרטיים (למעט אלה הנכללים במגזר בנקאות פרטית). במסגרת פעילות מגזר משקי הבית מספק הבנק מגוון של שירותים ומוצרים פיננסיים עבור אנשים פרטיים (למעט אלו המיוחסים למגזר "בנקאות פרטית"). המוצרים העיקריים העומדים לרשות לקוחות הבנק במסגרת מגזר פעילות זה כוללים: הלוואות לרכישת דירת מגורים ונכסים מסחריים, הלוואות לכל מטרה בביטחון דירת מגורים, הלוואות צרכניות, כרטיסי אשראי וכרטיסי חיוב ללקוחות הבנק, חשבונות עו"ש, פיקדונות וחסכונות ופעילות בשוק ההון בניירות ערך.
- מרבית לקוחות הבנק המשתייכים למגזר פעילות זה, מקבלים מהבנק שירותי בנקאות באמצעות סניפי הבנק, באמצעים דיגיטליים ועל ידי מוקד הלקוחות של הבנק, לרבות שירותי ה-IVR.
- **מגזר בנקאות פרטית** - לקוחות המגזר הינם אנשים פרטיים להם יתרת תיק נכסים פיננסיים העולה על 3 מיליוני ש"ח.
- **מגזר עסקי** - לקוחות המגזר הינם חברות בניה, קבלנים וחברות נדל"ן, תאגידים ועמותות.
- במסגרת פעילות המגזר העסקי מספק הבנק שירותים בנקאיים ללקוחות עסקיים. שירותים אלה ניתנים ללקוחות הבנק, בעיקר באמצעות סקטור הנדל"ן וכן באמצעות החטיבה הקמעונאית. המגזר כולל פעילות בסקטור הנדל"ן של ליווי פרויקטים לבניה למגורים בעיקר בשיטת הליווי הסגור, בין היתר, מימון פרויקטים לפי תמ"א 38 לסוגיה.
- **מגזר מוסדיים** - לקוחות המגזר כוללים חברי בורסה המנהלים כספי לקוחות, חברות ביטוח וגופים מוסדיים נוספים.
- **מגזר ניהול פיננסי** - המגזר כולל את פעילות הנוסטרו ופעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק. הפעילויות במגזר זה כוללות את הניהול הכספי של הבנק, ואינן כוללות פעילות מול לקוחות הבנק. תחומי הפעילות העיקריים במגזר זה הם:
  - ניהול ההון הפיננסי הפנוי של הבנק, ניהול נכסים והתחייבויות, ניהול תיק הנוסטרו של הבנק, ניהול החשיפות לסיכוני שוק לרבות חשיפות בסיס, ריבית ונזילות, פעילות מול בנקים בארץ ובחו"ל, פעילות מכירה ושירות ניהול תיקי אשראי.
- לפרטים אודות הכללים העיקריים שיושמו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים ולפרטים נוספים אודות תוצאות הפעילות ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

להלן פירוט היתרות הממוצעות של הנכסים וההתחייבויות ששימשו למגזרי פעילות:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ						מגזרים
התחייבות			נכסים			
שינוי	2018	2019	שינוי	2018	2019	
%-כ	מיליוני ש"ח		%-כ	מיליוני ש"ח		
4%	6,652.3	6,913.9	5%	8,520.8	8,933.5	משקי בית
12%	1,574.5	1,765.4	(66%)	12.2	4.2	בנקאות פרטית
(18%)	882.7	722.4	3%	852.5	881.4	עסקים קטנים וזעירים
32%	579.1	767.2	25%	363.5	456.4	עסקים בינוניים וגדולים ⁽¹⁾
(28%)	762.9	547.8	(100%)	3.5	-	גופים מוסדיים
(2%)	1,891.6	1,855.9	(10%)	3,542.9	3,197.0	מגזר ניהול פיננסי
2%	12,343.1	12,572.6	1%	13,295.4	13,472.5	סה"כ

(1) מגזר זה כולל את הפעילויות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי.

להלן פירוט הרווח הנקי (הפסד) מפעולות רגילות לפי מגזרי פעילות:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ			מגזרים
שינוי	2018	2019	
מיליוני ש"ח			
%-כ	מיליוני ש"ח		
18%	(2.8)	(2.3)	משקי בית
50%	(0.8)	(0.4)	בנקאות פרטית
21%	5.2	6.3	עסקים קטנים וזעירים
4%	2.7	2.8	עסקים בינוניים וגדולים ⁽¹⁾
43%	(4.0)	(2.3)	גופים מוסדיים
(68%)	18.7	6.0	מגזר ניהול פיננסי ⁽²⁾
(47%)	19.0	10.1	סה"כ

(1) מגזר זה כולל את הפעילויות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי.

(2) הכנסות המגזר ברבעון הראשון לשנת 2018 כוללות גם הכנסות מכירת תיקי לקוחות הברוקראד' והכנסות ממכירת תיקי אשראי.

לפרטים בקשר עם שינויים ברווחיות המגזרים, ראה להלן בכל מגזר.

מגזר משקי בית

להלן תמצית תוצאות פעילות המגזר (במיליוני ש"ח):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ					
2018			2019		
סך הכל משקי בית	אחר	הלוואות לדיור	סך הכל משקי בית	אחר	הלוואות לדיור
71.1	35.9	35.2	75.3	37.0	38.3
16.7	10.8	5.9	14.5	8.8	5.7
10.9	10.5	0.4	12.9	12.9	-
80.9	60.0	20.9	80.0	57.7	22.3
(2.8)	(16.2)	13.4	(2.3)	(17.4)	15.1

בתקופת הדוח נרשם במגזר זה הפסד בסך 2.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה להפסד של 2.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהפסד בתקופה נובע בעיקר מגידול בהכנסות הריבית בגין גידול ביתרות הלוואות לדיור. הכנסות מגזר זה מהוות כ-72% מכלל הכנסות הבנק, הוצאות מגזר זה מהוות כ-82% מהוצאות הבנק. לפרטים נוספים אודות סיכונים בתיק הלוואות לדיור וסיכונים בתיק הלוואות לאנשים פרטיים שאינם לדיור, ראה להלן בפרק סקירת הסיכונים.

מגזר בנקאות פרטית

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר בנקאות פרטית (במיליוני ש"ח):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ	
2018	2019
1.1	1.5
1.2	0.5
-	(0.2)
3.5	2.8
(0.8)	(0.4)

בתקופת הדוח נרשם הפסד במגזר פעילות זה בסך 0.4 מיליוני ש"ח בהשוואה להפסד בסך 0.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות מגזר זה מהוות כ-2% מכלל הכנסות הבנק, הוצאות מגזר זה מהוות כ-3% מהוצאות הבנק.

מגזר עסקי

המגזר העסקי מחולק לתתי מגזרים להלן:

- מגזר עסקים קטנים וזעירים - עסקים שמחזור פעילותם קטן מ-50 מיליוני ש"ח.
- מגזר עסקים בינוניים וגדולים* - עסקים שמחזור פעילותם גדול או שווה ל-50 מיליוני ש"ח.

להלן תוצאות הפעילות של המגזר העסקי לפי תתי מגזרים (במיליוני ש"ח):

מגזר עסקים קטנים וזעירים						
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ						
2018			2019			
סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	
6.3	0.9	5.4	7.0	1.0	6.0	סך הכנסות ריבית, נטו
8.3	4.0	4.3	9.0	4.0	5.0	סך הכנסות שאינן מריבית
0.6	(0.1)	0.7	0.2	-	0.2	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
6.3	2.2	4.1	6.8	2.4	4.4	הוצאות תפעוליות ואחרות
5.2	1.9	3.3	6.3	1.8	4.5	רווח נקי

מגזר עסקים בינוניים וגדולים*						
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ						
2018			2019			
סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	
2.8	0.1	2.7	3.2	0.2	3.0	סך הכנסות ריבית, נטו
2.5	0.3	2.2	3.1	0.3	2.8	סך הכנסות שאינן מריבית
(0.4)	-	(0.4)	(0.1)	-	(0.1)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1.8	-	1.8	2.3	-	2.3	הוצאות תפעוליות ואחרות
2.7	0.3	2.4	2.8	0.3	2.5	רווח נקי

- מגזר זה כולל את הפעילות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי. בתקופת הדוח נרשם רווח נקי במגזר העסקי בכללותו בסך 9.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך 7.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מהרחבת הפעילות בתחום בינוני ונדל"ן במהלך הרבעון הראשון של 2019. הכנסות מגזר זה בכללותו מהוות כ-18% מכלל הכנסות הבנק, הוצאות מגזר זה בכללותו מהוות כ-9% מהוצאות הבנק.

מגזר גופים מוסדיים

להלן תמצית תוצאות פעילות המגזר (במיליוני ש"ח):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2018	2019	
0.6	0.3	הכנסות ריבית, נטו
0.2	-	הכנסות שאינן מריבית
-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
6.7	3.4	הוצאות תפעוליות ואחרות
(4.0)	(2.3)	הפסד

בתקופת הדוח נרשם במגזר זה הפסד בסך 2.3 מיליוני ש"ח בהשוואה להפסד בסך 4.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות מגזר זה מהוות פחות מ-0.1% מכלל הכנסות הבנק, הוצאות מגזר זה מהוות כ-3% מהוצאות הבנק.

מגזר ניהול פיננסי

להלן תמצית תוצאות פעילות המגזר (במיליוני ש"ח):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2018	2019	
8.9	10.5	הכנסות ריבית, נטו
20.9	0.2	הכנסות שאינן מריבית
(0.1)	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2.3	2.4	הוצאות תפעוליות ואחרות
18.7	6.0	רווח נקי

בתקופת הדוח נרשם במגזר זה רווח בסך 6.0 מיליוני ש"ח בהשוואה לרווח בסך 18.7 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

עיקר הקיטון ברווח נובע מהכנסות בסך של כ-25 מיליוני ש"ח שנרשמו בתקופה מקבילה אשתקד בגין ממכירת תיק אשראי וממכירת תיקי לקוחות בפעילות הברוקראז'.

הכנסות מגזר זה מהוות כ-9% מכלל הכנסות הבנק, הוצאות מגזר זה מהוות כ-2% מהוצאות הבנק.

עשיית שוק באג"ח ממשלתיות

בשנת 2013 מונה הבנק כעושה שוק ראשי באגרות חוב ממשלתיות בהתאם לכתב מינוי מאת החשב הכללי במשרד האוצר.

בתקופת הדוח הפסיק הבנק את פעילותו כעושה שוק.

2.5. חברות מוחזקות עיקריות

במהלך התקופה המדווחת לא חלו התפתחויות מהותיות בפעילות של חברות מוחזקות. לפרטים על חברות מוחזקות עיקריות ראה ביאור 15 לדוחות הכספיים לשנת 2018.

פרק 3 - סקירת הסיכונים

התפתחויות מהותיות בחשיפה לסיכונים ואופן ניהולם

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2018 ובדוח על הסיכונים נדבך 3 לשנת 2018 על כן יש לקרוא את הפרק בהמשך לכתוב בדוחות אלו.

הבנק מנהל את עסקיו ואת סיכוניו בהתאם לעקרונות וסטנדרטים בינלאומיים מקובלים המותווים ע"י בנק ישראל ובהתאם לתיאבון לסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון. הבנק פועל כך שתהליכי ניהול סיכונים יתקיימו הן בתוך קווי העסקים והן לרוחב הבנק בחתך של סוגי סיכון. סוגי המדיניות הספציפית לגבי כל סיכון שזוהה מבטאות גישה זו. לגבי כל סיכון צריכים להתקיים זיהוי, מידדה, הערכה, בקרה, הפחתה, ניטור ודיווח.

תהליכי ניהול הסיכונים מתייחסים למכלול הסיכונים הקשורים לבנק כך שלצד הסיכונים בפעילויות העסקיות: אשראי, שוק ונזילות ישנה התייחסות גם לסיכונים אחרים ובכללם: סיכונים תפעוליים לרבות סיכונים טכנולוגיים וסיכוני סייבר, סיכונים משפטיים, סיכוני רגולציה סיכוני ציוד, סיכוני מוניטין וסיכון אסטרטגי.

דירקטוריון הבנק קובע את התיאבון לסיכון שמגדיר את רמת הסיכון לה הבנק מוכן להיות חשוף ואת רמת הסיכון שהוא מוכן לקבל או לשאת על עצמו במהלך עסקים רגיל ובתרחישי קיצון. תיאבון הסיכון משמש כבסיס להקצאת משאבים והון. כמו כן, הגדרת תיאבון הסיכון כוללת מערכת של מגבלות כמותיות ו/או איכותיות.

במהלך התקופה המדווחת לא חלו שינויים בחומרת גורמי הסיכון ביחס לטבלה שפורסמה בדוח השנתי לשנת 2018.

3.1. סיכון אשראי

סיכון האשראי הוא הסיכון לפגיעה בשווי הבנק הנובע מהפוטנציאל שלווה או צד נגדי של הבנק יישל בעמידה בהתחייבויותיו ביחס לתנאים שסוכמו או עקב הרעה באיכות הלווים ושווי הביטחונות שהועמדו על ידם.

לתיאור נרחב של מסגרת העבודה לניהול ובקרת סיכון האשראי ראה גם את דו"ח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים, ובדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2018.

ריכוזיות

סיכון הריכוזיות הוא סיכון הנובע מהיעדר פיזור בתיק האשראי. במטרה לצמצם את סיכון הריכוזיות פועל הבנק לפיזור תיק האשראי בין לווים רבים מענפי משק שונים.

הבנק בוחן חשיפתו למגזרי האוכלוסייה השונים באופן שוטף ומבצע ניתוחי תרחישים מהם עולה כי לא צפוי לבנק הפסד חריג כתוצאה מחשיפת הבנק למגזר מסוים. תוצאות הבחינה מוגשות לדירקטוריון הבנק במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני.

במהלך התקופה המדווחת לא חל שינוי מהותי בפרופיל הסיכון של תיק האשראי.

למידע נוסף ופירוט לגבי התפתחויות שחלו בתיק האשראי ומדדים איכותיים המאפיינים את התיק ניתן לראות בהמשך לפרק זה וכן בדוח על הסיכונים.

להלן טבלה המציגה סיכון אשראי ונכסים שאינם מבצעים במיליוני ש"ח:

יתרת סיכון אשראי ⁽³⁾ ליום								
31 בדצמבר 2018			31 במרץ 2018			31 במרץ 2019		
כולל	חוץ מאזני	מאזני	כולל	חוץ מאזני	מאזני	כולל	חוץ מאזני	מאזני
1. סיכון אשראי בעייתי⁽¹⁾								
21.6	0.1	21.5	42.2	2.5	39.7	22.2	0.1	22.1
14.6	0.4	14.2	15.9	0.9	15.0	12.8	0.4	12.4
149.5	-	149.5	159.6	-	159.6	147.8	0.5	147.3
185.7	0.5	185.2	217.7	3.4	214.3	182.8	1.0	181.8
149.1	-	149.1	163.0	-	163.0	149.4	-	149.4
*מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 יום או יותר (בעיקר דיור) ⁽⁴⁾								
2. נכסים שאינם מבצעים:								
11.9	0.1	11.8	31.8	2.5	29.3	13.0	0.1	12.9
11.9	0.1	11.8	31.8	2.5	29.3	13.0	0.1	12.9

- (1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
 (2) לרבות בגין הלוואות שבגינן הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 יום או יותר.
 (3) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
 (4) לא כולל חובות שהכרת הכנסות בגינן נעשית על בסיס מזומן.

להלן פרטים בנוגע לתנועה בחובות פגומים במיליוני ש"ח:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ	
2018	2019
41.2	21.5
1.5	1.0
-	-
(0.8)	0.7
(2.2)	(1.1)
39.7	22.1

יתרת חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים ביום 31 במרץ 2019 עומדת על כ-16.2 מיליוני ש"ח, לעומת 15.9 מיליוני ש"ח בתום שנת 2018.
 יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות פגומים הסתכמה ביום 31 במרץ 2019 ב-9.7 מיליוני ש"ח, לעומת 9.1 מיליוני ש"ח בתום שנת 2018.

להלן פרטים על הלוואות לדיור בפיגור לפי הנספח להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 314 במיליוני ש"ח:

31 במרץ 2019								
עומק הפיגור (מיליוני ש"ח)								
סך הכל	יתרות בגין הלוואות בפיגור שמוחזרו ⁽³⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר					בפיגור של 30 ועד 89 ימים	
		סך הכל מעל 90 ימים	מעל 33 עד 90 ימים	מעל 15 עד 33 חודשים	מעל 6 עד 15 חודשים	90 ימים ועד 6 חודשים		
14.7	-	14.3	7.5	2.0	2.6	2.2	0.4	סכום הפיגור
1.9	-	1.9	1.8	0.1	-	-	-	מזה: יתרת ההפרשה לריבית ⁽¹⁾
161.3	10.4	127.8	5.8	14.3	42.9	64.8	23.1	יתרת חוב רשומה
16.6	1.3	15.3	4.7	5.3	5.3	-	-	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾
144.7	9.1	112.5	1.1	9.0	37.6	64.8	23.1	יתרת חוב נטו

(1) בגין ריבית על סכומים שבפיגור.

(2) לא כולל יתרת ההפרשה לריבית.

(3) הלוואות בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעון, ללא ויתור על ההכנסה.

ניתוח הוצאות להפסדי אשראי והתפתחויות עיקריות בסיכוני האשראי

בנושא הוצאות בגין הפסדי אשראי וסיווג חובות בעייתיים הבנק פועל בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים שנכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2011 והעדכונים של הוראות אלו מאז מועד זה. הבנק נוהג לאמוד, להעריך ולעדכן את גובה ההפרשה להפסדי אשראי באופן שוטף, בהתאם לניסיון העבר, ניתוח מצבם של הלווים הנבכנים באופן פרטני, וכן בהתאם לתחזיות כלכליות והערכות לגבי השווקים והסקטורים העסקיים השונים. ההפרשה להפסדי אשראי בהתייחס לתיק האשראי נחלקת להפרשה פרטנית ולהפרשה קבוצתית.

הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופת הדוח הסתכמו ב-12.8 מיליון ש"ח, המהווה שיעור של כ-0.5% מתיק האשראי לציבור, השיעור הושפע ממספר גורמים עיקריים:

- **אשראי פרטי אחר** - יתרת ההפרשה לסוף הרבעון בסך 55.9 מיליוני ש"ח המהווה 53% מסך ההפרשה להפסדי אשראי. בתקופת הדוח נרשמה הוצאה בסך 12.6 מיליוני ש"ח הנובעת בעיקרה ממחיקות חשבונאיות נטו באשראי לאנשים פרטיים בסך 7.5 מיליוני ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד 9.0 מיליוני ש"ח) הנרשמות בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים. הקיטון נובע משיפור תהליכי גבייה. לפרטים נוספים, ראה להלן בפרק סיכונים בתיק ההלוואות לאנשים פרטיים ללא הלוואות לדיר.
- **אשראי לדיר** - יתרת הפרשה לסוף הרבעון בסך 44.9 מיליוני ש"ח המהווה 42% מסך ההפרשה להפסדי אשראי. בתקופת הדוח נרשמה הוצאה בסך 0.3 מיליוני ש"ח (בדומה לתקופה המקבילה אשתקד) לפרטים נוספים, ראה להלן בפרק סיכונים בתיק הלוואות לדיר.
- **אשראי מסחרי** - יתרת הפרשה לסוף הרבעון בסך 5.5 מיליוני ש"ח המהווה 5% מסך ההפרשה להפסדי אשראי. בתקופת הדוח נרשמה הכנסה בסך 0.1 מיליוני ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד נרשמה הוצאה בסך 0.2 מיליוני ש"ח).

להלן פרטים בנוגע לשיעורי הפרשה מסיכון אשראי לציבור:

31 בדצמבר 2018	31 במרץ 2018	31 במרץ 2019	
0.12%	0.30%	0.12%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית מיתרת האשראי לציבור
1.49%	1.69%	1.42%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.01%	1.07%	1.01%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
855%	354%	824%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית
63%	54%	65%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית בתוספת יתרת אשראי לציבור אשר נמצא בפיגור של 90 ימים או יותר
1.53%	1.87%	1.45%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
0.35%	0.46%	0.50%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור
0.36%	0.37%	0.29%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור הממוצעת
35.4%	35.2%	28.2%	שיעור המחיקות נטו בגין האשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

לפרטים נוספים, ראה ביאור 13 לדוחות הכספיים.

סיכון האשראי לפי ענפי משק

31 במרץ 2019										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾						סיכון אשראי כוללי ⁽¹⁾				
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾			מזה			דירוג ביצוע אשראי ⁽⁷⁾				
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי ⁽⁵⁾	חובות ⁽²⁾	סך הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	סך הכל	סך הכל	
4.5	(0.2)	0.2	3.7	9.3	961.4	2,001.8	9.3	1,992.5	2,001.8	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾
2.8	-	(0.4)	3.1	6.0	501.7	545.2	6.0	539.2	545.2	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
0.2	-	0.1	-	-	80.0	142.5	-	143.9	143.9	שירותים פיננסיים
0.1	-	-	-	-	3.5	1.1	-	12.6	12.6	אחרים
7.6	(0.2)	(0.1)	6.8	15.3	1,546.6	2,690.6	15.3	2,688.2	2,703.5	סך הכל מסחרי
45.4	0.2	0.3	2.2	138.2	7,771.9	8,571.5	138.2	7,915.5	8,571.5	אנשים פרטיים - הלוואות לדירוג
56.2	7.5	12.6	13.2	29.3	1,194.2	1,322.1	29.3	1,244.2	1,322.1	אנשים פרטיים - אחר
109.2	7.5	12.8	22.2	182.8	10,512.7	12,584.2	182.8	11,847.9	12,597.1	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	106.1	106.1	-	62.8	168.9	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	693.5	693.5	ממשלת ישראל
109.2	7.5	12.8	22.2	182.8	10,618.8	12,690.3	182.8	12,604.2	13,459.5	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	-	-	123.0	123.0	ממשלות בחו"ל
109.2	7.5	12.8	22.2	182.8	10,618.8	12,690.3	182.8	12,727.2	13,582.5	סך הכל

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות מכשירים נגזרים. כולל: חובות - 10,618.8 מיליוני ש"ח, אג"ח - 889.8 מיליוני ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 2.4 מיליוני ש"ח, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה - 2,071.5 מיליוני ש"ח.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירוג שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדירוג שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (6) כולל הלוואות לדירוג אשר הועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה בסך של 197.8 מיליוני ש"ח ומסגרות שהועמדו לקבוצות אלו בסך של 345.8 מיליוני ש"ח.
- (7) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (8) יתרה נמוכה מ-0.1 מיליוני ש"ח אינה מוצגת בתוספת זו.

סיכון האשראי לפי ענפי משק

31 במרץ 2018										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾				
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾										
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מזה			סך הכל	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁷⁾	סך הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	
			פגום	בעייתי ⁽⁵⁾	חובות ⁽²⁾					
ציבורי מסחרי										
5.0	-	-	23.5	24.3	792.9	1,894.1	24.3	1,869.8	1,894.1	בינוי ונדל"ן - בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
2.9	-	0.2	4.0	9.7	449.4	478.3	9.7	468.6	478.3	שירותים פיננסיים
0.1	(0.1)	(0.1)	-	-	92.7	177.7	-	178.3	178.3	אחרים
0.1	0.1	0.1	-	-	10.6	18.2	-	32.3	32.3	
8.1	-	0.2	27.5	34.0	1,345.6	2,568.3	34.0	2,549.0	2,583.0	סך הכל מסחרי
43.6	0.1	0.3	1.3	151.5	7,123.3 ⁽⁹⁾	7,726.9	151.5	7,423.5	7,726.9	אנשים פרטיים - הלוואות לדירוג אנשים פרטיים - אחר
55.1	9.0	10.5	13.4	32.2	1,177.3 ⁽⁹⁾	1,332.6	32.2	1,259.3	1,332.6	
106.8	9.1	11.0	42.2	217.7	9,646.2	11,627.8	217.7	11,231.8	11,642.5	סך הכל ציבורי - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	94.1 ⁽¹⁰⁾	94.1 ⁽¹⁰⁾	-	2.2	96.3 ⁽¹⁰⁾	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	881.8	881.8	ממשלת ישראל
106.8	9.1	11.0	42.2	217.7	9,740.3	11,721.9	217.7	12,115.8	12,620.6	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	0.1	0.1	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	-	-	111.3	111.3	ממשלות בחו"ל
106.8	9.1	11.0	42.2	217.7	9,740.3	11,721.9	217.7	12,227.2	12,732.0	סך הכל

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות מכשירים נגזרים. כולל: חובות - 9,740.3 מיליוני ש"ח, אג"ח - 1,007.2 מיליוני ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 2.9 מיליוני ש"ח, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה - 1,981.6 מיליוני ש"ח.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירוג שביגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדירוג שביגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (6) כולל הלוואות לדירוג אשר הועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה בסך של 200.7 מיליוני ש"ח ומסגרות שהועמדו לקבוצות אלו בסך של 348.8 מיליוני ש"ח.
- (7) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (8) יתרה נמוכה מ-0.1 מיליוני ש"ח אינה מוצגת בתוספת זו.
- (9) במהלך הרבעון הראשון לשנת 2018 נמכר: תיק אשראי הלוואות לדירוג של כ-300 מיליוני ש"ח.
- (10) סווג מחדש.

סיכון האשראי לפי ענפי משק

31 בדצמבר 2018										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽⁴⁾				
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾										
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מזה			סך הכל	בעייתי ⁽⁵⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁷⁾	סך הכל	
			פגום	בעייתי ⁽⁵⁾	חובות ⁽²⁾					
4.1	-	(0.9)	3.6	9.0	875.7	1,932.3	9.0	1,923.3	1,932.3	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾
										בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
3.2	-	0.5	3.1	7.2	443.3	526.3	7.2	519.1	526.3	שירותים פיננסיים
0.1	(0.1)	(0.1)	-	-	85.1	(10)128.6	-	(10)135.9	(10)135.9	אחרים
0.1	0.4	0.4	-	-	4.8	(10)11.4	-	(10)26.0	(10)26.0	
7.5	0.3	(0.1)	6.7	16.2	1,408.9	2,598.6	16.2	2,604.3	2,620.5	סך הכל מסחרי
										אנשים פרטיים - הלוואות לדירוג
45.3	0.5	2.4	2.3	141.0	(9)7,503.3	8,266.5	141.0	7,895.7	8,266.5	אנשים פרטיים - אחר
51.1	34.9	32.4	12.6	28.5	(9)1,096.7	1,227.8	28.5	1,167.6	1,227.8	
103.9	35.7	34.7	21.6	185.7	10,008.9	12,092.9	185.7	11,667.6	12,114.8	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	(10)255.8	(10)255.8	-	125.3	(10)381.1	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	698.8	698.8	ממשלת ישראל
103.9	35.7	34.7	21.6	185.7	10,264.7	12,348.7	185.7	12,491.7	13,194.7	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	-	-	118.7	118.7	ממשלות בחו"ל
103.9	35.7	34.7	21.6	185.7	10,264.7	12,348.7	185.7	12,610.4	13,313.4	סך הכל

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות מכשירים נגזרים. כולל: חובות - 10,264.7 מיליוני ש"ח, אג"ח - 956.2 מיליוני ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 8.5 מיליוני ש"ח, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה - 2,084.0 מיליוני ש"ח.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירוג שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדירוג שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (6) כולל הלוואות לדירוג אשר הועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה בסך של 217.1 מיליוני ש"ח ומסגרות שהועמדו לקבוצות אלו בסך של 319.1 מיליוני ש"ח.
- (7) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (8) יתרה נמוכה מ-0.1 מיליוני ש"ח אינה מוצגת בתוספת זו.
- (9) במהלך שנת 2018 נמכרו: תיק אשראי הלוואות לדירוג של כ-300 מיליוני ש"ח, תיק אשראי צרכני של כ-140 מיליוני ש"ח.
- (10) סווג מחדש.

סיכונים בתיק הלוואות לדיור

במסגרת ניהול סיכוני אשראי, הבנק נוקט אמצעים שונים להפחתת סיכונים הנובעים ממתן אשראי לדיור. הבנק קבע במסגרת מדיניות האשראי מגבלות שונות על פעילות האשראי לדיור בהתחשב בגורמי הסיכון המרכזיים. הפרמטרים העיקריים להגדרת תיאבון הסיכון בתחום הלוואות לדיור הינם: שיעור המימון (LTV), מיקום הנכס, יחס החזר מהכנסה (PTI), מטרת ההלוואה ותקופת ההלוואה. הבנק מנטר באופן שוטף את פרופיל הסיכון של תיק המשכנתאות לנוכח תיאבון הסיכון שקבע.

להלן פרטים בנוגע להתפתחות ביצועי האשראי לדיור⁽¹⁾ ומדדי ביצוע עיקריים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
31/03/2018	30/06/2018	30/09/2018	31/12/2018	31/03/2019	
405	345	375	360	530	ביצועים במטבע ישראלי (במיליוני ש"ח)
12	45	7	5	11	ביצועים במט"ח (במיליוני ש"ח)
417	390	383	364	541	סה"כ ביצוע ⁽²⁾ (במיליוני ש"ח)
30%	(7%)	(2%)	(5%)	49%	אחוז השינוי ביחס לרבעון קודם
30%	33%	33%	32%	33%	ביצועים בריבית משתנה בתדירות קצרה מ-5 שנים
267	267	261	251	255	תקופת ההלוואה ממוצעת (בחודשים)
5,926	6,011	5,238	5,456	5,873	הכנסה לנפש בממוצע (בש"ח)
					התפלגות סכום ביצוע לפי שיעור מימון הנכס⁽²⁾ (LTV)
87%	83%	84%	77%	80%	0%-60%
13%	17%	16%	23%	20%	61%-75%
(3)_	(3)_	(3)_	(3)_	(3)_	מעל 75%
					התפלגות סכום ביצוע לפי שיעור החזר מהכנסה (PTI) בהלוואות למטרת מגורים⁽²⁾
29%	27%	29%	29%	29%	שיעור החזר מהכנסה (PTI) ממוצע
100%	100%	100%	100%	100%	0%-40%
(3)_	(3)_	-	-	-	מעל 40%
-	-	-	-	-	מזה: אחוז הביצועים בעלי שיעור מימון מעל 60%
					התפלגות מספר הסכמים על פי סכום ביצוע (באלפי ש"ח):
45%	41%	40%	44%	44%	0-500
37%	39%	40%	35%	38%	500-1,000
18%	20%	20%	21%	18%	מעל 1,000
705	726	765	774	726	סכום הסכמים ממוצע
					הלוואות בסך העולה על 2 מיליון ש"ח להלוואה:
9	13	9	9	21	מספר הלוואות
29	35	22	26	53	סכום כולל (במיליוני ש"ח)

(1) הלוואות חדשות בלבד (לא כולל מיחזורים).

(2) הנתונים לפי דיווח 876 לפיקוח על הבנקים.

(3) מציין סכום הנמוך מ-1%.

(4) הוצג מחדש.

להלן פרטים בגין מאפייני סיכון שונים בתיק ההלוואות לדיור (במיליוני ש"ח):

יתרה ליום 31 במרץ 2019								
גיל ההלוואה (זמן שחלף ממועד מתן ההלוואה)(1)								
סך הכל	10 שנים ומעלה	5-10 שנים	2-5 שנים	1-2 שנים	3 חודשים עד שנה	עד 3 חודשים	שיעור החזר מההכנסה הקבועה	שיעור מימון
2,764.9	108.4	454.5	856.5	571.1	505.0	269.4	עד 40%	עד 45%
148.3	16.2	75.1	43.7	7.0	3.3	3.0	40%-50%	
143.7	26.1	84.3	15.1	15.8	2.4	-	50%-80%	
36.6	9.1	27.5	-	-	-	-	מעל 80%	
3,093.5	159.8	641.4	915.3	593.9	510.7	272.4	סך הכל	
2,687.0	195.1	696.5	732.0	511.2	380.5	171.6	עד 40%	45%-60%
242.1	31.8	148.4	48.6	8.2	3.5	1.6	40%-50%	
199.1	33.0	132.9	21.0	6.3	4.3	1.6	50%-80%	
66.6	14.2	50.9	1.3	0.2	-	-	מעל 80%	
3,194.8	274.1	1,028.7	802.9	525.9	388.3	174.8	סך הכל	
1,117.4	111.1	273.1	241.6	172.5	210.4	108.7	עד 40%	60%-75%
80.0	20.2	42.2	13.7	-	1.5	2.4	40%-50%	
85.7	16.5	57.6	10.2	0.1	1.0	0.3	50%-80%	
18.2	7.5	10.7	-	-	-	-	מעל 80%	
1,301.3	155.3	383.6	265.5	172.6	212.9	111.4	סך הכל	
140.7	29.5	21.1	32.6	9.9	40.8	6.8	עד 40%	מעל 75%
16.2	7.5	4.7	1.6	2.4	-	-	40%-50%	
15.5	5.6	8.1	1.8	-	-	-	50%-80%	
7.5	0.2	7.3	-	-	-	-	מעל 80%	
179.9	42.8	41.2	36.0	12.3	40.8	6.8	סך הכל	
2.3	0.1	1.9	-	0.1	0.1	-	עד 40%	שיעבודים אחרים
-	-	-	-	-	-	-	40%-50%	
-	-	-	-	-	-	-	50%-80%	
-	-	-	-	-	-	-	מעל 80%	
2.3	0.1	-	-	0.1	0.1	-	סך הכל	
7,771.8	632.1	2,097.0	2,019.7	1,304.7	1,152.9	565.4	סך הכל	

(1) כאשר מדובר במיחזור הגיל הינו מיום ביצוע המיחזור.

מאפייני תיק האשראי לדיוור

לקוחות הבנק בתחום הלוואות לדיוור נמנים עם אוכלוסיות מהעשירון האמצעי ומעלה. ככלל עדיפות הבנק ללקוחות בעלי הכנסה משפחתית ברטו שאינה פוחתת מההכנסה הממוצעת במשק כאשר כ-50% מהאשראי ניתן לנכסים באזור גוש דן וירושלים רבתי.

בביצועי הלוואות לדיוור ברבעון הראשון לשנת 2019 שיעור יחס החזר להכנסה הממוצע עמד על כ-29%, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. כאשר כ-100% מההלוואות ניתנו בשיעור החזר של עד 40% מההכנסה וכ-80% מההלוואות ניתנו בשיעור מימון שאינו עולה על 60% משווי הנכס.

בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 כ-9% מסך ביצועי האשראי לדיוור (48 מיליוני ש"ח) ניתנו לתקופה העולה על 25 שנים בריבית קבועה, לעומת כ-4% (17 מיליוני ש"ח) בתקופה מקבילה אשתקד.

תקופת ההלוואה המקורית של 93% מיתרת תיק האשראי לדיוור נמוכה מ-25 שנים, הבנק לא מעניק הלוואות לתקופה העולה על 30 שנים.

יתרת חוב נטו (בניכוי הפרשה להפסדי אשראי) של הלוואות לדיוור בפיגור מעל ל-90 ימים עומדת על 112.5 מיליוני ש"ח, לעומת יתרה של 114.1 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018. לפרטים נוספים, ראה לעיל טבלה בדבר הלוואות לדיוור בפיגור לפי הנספח להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 314.

למידע נוסף על סיכונים בתיק הלוואות לדיוור, ראה בדוח על הסיכונים ליום 31 במרץ 2019, הנמצא באתר האינטרנט של הבנק וכן בביאור 3ב13 לדוחות הכספיים.

תהליך מתן אשראי לדיוור

פעילות המשכנתאות כוללת בעיקר מתן הלוואות לדיוור וכנגד שעבוד דירת מגורים לתושבי ישראל בבסיסי הצמדה שונים ועל-פי מגוון מסלולי ריבית ולתושבי חוץ במט"ח במטבעות עיקריים (בעיקר דולר ארה"ב, לירה שטרלינג ואירו).

בתיק הלוואות לדיוור קיימים שני סוגי הלוואות: הלוואות מכספי בנק והלוואות מכספי ממשלה ובאחריותה לזכאי משרד הבינוי והשיכון (להלן: "הלוואות תקציב") אשר יתרתן ליום 31 במרץ 2019 עומדת על סך של כ-646 מיליוני ש"ח. לבנק אין סיכון אשראי על הלוואות התקציב.

סיכונים בתיק הלוואות לאנשים פרטיים ללא הלוואות לדיוור

להלן יתרת האשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיוור) במיליוני ש"ח:

31 בדצמבר		31 במרץ		
2018	2018	2019		
1,019.6	1,081.6	1,122.2		הלוואות צרכניות סולו ⁽¹⁾
77.10	95.7	72.0		אשראי קמעונאי אחר ⁽²⁾
1,096.7	1,177.3	1,194.2		סה"כ אשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיוור)⁽³⁾
1,068.3	1,145.2	1,164.9		מזה ⁽³⁾ לא בעייתיים
7.0	8.5	8.3		בעייתיים פחות מ-90 יום
8.8	10.2	7.8		בעייתיים יותר מ-90 יום
6.5	6.7	6.2		מגומים שצוברים הכנסות ריבית
6.1	6.7	7.0		מגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית
1,096.7	1,177.3	1,194.2		סה"כ אשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיוור)
2.6%	2.7%	2.5%		שיעור האשראי שמסווג כבעייתי מסך האשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיוור)
				הרכב ⁽²⁾
13.8	13.6	12.0		יתרות עו"ש בחובה
63.3	82.1	60.0		אחר (רכב וכרטיסי אשראי) ⁽²⁾
77.1	95.7	72.0		סה"כ אשראי קמעונאי אחר

(1) במהלך שנת 2018 נמכר תיק אשראי צרכני בהיקף של כ-140 מיליוני ש"ח.

להלן נתונים נוספים על התפלגות יתרות האשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיור):

31 במרץ		
2018	2019	
שיעור מסך הכול		
1,177.3	1,194.2	סה"כ אשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדיור)
		לפי תקופה ממוצעת שנתורה לסיום ההלוואה
2%	2%	עד שנה
14%	15%	משנה עד 3 שנים
46%	42%	מ-3 שנים עד 5 שנים
35%	33%	מ-5 שנים עד 7 שנים
3%	3%	מעל 7 שנים
-	5%	אחר ⁽¹⁾
		לפי גודל חבות לווה (באלפי ש"ח)
3%	3%	עד 10
7%	6%	מ-10 עד 20
26%	29%	מ-20 עד 40
53%	43%	מ-40 עד 80
9%	14%	מ-80 עד 120
2%	4%	מ-120 עד 150
-	1%	מ-150 עד 300
*-	*-	מעל 300
		לפי סוג האשראי
99%	98%	לוח שפיצר חודשי בריבית משתנה
*-	1%	לוח שפיצר חודשי בריבית קבועה
1%	-	הלוואות שתנאיהן מאפשרים ללווה לדחות או להקטין את תשלומי הקרן
-	1%	אחר
		ביטחונות
1%	1%	נכסים פיננסיים בבנק
5%	4%	ביטחונות אחרים
94%	95%	ללא בטחונות
		הכנסה קבועה לחשבון
84%	84%	לקוחות אשראי שאינם מנהלים חשבון עו"ש בבנק עם הכנסה קבועה לחשבון ⁽²⁾
16%	16%	לקוחות אשראי שמנהלים חשבון עו"ש בבנק עם הכנסה קבועה לחשבון

(1) כולל יתרת חובה עו"ש וכרטיסי אשראי לפרעון מיידי.

(2) כניסתו לתוקף של חוק נתוני אשראי יאפשר לבנק ניטור שוטף נוסף של מאפייני סיכון הלקוח.

* יתרה קטנה מ-1%.

להלן פרטי מחיקות חשבונאיות בגין אשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדירור) במיליוני ש"ח:

לשנה שהסתיימה ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	31 בדצמבר 2018	31 במרץ 2018	
44.5	11.3	10.3	מחיקות חשבונאיות
(9.6)	(2.3)	(2.8)	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
37.4	9.0	7.5	מחיקות חשבונאיות נטו
3.3%	3.1%	2.6%	שיעור המחיקות נטו מיתרת האשראי לסוף תקופה*

* במונחים שנתיים אפקטיביים

להלן נתונים אודות יתרות ממוצעות של סיכון אשראי* לאנשים פרטיים (שאינו לדירור) ללקוחות עו"ש פעילים (באלפי ש"ח):

31 בדצמבר	31 במרץ		
	2018	2018	
19.0	19.9	19.6	סיכון אשראי ממוצע
3.7	4.9	5.2	מזה מסגרת עו"ש מאושרת
13%	14%	13%	שיעור לקוחות עו"ש פעילים בבנק להם מסגרת מאושרת מסך לקוחות האשראי לאנשים פרטיים (שאינו לדירור)

* כולל יתרות חובה ומסגרות מאושרות שטרם נוצלו בעו"ש, כרטיסי אשראי והלוואות.

היקף הביצועים באשראי קמעונאי אחר אינו מהותי ועל כן עיקר הדיון להלן ומדדי הביצועים יתייחסו להלוואות צרכניות סולו בלבד.

להלן התפתחות ביצועי הלוואות צרכניות סולו ומדדי ביצוע עיקריים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
31/03/2018	30/06/2018	30/09/2018	31/12/2018	31/03/2019	
190	189	157	143	285	ביצועים במהלך התקופה (במיליוני ש"ח)
שיעור יחס החזר הלוואה שבוצעה מההכנסה הכוללת של הלוואה					
94%	95%	95%	95%	93%	יחס החזר עד ל-20%
6%	5%	5%	5%	7%	יחס החזר מעל ל-20%
שיעור ביצוע לפי תקופה מקורית של הלוואה					
100%	99%	99%	99%	98%	עד 6 שנים
-	1%	1%	1%	2%	מעל 6 שנים
5.4	5.4	5.3	4.9	4.4	תקופת הלוואה ממוצעת (בשנים)
שיעור ביצוע לפי סכומי הלוואות (באלפי ש"ח)*					
50%	52%	57%	54%	28%	עד 50
7%	10%	5%	7%	10%	בין 50 ל-60
6%	6%	4%	5%	6%	בין 60 ל-70
16%	11%	13%	13%	15%	בין 70 ל-80
22%	22%	21%	21%	42%	מעל 80
53	50	47	48	56	סכום הלוואה ממוצע (באלפי ש"ח)

(*) להסבר אודות השינויים ברבעון ראה להלן בפרק מאפייני תיק האשראי ללקוחות הלוואות צרכניות סולו של הבנק.

מאפייני תיק האשראי ללקוחות הלוואות צרכניות סולו של הבנק

הלוואות צרכניות סולו ניתנות ללקוחות פרטיים, תושבי ישראל המבקשים לקבל אשראי לכל מטרה, לתקופה קצובה. עיקר האשראי ניתן ללקוחות שמנהלים את חשבון העו"ש שלהם בבנק אחר באמצעות ערוצים דיגיטליים ומוקדים או באמצעות סניפי הבנק. לקוחות אלו מדורגים על פי מודל החיתום ביום מתן הלוואה בבנק.

הפעילות מאופיינת בפיזור רב של לקוחות אשר לכל אחד מהם ניתן אשראי בסכום נמוך יחסית ולכן אין לבנק תלות מהותית בלקוח בודד. במהלך 2017 עודכן מודל החיתום באופן שאפשר הגדלת סכומי החשיפה ללקוח פרטי עד 150 אלפי ש"ח ללווים אשר פרופיל הסיכון שלהם מאפשר זאת על-פי המודל.

במהלך הרבעון הראשון לשנת 2019 עודכנה מדיניות מתן האשראי ללקוחות קיימים, השינוי במדיניות הביא לגידול בסכום הלוואה ממוצעת ותרמה לגידול בהיקף הביצועים הכולל.

הלוואות אלו ניתנות על בסיס ריבית הפריים ולפיכך חשופות לשינויים בריבית. עם זאת, תקופת הלוואה ככלל הינה עד 6 שנים כאשר המח"מ הממוצע עומד על 2.7 שנים (ללא הנחת פירעון מוקדם) וסכום ההחזר החודשי לרוב נמוך יחסית ולכן חשיפת הלקוח לגידול בתשלומים עקב העלאת ריבית הינה בסיכון נמוך יחסית.

כמו כן, הרוב המוחלט של ביצועי האשראי הצרכני סולו מאופיין ביחס החזר הלוואה מבוקשת להכנסה הכוללת בשיעור של עד 20%. בהתאם למדיניות האשראי של הבנק, הבנק בוחן גם את היחס בין סך ההחזר של כלל התחייבויות הלקוח לבין סך ההכנסה הכוללת של הלקוח.

הבנק מנהל מיזם למכירת אשראי צרכני בנקודות מכירה קמעונאיות ובכך נותן מענה ללקוחות המבקשים לרכוש מוצרים במימון בנקאי באמצעים דיגיטליים. מהלך זה מאפשר לבנק להרחיב את בסיס הלקוחות שלו.

יתרת הלוואות הצרכניות סולו ללקוחות עו"ש פעילים בבנק ליום 31 במרץ 2019 עומדת על כ-118.0 מיליוני ש"ח (כ-11% מיתרת האשראי), לעומת יתרה של 137.2 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018 (כ-13% מיתרת האשראי).

תהליך מתן אשראי להלוואות צרכניות סולו

תהליך מתן האשראי ללקוחות יכול להתחיל באחד מהערוצים הבאים: המוקד הטלפוני, אתר האינטרנט, נקודות מכירה או סניפי הבנק.

הגורמים המוסמכים בבנק רשאים לאשר אשראי צרכני סולו תוך בחינת הבקשה באמצעות מערכת חיתום האשראי. מערכת חיתום האשראי כוללת את כללי מדיניות האשראי ואת מודל הדירוג ועל בסיסם מתקבלת המלצה לאישור האשראי.

פיקוח ומעקב אחר מאפייני הסיכון

במסגרת פעילות זו, בבנק מבוצעים בקרה וניטור הסיכון ומדווחים להנהלה ולדירקטוריון באופן שוטף וביניהם:

- דיווח ממצאי בקרות חיתום וניהול האשראי.
- מעקב ודיווח על שיעורי הפיגור וההפרשה מהפעילות.
- דיווח על מאפיינים ומגמות בתיק האשראי ועמידה בכל המגבלות שנקבעו במדיניות האשראי.

אשראי למימון הקמת פרויקטי נדל"ן

הבנק נותן אשראי למימון הקמת פרויקטים למגורים בשיטת הליווי הסגור וכן מעמיד ערבויות לסוגיהן בהתאם לצרכים הספציפיים של כל פרויקט ועל פי מאפייניו. בשיטת הליווי הסגור מופרד הפרויקט משאר פעילות הלקוח. לפרויקט נפתח חשבון ייעודי המשמש לצורכי הפרויקט בלבד ואליו מופקדים כספי התקבולים מרוכשי יחידות הדיור, ההון העצמי ואשראי הבנק. כספים אלו משוחררים לפי קצב התקדמות הבניה ע"פ דוחות מפקח מומחה. במסגרת מימון הפרויקט לבנייה מעמיד הבנק גם ערבויות ביצוע, ערבויות כספיות וערבויות חוק מכר לרוכשי יחידות בפרויקט. המקרקעין והתקבולים משועבדים לטובת הבנק. במרבית העסקאות מונפקות בטוחות חוק המכר על ידי גופים מוסדיים עימם קיים לבנק הסכם שיתוף פעולה.

הבנק משתף פעולה עם גופים מוסדיים בהעמדת אשראי לפרויקט לצורך ניצול מיטבי של ההון והשאת הרווחיות, תוך פיזור סיכוני האשראי ועמידה במגבלות רגולטוריות נדרשות.

הבנק מנהל נכון ליום 31 במרץ 2019, 216 פרויקטים בהיקף כולל של כ-10,600 יחידות דיור, מהם בכ-50 פרויקטים הפעילות, לרבות היקפי המימון, בשיתוף פעולה עם גופים מוסדיים. כמו כן, היקף התיק המנוהל הינו כ-7.4 מיליארד ש"ח, מזה כ-1.1 מיליארד ש"ח באחריות הבנק והיתרה באחריות הגופים המוסדיים.

הבנק מממן את הפרויקטים החל משלב רכישת הקרקע, דרך שלבי הבנייה השונים. ככלל, האשראי למימון קרקעות ניתן לקרקעות שזמן בנייתן הצפוי לא יעלה על 24 חודש מיום מימון הקרקע.

נכון ליום 31 במרץ 2019 האשראי שניתן לפרוייקטים שנמצאים בשלב קרקע מהווה 37% במונחי חבות מתיק הנדל"ן של הבנק. יצוין כי רוב (90%) האשראי הקיים בפרוייקטים שנמצאים בשלב הקרקע ניתן לפרוייקטים הזמינים לבניה תוך 12 חודשים.

נכון ליום 31 במרץ 2019 האשראי שניתן לפרוייקטים באזור מרכז הארץ מהווה 58.7% במונחי היקפי אשראי מתיק הנדל"ן של הבנק, 12.8% בירושלים רבתי ו-28.5% בשאר הארץ.

לפרטים נוספים, ראה דוח ממשל תאגידי ופרטים נוספים לשנת 2018.

חשיפות עיקריות למדינות זרות (על בסיס מאוחד)⁽¹⁾

חלק א - מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך מביניהם:

31 במרץ 2019							
המדינה	חשיפה מאזנית ⁽²⁾			חשיפה חוץ מאזנית ⁽³⁾⁽²⁾		חשיפה מאזנית ⁽²⁾	
	לממשלות ⁽⁴⁾	לבנקים	לאחרים ⁽⁷⁾	סך החשיפה המאזנית ⁽⁸⁾	סך החשיפה החוץ מאזנית ⁽⁸⁾	לפרעון עד שנה	לפרעון מעל שנה
ארצות הברית	116.0	33.1	141.3	290.4	-	186.5	103.9
אחרות	7.2	3.7	148.1	159.0	6.7	38.4	120.6
סך כל החשיפות למדינות זרות	123.2	36.8	289.4	449.4	6.7	224.9	224.5
סך כל החשיפות למדינות LDC⁽⁵⁾	-	-	2.5	2.5	-	-	2.5
סך כל החשיפות למדינות ה-GIIPS⁽⁶⁾	-	-	3.5	3.5	-	-	3.5

31 במרץ 2018							
המדינה	חשיפה מאזנית ⁽²⁾			חשיפה חוץ מאזנית ⁽³⁾⁽²⁾		חשיפה מאזנית ⁽²⁾	
	לממשלות ⁽⁴⁾	לבנקים	לאחרים ⁽⁷⁾	סך החשיפה המאזנית ⁽⁸⁾	סך החשיפה החוץ מאזנית ⁽⁸⁾	לפרעון עד שנה	לפרעון מעל שנה
ארצות הברית	111.3	8.6	177.7	297.6	7.2	40.9	256.7
אחרות	-	6.5	153.7	160.2	12.2	28.4	131.8
סך כל החשיפות למדינות זרות	111.3	15.1	331.4	457.8	19.4	69.3	388.5
סך כל החשיפות למדינות LDC⁽⁵⁾	-	-	3.2	3.2	-	-	3.2
סך כל החשיפות למדינות ה-GIIPS⁽⁶⁾	-	-	3.7	3.7	-	-	3.7

31 בדצמבר 2018							
המדינה	חשיפה מאזנית ⁽²⁾			חשיפה חוץ מאזנית ⁽³⁾⁽²⁾		חשיפה מאזנית ⁽²⁾	
	לממשלות ⁽⁴⁾	לבנקים	לאחרים ⁽⁷⁾	סך החשיפה המאזנית ⁽⁸⁾	סך החשיפה החוץ מאזנית ⁽⁸⁾	לפרעון עד שנה	לפרעון מעל שנה
ארצות הברית	118.7	52.3	144.1	315.1	-	129.0	186.1
אחרות	-	0.2	197.6	197.8	8.8	76.3	121.5
סך כל החשיפות למדינות זרות	118.7	52.5	341.7	512.9	8.8	205.3	307.6
סך כל החשיפות למדינות LDC⁽⁵⁾	-	-	2.8	2.8	-	-	2.8
סך כל החשיפות למדינות ה-GIIPS⁽⁶⁾	-	-	3.7	3.7	-	-	3.7

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערביות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי מאזני חוץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) ממשלות, מוסדות, רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (5) החשיפה למדינות ה-LDC (מדינות פחות מפותחות) כוללת את ליבריה בלבד.
- (6) החשיפה למדינות ה-GIIPS כוללת את המדינות: פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד.
- (7) כולל הלוואות לדיור.
- (8) לא קיים סיכון אשראי מאזני או חוץ מאזני בעייתי וכן לא קיימים חובות פגומים בחשיפות למדינות זרות.

חלק ב' - לתקופת הדיווח לא קיימות מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון.

חלק ג' - החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות לתקופת הדיווח אינה מהותית.

חשיפות⁽¹⁾⁽²⁾ אשראי למוסדות פיננסיים⁽³⁾ זרים במיליוני ש"ח

דרוג אשראי חיצוני ⁽⁴⁾	ליום 31 במרץ		ליום 31 בדצמבר
	2019	2018	2018
AAA עד AA-	47	28	72
A+ עד A-	28	9	57
BBB+ עד BBB-	50	30	49
ללא דרוג	2	2	1
סך הכול חשיפה	127	69	179

- (1) פיקדונות ויתרות עו"ש במוסדות פיננסיים זרים, לבנק אין סיכויי אשראי חוץ מאזני.
 (2) לא קיימים מוסדות פיננסיים אשר מסווגים כחוב פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת וכן לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי.
 (3) מוסדות פיננסיים זרים הינם בנקים, חברות אחזקה של בנקים, בנקים להשקעות וברוקרים.
 (4) על פי חברת הדרוג S&P.

היתרות הנכללות בטבלה לעיל כוללות בעיקר מוסדות הפועלים בארה"ב, קנדה, בלגיה ושווייץ. הבנק קבע מגבלות על החשיפה המרבית המותרת למוסדות פיננסיים בחו"ל ומנהל מעקב שוטף על חוסנם של גופים אלה בהסתמך על דירוג החברות ונתוני שוק אחרים המעידים על מצבן הכלכלי.

סיכויי סליקה וסיכון צד נגדי

סיכון סליקה הוא הסיכון שצד נגדי לא יקיים את חלקו ולא יעביר לבנק במועד הקבוע לכך את הסכום הנדרש בעת סליקת עסקה. החשיפה לסיכון סליקה היא למשך זמן קצר ובדרך כלל היא תוך יומית. לתיאור נרחב של מסגרת העבודה לניהול ובקרת ניהול סיכויי אשראי, ראה את דו"ח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים וכן בדוח הכספי השנתי לשנת 2018.

3.2. סיכון שוק

סיכון השוק הוא הסיכון להפסד או ירידת-ערך הנובע משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת שינוי בשווי הכלכלי של הבנק, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים. התוצאות העסקיות השווי ההוגן של הנכסים, התחייבויות, ההון העצמי ותזרימי המזומנים חשופים לסיכונים שוק שמקורם בתנודתיות בשיעורי הריבית, בשער החליפין, במדד המחירים, במחירי נירות ערך בארץ ובח"ל ובמדדים כלכליים נוספים. בקבוצת סיכונים זו כלולים מספר סוגי סיכונים ספציפיים, המפורטים בהמשך והמנוהלים בבנק באופן דומה, על בסיס מסגרת עבודה, מדיניות ומגבלות שקבע הדירקטוריון.

לתיאור נרחב של מסגרת העבודה לניהול ובקרת ניהול סיכונים שוק, ראה את דו"ח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים וכן בדוח הכספי השנתי לשנת 2018.

VaR

הבנק מכמת את סיכונים השוק גם על פי מתודולוגית הערך הנתון לסיכון - VaR. ה-VaR אומד את ההפסד המקסימלי הצפוי לבנק בשל התממשות סיכונים השוק בתקופת זמן נתונה וברמת בטחון סטטיסטית קבועה מראש על פי תנאי השוק שנצפו בעבר. החישוב בבנק מבוצע, אחת לחודש, לתקופת החזקה של 10 ימים וברמת מובהקות של 99%. הבנק מודד את הסיכון הכולל שלו באמצעות ה-VaR של סך התיק הבנקאי וכן את החשיפה לסיכון של התיק למסחר שלו באמצעות מערכת זו. בנוסף לניהול ובקרה באמצעות מודל ה-VaR, משתמש הבנק גם במודלים אחרים לכימות הסיכונים.

הסיכון הנמדד על-ידי VaR מתייחס לנזק הפוטנציאלי מהחזקת הפוזיציות המאזנית והחוץ מאזנית ובכלל זה הפוזיציות של התיק למסחר החשופות לסיכונים שוק.

הבנק מבצע תהליך Back-Testing לתוצאות ה-VaR. תוצאות ה-Back-Testing במהלך התקופה היו תקינות. להלן אומדן ה-VaR:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ			
2018		2019	
ערך מקסימלי במהלך השנה	סוף תקופת הדיווח	ערך מקסימלי במהלך השנה	סוף תקופת הדיווח
במיליוני שקלים			
9.1	8.1	12.7	12.7
18	18	20	20

מדיניות גידור ו/או הפחתת סיכונים

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים של הבנק מבוססת על ניהול החשיפות לסיכונים שוק ונזילות על-ידי קביעת מגבלות כמותיות התואמות את תאבון הסיכון של הבנק. האמצעים בהם נעשה שימוש לצורך העמידה במגבלות כוללים בין השאר: קנייה ומכירה של ניירות ערך סחירים (בעיקר אגרות חוב של ממשלת ישראל), גיוס של פיקדונות לא סחירים (מלקוחות פרטיים ומוסדיים), גיוס פיקדונות סחירים ופעילות במכשירים פיננסיים נגזרים.

סיכון הריבית

סיכון הריבית נובע מההבדל שבין רגישות הנכסים לשינויים בשיעורי הריבית לבין רגישות זו של ההתחייבויות הנובע מהפער בין מועדי הפירעון ומועדי שינוי הריבית של הנכסים וההתחייבויות בכל אחד מהמגזרים. שינויים אלה עלולים לפגוע ברווחיות ו/או להביא לשחיקת ההון של הבנק. פעילות הבנק כמתווך פיננסי יוצרת חשיפה לסיכון זה והבנק פועל להקטנתה. החשיפה העיקרית של הבנק היא במגזר השקלי הלא צמוד בשל הגידול בהיקף הפעילות בתחום האשראי עקב הוראות בנק ישראל שמגבילות את היקף ההלוואות לדיוור בריבית משתנה ובתיק הנוסטרו. חשיפה קיימת גם במגזר הצמוד למדד, שכן במגזר זה מרבית הנכסים וההתחייבויות הם בריבית קבועה לטווח ארוך.

להלן מידע לגבי השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו (במיליוני ש"ח):

א. שווי הוגן⁽⁴⁾ של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות המאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית):

ליום 31 במרץ 2019			
סה"כ	מטבע חוץ ⁽²⁾	מטבע ישראלי	
13,558.3	1,157.2	12,401.1	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
270.4	1.0	269.4	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ⁽³⁾
12,947.6	1,129.8	11,817.8	התחייבויות פיננסיות
275.8	3.4	272.4	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ⁽³⁾
605.3	25.0	580.3	שווי הוגן נטו

ליום 31 במרץ 2018			
סה"כ	מטבע חוץ ⁽²⁾	מטבע ישראלי	
12,520.8	1,155.4	11,365.4	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
558.5	286.0	272.5	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ⁽³⁾
12,085.1	1,339.2	10,745.9	התחייבויות פיננסיות
562.4	126.6	435.8	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ⁽³⁾
431.8	(24.4)	456.2	שווי הוגן נטו

ליום 31 בדצמבר 2018			
סה"כ	מטבע חוץ ⁽²⁾	מטבע ישראלי	
12,962.6	1,244.0	11,718.6	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
116.9	32.5	84.4	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ⁽³⁾
12,345.5	1,199.5	11,146.0	התחייבויות פיננסיות
123.6	101.9	21.7	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ⁽³⁾
610.4	(24.9)	635.3	שווי הוגן נטו

- (1) לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
 (2) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
 (3) סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהוונים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן.
 (4) בחישוב שווי הוגן לא נלקחו בחשבון הנחות התנהגותיות כגון פירעונות מוקדמים של הלוואות לדיור ופריסת יתרות העו"ש.

ב. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

ליום 31 במרץ 2019				
שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית (במיליוני ש"ח)		
סה"כ באחוזים	סה"כ במיליוני ש"ח	מטבע חוץ ⁽²⁾	מטבע ישראלי	השינוי בשיעורי הריבית
(3.29%)	(19.9)	23.8	561.6	גידול מיידי מקביל של נקודת אחוז אחד
(0.36%)	(2.2)	24.9	578.2	גידול מיידי מקביל של 0.1 נקודת אחוז
4.26%	25.8	26.3	604.8	קיטון מיידי מקביל של נקודת אחוז אחד

ליום 31 במרץ 2018				
שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית (במיליוני ש"ח)		
סה"כ באחוזים	סה"כ במיליוני ש"ח	מטבע חוץ ⁽²⁾	מטבע ישראלי	השינוי בשיעורי הריבית
(0.07%)	(0.3)	(26.5)	458.0	גידול מיידי מקביל של נקודת אחוז אחד
(0.02%)	(0.1)	(24.6)	456.3	גידול מיידי מקביל של 0.1 נקודת אחוז
0.81%	3.5	(22.1)	457.4	קיטון מיידי מקביל של נקודת אחוז אחד

ליום 31 בדצמבר 2018				
שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית (במיליוני ש"ח)		
סה"כ באחוזים	סה"כ במיליוני ש"ח	מטבע חוץ ⁽²⁾	מטבע ישראלי	השינוי בשיעורי הריבית
(4.03%)	(24.6)	(27.7)	613.6	גידול מיידי מקביל של נקודת אחוז אחד
(0.44%)	(2.7)	(25.2)	633.0	גידול מיידי מקביל של 0.1 נקודת אחוז
5.03%	30.7	(21.9)	663.1	קיטון מיידי מקביל של נקודת אחוז אחד

- (1) לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
 (2) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ
 (3) סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן.

ג. להלן תמצית החשיפות לשינויים בלתי צפויים בריבית (במיליוני ש"ח):

השינוי הפוטנציאלי ברווח השנתי - רווח (הפסד)		השינוי הפוטנציאלי בשווי הכלכלי - רווח (הפסד)				השפעת שינוי מידי מקביל בעקום התשואות
		ליום 31 במרץ				
2018	2019	2018		2019		
עלייה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	
32.7	30.7	30.2	1.2	24.5	(18.7)	מטבע ישראלי
4.1	4.5	2.3	(2.1)	1.3	(1.2)	מטח
30.2	34.7	3.5	(0.3)	25.8	(19.9)	סה"כ
30	40	40	40	60	60	מגבלה
32.4	34.7	4.4	2.2	30.7	2.2	מקסימום במהלך התקופה
30.1	25.1	1.3	(1.3)	1.3	(24.6)	מינימום במהלך התקופה

חישובי החשיפה כוללים הנחות התנהגותיות שונות באשר לזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות על פי נסיון העבר, הבנק מתייחס לחלק מיתרות העו"ש להתחייבויות לזמן ארוך. כמו כן, קיימות הנחות בהתייחס לפירעונות המוקדמים במשכנתאות. להערכות אלו חשיבות משמעותית לתוצאות החשיפה הריבית. לפרטים נוספים, ראה דוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

להלן משך החיים הממוצע (מח"מ ריבית) של הנכסים וההתחייבויות (בשנים):

ליום 31 בדצמבר 2018			ליום 31 במרץ 2018			ליום 31 במרץ 2019			
מט"ח וצמוד מט"ח	לא צמוד	צמוד	מט"ח וצמוד מט"ח	לא צמוד	צמוד	מט"ח וצמוד מט"ח	לא צמוד	צמוד	
0.71	4.00	0.92	0.76	3.86	0.67	1.14	3.99	0.89	מח"מ הנכסים ⁽¹⁾
0.26	1.91	0.89	0.21	2.29	0.84	0.24	2.03	0.94	מח"מ התחייבויות ⁽¹⁾
0.45	2.09	0.02	0.55	1.58	(0.17)	0.90	1.96	(0.05)	פער המח"מ בשנים
1.70	3.23	3.38	2.58	3.61	3.48	1.14	2.74	3.80	הפרש שת"פ (%)

(1) כולל עסקאות עתידיות ואופציות, ובהסתמכות על נתוני שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים.

בסך כל הנכסים וההתחייבויות פער המח"מ הינו 0.49% שנים והשת"פ הינו 3.15%.

סיכון שער חליפין וסיכון אינפלציה

החשיפה לסיכון הבסיס, המתבטאת בהפסד שעלול להתרחש, משינויים במדד המחירים ובשער החליפין. המדיניות של הבנק לנהל את הסיכונים מחשיפת הבסיס באופן מבוקר ובהתאם להתפתחויות בשווקים הפיננסיים. להלן המגבלות על שיעורי החשיפה בכל מגזר הצמדה כפי שקבע הדירקטוריון (שאיננה בהכרח החשיפה המשפיעה על חשבון רווח והפסד). המגבלות הינן על סכומי העודף (הגרעון) של הנכסים על ההתחייבויות בכל מגזר:

ליום 31 במרץ 2019					
חשיפה בפועל	המגבלה המאושרת		המגבלה המאושרת		
	במיליוני ש"ח		באחוזים מההון הפיננסי ⁽¹⁾		
	מינימלית	מקסימלית	מינימלית	מקסימלית	
לא צמוד	391	376	50	125	
הצמדה למדד ⁽²⁾	⁽²⁾ 309	⁽⁴⁾ (188)	⁽⁴⁾ (25)	50	
במט"ח ובהצמדה למט"ח	⁽³⁾ (38)	⁽⁴⁾ (39)	⁽⁴⁾ (5)	5	

- (1) ההון הפיננסי הינו ההון העצמי בניכוי נכסים לא כספיים במאוחד (ליום 31 במרץ 2019 751 מיליוני ש"ח).
 (2) כולל השפעת תוכנית חסכון עם רצפת הצמדה למדד ליום 31 במרץ 2019 בסכום של כ-396 מיליוני ש"ח.
 (3) לבנק נכסים במט"ח אשר מוגדרים כפריטים שאינם כספיים.
 (4) שיעור/סכום שלילי מקסימלי מותר.

הבנק מודד את הפוזיציות שלו בבסיסי ההצמדה השונים מדי יום באמצעות מערכת המידע שלו. מידע זה מדווח ליחידות האחראיות על ניהול הפוזיציה והתאמתה למגבלות החלות עליה. המידע בדבר גובה הפוזיציות מדווח באופן שוטף בישיבות של הועדה לניהול נכסים והתחייבויות, ובישיבות של פורומים אחרים הפעילים בניהול סיכונים. לפרטים נוספים אודות בסיסי ההצמדה השונים, ראה ביאור 14 לדוחות הכספיים.

להלן ריכוז בסיסי ההצמדה של הבנק ליום 31 במרץ 2019:

סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
13,870.0	286.1	302.0	788.2	2,957.0	9,536.7	נכסים
12,968.6	46.9	377.1	759.0	2,379.1	9,406.5	התחייבויות
-	-	53.2	(44.9)	(269.3)	261.0	מכשירים נגזרים
901.4	239.2	(21.9)	(15.7)	308.6	391.2	סך הכל כללי

להלן נתונים אודות ההשפעה על הון הבנק לפני השפעת המס בעקבות שינויים תאורטיים במדד המחירים לצרכן (במיליוני ש"ח):

תרחיש	השפעת התרחיש ליום 31 במרץ 2019	השפעה חיובית מקסימלית של התרחיש בשלושת החודשים הראשונים של 2019 ⁽¹⁾	השפעה שלילית מקסימלית של התרחיש בשלושת החודשים הראשונים של 2019 ⁽¹⁾
עלייה של 3% במדד ⁽²⁾	18.0	18.0	-
ירידה של 3% במדד ⁽³⁾	(25.3)	-	(25.3)

- (1) נמדד לפי יום פרסום המדד בחודשים ינואר עד ספטמבר 2018.
 (2) כולל השפעת תוכניות חסכון עם רצפת הצמדה למדד אשר ליום 31 במרץ 2019 גבוהה מהמדד בפועל בסכום של כ-98 מיליוני ש"ח.
 (3) כולל השפעת תוכניות חסכון עם רצפת הצמדה למדד אשר ליום 31 במרץ 2019 נמוכה מהמדד בפועל בסכום של כ-298 מיליוני ש"ח.

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים בשערי מטבע במיליוני ש"ח (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש, כאשר תרחיש התחזקות פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל):

תרחיש	ליום 31 במרץ 2019		מקסימום שנת 2019		מינימום שנת 2019	
	דולר ארה"ב	אחר	דולר ארה"ב	אחר	דולר ארה"ב	אחר
התחזקות של 10%	2.0	1.0	2.4	1.0	(2.1)	0.2
החלשות של 10%	(2.0)	(1.0)	2.1	(0.2)	(2.4)	(1.0)

כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכונים שוק, מבצע הבנק בין היתר עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים כדי להקטין את החשיפה שלו לסיכונים אלו. פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים הינה כמתווך, סוחר או כמשתמש סופי. לבנק מכשירים פיננסיים נגזרים כגון עסקאות עתידיות להחלפה בין מטבעות (Swap) וחוזים עתידיים להגנה על שערי מטבע (Forward).

העסקאות במכשירים הפיננסיים הנגזרים נרשמות לפי שווי הוגן ושינויים בשווי הוגן נרשמים באופן שוטף בדוח רווח והפסד. כמו כן, לבנק חוזים שבפני עצמם אינם מכשירים נגזרים אך הם מכילים נגזרים משובצים. מדיניות הבנק היא להימנע ככל האפשר מחשיפה לסיכונים שער החליפין בין מטבעות החוץ השונים. החשיפה הבין-מטבעית מנוהלת במסגרת מצומצמת ובגבולות שאושרו על-ידי דירקטוריון הבנק.

לפרטים נוספים, ראה ביאור 13 בדוחות הכספיים.

הבנק מנהל באופן שוטף את הפוזיציה במטבע חוץ. דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על סכומי העודף (גרעון) של הנכסים על ההתחייבויות. הבנק פועל רק במטבעות מרכזיים ובהיקפים מידתיים ביחס להון הפיננסי. חישוב העודף (גרעון) כולל השפעה של נגזרים.

סיכון מחיר מניות

במסגרת מדיניות הסיכונים הפיננסיים (סיכונים שוק), דירקטוריון הבנק קבע מסגרת מצומצמת של 40 מיליוני ש"ח להשקעה בתעודות סל ומניות בתיק למסחר ובתיק הזמין למכירה. יתרת ההשקעה במניות ובתעודות סל ליום 31 במרץ 2019 (בתיק למסחר ובתיק הזמין) הסתכמה ב-11.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-0 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018. לתיאור נרחב של מסגרת העבודה לניהול ובקרת ניהול סיכונים שוק, ראה את דו"ח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים וכן בדוח הכספי השנתי לשנת 2018.

3.3. סיכון נזילות ומימון

סיכון הנזילות

"נזילות" מוגדרת כיכולתו של התאגיד לממן גידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויותיו. סיכון הנזילות הינו הסיכון לפגיעה בהון וביציבותו הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו בשל אי-וודאות לגבי זמינות המקורות והיכולת לגייסם, באופן בלתי צפוי בתוך פרק זמן קצר מבלי שישגורם הפסד מהותי והיכולת לממש נכסים בזמן קצוב ובמחיר סביר. החשיפה נובעת ממתן הלוואות לזמן ארוך (אף אם ניתנו בריבית משתנה) הממומנות על-ידי מקורות לטווח קצר.

הבנק חשוף לסיכונים נזילות ולחשש מפני האטה ביכולת הגיוס של חוב סחיר או ממוסדיים עקב שינויים בשוק, שינויי חקיקה ו/או שינויים בטעמי המפקידים. במטרה להתמודד עם סיכון זה מפעיל הבנק מזה שנים מדיניות של הרחבת בסיס המפקידים והקטנת ההישענות על מפקידים גדולים, ובפרט התמקדות בגיוס פיקדונות ממשקי בית. בנוסף לכך מושם דגש על שמירה של רמת נזילות גבוהה, כפי שהיא באה לידי ביטוי בהיקף נכסים נזילים זמינים, ובפערי תזרים קטנים בין פירעון הנכסים להתחייבויות. לאופי האשראי והמפקידים, לשיעורי הפירעונות המוקדמים במגזרי ההצמדה השונים וכן למידת המחזור של הפיקדונות קצרי המועד יש השפעה מהותית על אומדן החשיפה לסיכון זה. לפרטים אודות פיקדונות הציבור ראה ביאור 7 לדוח הכספי.

יחס נזילות מזערי

הבנק בוחן את מצב הנזילות שלו מידי יום באמצעות מודל יחס נזילות המזערי שהינו היחס בין כרית הנזילות לבין התזרים הפוטנציאלי היוצא נטו בתרחיש קיצון. לצורך המודל אסף הבנק נתונים על שיעור הפירעונות המוקדמים, על עיתוים ועל שיעור המחזור של הפיקדונות והחסכונות. יחס הנזילות המזערי נבחן בארבעה תרחישים: תרחיש עסקים רגיל, תרחיש "לחץ" ספציפי לבנק, תרחיש "לחץ" מערכתי ותרחיש משולב ספציפי לבנק ולחץ מערכתי. התרחישים השונים נבדלים זה מזה בעיקר בשיעור המחזור של הפיקדונות וביכולת המימוש של הנכסים הנזילים. תוצאות יחס הנזילות המזערי נבדלים מתוצאות יחס כיסוי הנזילות בעיקר כתוצאה מהנחות מחזור פיקדונות מלקוחות פרטיים שמרניות באופן מהותי מההנחות שיש לקחת על פי נוהל בנקאי תקין 221 ביחס כיסוי הנזילות. יחס נזילות המזערי על פי התרחיש המחמיר הנ"ל עמד ביום 31 במרץ 2019 על 160%.

יחס כיסוי נזילות (LCR)

להלן יחס כיסוי נזילות המוצג במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום		
31 בדצמבר	31 במרץ	
2018	2019	
באחוזים		
325	247	יחס כיסוי נזילות
100	100	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים

להערכת הבנק, בהתחשב בשיעורי מיחזור הפיקדונות בשנים האחרונות, החשיפה לסיכון האמור אינה גבוהה, בין היתר, משום שהבנק מגוון את מקורות המימון שלו, מקפיד להרחיב את בסיס המפקידים ולצמצם את מידת ההישענות על מפקידים גדולים. כמו כן הבנק מקפיד לשמר כרית נזילות מספקת הבאה לידי ביטוי בכך שיחסי הנזילות גבוהים מהיחסים הנדרשים.

נכון למועד הדוח יתרת סך פיקדונות הציבור של שלושת קבוצות המפקידים הגדולות עומד על כ-590 מיליוני ש"ח (המהווים כ-5.4% מסך הפיקדונות בבנק) בהשוואה ל-545 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018.

יחס מימון יציב (NSFR)

בנוסף הבנק עוקב אחר נזילות ארוכת הטווח באמצעות מודל יחס מימון יציב בהתאם לעקרונות מודל ה-NSFR (Net Stable Funding Ratio) בהוראות באזל III בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 342. יחס המימון היציב, לפי מקדמי הוראות באזל, עמד ביום 31 במרץ 2019 על 140% בהשוואה ל-יחס של 134% בסוף שנת 2018.

יחס קצור ארוך

מבנה המאזן של הבנק כולל שימושים ארוכים. כ-74% מתיק האשראי הינו אשראי לדיור המאופיין בתקופות לפדיון ארוכות. מנגד, התקופה לפירעון של המקורות קצרה יותר. ליום הדוח פער המח"מ בין הנכסים וההתחייבויות הכספיות על פי לוחות הסילוקין הינו כ-3 שנים. אולם, פער זה אינו לוקח בחשבון מרכיבים התנהגותיים כגון פירעונות מוקדמים ומח"מ אפקטיבי של המקורות, אשר מקטינים באופן מהותי את הסיכון.

כחלק מניהול הסיכון, מדיניות הבנק שמה דגש על גיוס מקורות ממשקי בית. כ-80% מפיקדונות הציבור של הבנק הינם של אנשים פרטיים. וכ-54% מפיקדונות הציבור הינם בסכום של עד 1 מיליוני ש"ח.

הבנק מנהל את פער המח"מ בין הנכסים והתחייבויות שלו באופן שוטף, על-ידי מודלים ייעודיים לכימות היקף החשיפה. לצורך ניהול סיכון קצר ארוך קבע דירקטוריון הבנק מספר מגבלות, ביניהן:

תקרה להיקפי גיוס נדרשים בשלוש השנים הקרובות, מגבלה על ההפסד המרבי בתרחיש של עליית מחיר הפיקדונות, צפה ליחס פיקדונות ממשקי בית מסך הפיקדונות וכדומה.

סיכון המימון

הבנק מעריך באופן שוטף את יכולת ההישענות שלו על כל מקור מימון ופועל בהתאם להערכות אלו. בחינה מעמיקה של זמינות מקורות המימון תיערך אחת לשנה במסגרת ההכנה לדין במדיניות ניהול הסיכונים.

להלן פרטים אודות שיעבוד מזומנים וניירות ערך:

31 במרץ 2019			
לא משועבד	משועבד כבטחה	ערך במאזן	
במיליוני ש"ח			
2,184.3	3.7	2,188.0	מזומנים ופיקדונות בבנקים
906.2	45.5	951.7	ניירות ערך

31 במרץ 2018			
לא משועבד	משועבד כבטחה	ערך במאזן	
במיליוני ש"ח			
2,002.1	15.0	2,017.1	מזומנים ופיקדונות בבנקים
947.6	65.1	1,012.7	ניירות ערך

31 בדצמבר 2018			
לא משועבד	משועבד כבטחה	ערך במאזן	
במיליוני ש"ח			
2,112.1	4.7	2,116.8	מזומנים ופיקדונות בבנקים
929.7	26.5	956.2	ניירות ערך

הנכסים ששועבדו כבטחה שועבדו לטובת מסלקות הבורסה והמעוף. לפרטים נוספים אודות סיכון המימון ראה בדוח על הסיכונים ליום 31 במרץ 2019, המופיע באתר האינטרנט של הבנק.

3.4. סיכון תפעולי

הבנק חשוף לסיכונים תפעוליים נוספים כגון: המשכיות עסקית, סיכונים מוניטין וסיכונים הציות. הבנק מקיים מסגרת מקיפה של תהליכים ושיטות על מנת להקטין את החשיפה להפסדים הנובעים מסיכונים תפעוליים. למידע נוסף על החשיפה לסיכונים הנ"ל ולאופן ניהולם ראה דו"ח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2018 של הבנק.

3.5. סיכונים אחרים

סיכונים משפטיים

סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק, שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, הינה אפשרית (Reasonably Possible) הסתכם ליום 31 במרץ 2019 בכ-4 מיליוני ש"ח.

נכון ליום 31 במרץ 2019, לבנק אין חשיפה מהותית בגין תביעות שהוגשו נגדו אשר ההסתברות להתממשותן אינה קלושה למעט האמור בסעיף 3 בביאור 10 לדוחות הכספיים בדבר תובענה שאושרה כיצוגית כנגד כלל בטוחה.

הבנק חשוף לסיכונים אחרים נוספים כגון: סיכון אכיפה פנימית, סיכונים ציות וסיכונים הלבנת הון ומימון טרור. לתיאור נרחב של מסגרת העבודה לניהול ובקרת סיכונים אלו ונוספים, ראה דו"ח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים וכן בדוח הכספי השנתי לשנת 2018.

3.6. השפעת גורמי הסיכון על עסקי התאגיד הבנקאי

במהלך תקופת הדוח לא חלו שינויים בגורמי הסיכון ובהגדרת חומרתם.

למידע נוסף ראה דו"ח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים וכן בדוח הכספי השנתי לשנת 2018.

פרק 4 - מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים

4.1 מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על פי עקרונות חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ועל פי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי של בנק. עיקרי המדיניות החשבונאית מפורטים בביאור מס' 1 לדוחות הכספיים.

במהלך התקופה המדווחת לא אירעו שינויים במדיניות החשבונאית ואומדנים חשבונאיים של הבנק בנושאים קריטיים, בהשוואה לשנת 2018.

4.2 בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

הוראות המפקח על הבנקים מחילות על תאגידים בנקאיים את דרישות סעיפים 302 ו-404 של ה-Sox Act. בהתייחס לסעיפים אלו נקבעו על-ידי ה-SEC וה-Public Company Accounting Oversight Board הוראות באשר לאחריות ההנהלה לקביעתם וקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולקיום בקרה הפנימית על הדיווח הכספי וחוות דעת רואי החשבון המבקרים לגבי הביקורת של הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

הוראות המפקח קובעות:

- תאגידים בנקאיים יישמו את דרישות סעיפים 302 ו-404 וכן את הוראות ה-SEC שמורסמו מכוחם.
  - בקרה פנימית נאותה מחייבת קיום מערך בקרה על פי מסגרת מוגדרת ומוכרת, ומודל ה-COSO 1992 (Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) עונה על הדרישות ויכול לשמש לצורך הערכת הבקרה הפנימית.
- הבנק מיישם באופן שוטף את ההוראה.

הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאי הראשי של הבנק, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2019 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

פרק 5 - מידע נוסף

5.1 תרומות ופעילות קהילתית

הבנק תורם מזה שנים רבות למטרות חברתיות שונות במסגרת תקציב הבנק המאושר מראש ובהתאם להחלטות ועדת תרומות של הנהלת הבנק ונוהל עבודת הועדה. בתקופת הדוח לא ניתנו תרומות מעל 50 אלפי ש"ח לגוף יחיד. תרומות הבנק מתמקדות בעיקר בעמותות הפועלות לסיוע, תמיכה ועזרה לאוכלוסיות מוחלשות ונזקקות, כלכלית ופיזית. בין העמותות הללו ניתן למנות עמותות הפועלות לסיוע לילדים ונוער במצוקה, נזקקים כלכלית, בעלי מוגבלויות ועוד. חלק מעמותות אלה, בנוסף לסיוע הישיר הניתן על-ידן לאוכלוסיות הללו, פועלות גם לסייע לאותם אנשים ולחלץ אותם ממעגל המצוקה בו הם נמצאים. בשנים האחרונות, נטלו עובדי סניפי הבנק חלק בפעילויות התנדבויות שונות בתחום העיר בה נמצא הסניף. הבנק מעודד פעילויות אלה בסיוע ובתרומות. בנוסף, רוכש הבנק מתנות מבתי עסק או עמותות המעסיקות אוכלוסיות מוגבלות ונזקקות ומעניק אותן כמתנות לעובדי ומנהלי הבנק ולקוחותיו או תורם אותן לאוכלוסיות נזקקות. דירקטוריון הבנק מביע את הערכתו ותודתו לעובדים ולמנהלים של הבנק, על עבודתם המסורה ותרומתם לקידום עסקיו.

גיל טופז
מנהל כללי

זאב נהרי
יו"ר הדירקטוריון

28 במאי, 2019

הצהרה (certification)

אני, גיל טופז, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק ירושלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 מרץ, 2019 (להלן: - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון והנהלה"). וכן:
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לראיה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

גיל טופז
מנהל כללי

תאריך אישור הדוחות הכספיים:
28 במאי, 2019

הצהרה (certification)

אני, אלכסנדר זלצמן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק ירושלים בע"מ (להלן: - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 מרץ, 2019 (להלן: - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון והנהלה"). וכן:
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

אלכסנדר זלצמן

סמנכ"ל, מנהל אגף
הכספים וחשבונאי ראשי

תאריך אישור הדוחות הכספיים:

28 במאי, 2019

תמצית דוחות כספיים מאוחדים ביניים

בנק ירושלים בע"מ וחברות מוחזקות שלו
תמצית דוחות כספיים מאוחדים ביניים ליום 31 במרץ 2019

65	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
67	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ, 2019
68	תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ, 2019
69	תמצית מאזן מאוחד ליום 31 במרץ, 2019
70	תמצית דוח על השינויים בהון מאוחד ליום 31 במרץ, 2019
71	תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ, 2019
73	ביאורים לתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים
73	1. עיקרי המדיניות החשבונאית
73	(1) כללי
73	(2) עקרונות הדיווח הכספי
73	(3) שימוש באומדנים בעריכת דוחות כספיים
73	(4) יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני חקיקה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים
75	(5) תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של הפיקוח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם
76	(6) סיווג מחדש
77	2. הכנסות והוצאות ריבית
78	3. הכנסות מימון שאינן מריבית
79	4. רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
80	5. השקעות בניירות ערך
84	6. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
88	7. פיקדונות הציבור
89	8. זכויות עובדים
90	9. הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים
92	10. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
94	11. פעילות במכשירים נגזרים
99	12. מגזרי פעילות פיקוחיים
103	13. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
116	14. נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
119	15א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
122	15ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן
125	15ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
126	15ד. מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
127	16. נושאים שונים ואירועים מהותיים לאחר תאריך המאזן

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק ירושלים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק ירושלים בע"מ וחברות הבנות שלו (להלן: "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 31 במרס, 2019 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, רווח כולל, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידי בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2019

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ			ביאור
	2018 (מבוקר)	2018 (בלתי מבוקר)	2019	
527.8	110.3	120.7	2	הכנסות ריבית
144.1	19.5	22.9	2	הוצאות, ריבית
383.7	90.8	97.8	2	הכנסות ריבית, נטו
34.7	11.0	12.8	6,13	הוצאות בגין הפסדי אשראי
349.0	79.8	85.0		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית				
43.1	5.7	(0.1)	3	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
98.3	*26.7	27.4		עמלות
32.4	17.4	-	16	הכנסות אחרות
173.8	49.8	27.3		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות				
182.2	46.1	41.0		משכורות והוצאות נילוות
102.3	*26.5	26.3		אחזקה ופחת בניינים וציוד
119.1	28.9	30.4		הוצאות אחרות
403.6	101.5	97.7		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
119.2	28.1	14.6		רווח לפני מיסים
32.0	9.1	4.5		הפרשה למיסים על הרווח
87.2	19.0	10.1		רווח נקי
רווח למניה (בש"ח)				
1.24	0.27	0.14		רווח נקי בסיסי ומדולל למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק (ש"ח)

אלכסנדר זלמן
סמנכ"ל, מנהל אגף
הכספים וחשבונאי ראשי

גיל טופז
מנהל כללי

זאב נהרי
יו"ר הדירקטוריון

* סווג מחדש לפרטים ראה בביאור 1 (6)
תאריך אישור הדוחות הכספיים:

28 במאי, 2019

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2019

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		ביאור	
	2018	2019		
87.2	19.0	10.1		רווח נקי
				רווח (הפסד) כולל אחר:
(1.7)	(1.1)	2.1		התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו
2.6	-	(0.2)		התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים
0.9	(1.1)	1.9		רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים
(0.3)	0.4	(0.7)		השפעת המס המתייחס
0.6	(0.7)	1.2	4	רווח (הפסד) כולל אחר לאחר מיסים
87.8	18.3	11.3		סך הכל הרווח הכולל

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזן מאוחד ליום 31 במרץ 2019

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר	31 במרץ		ביאור	
	2018	2018		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)			
נכסים				
2,116.8	2,017.1	2,188.0		מזומנים ופיקדונות בבנקים
956.2	1,012.7	951.7	5	ניירות ערך ⁽¹⁾
10,008.9	9,646.2	10,512.7	6,13	אשראי לציבור
(100.9)	(103.5)	(106.3)		הפרשה להפסדי אשראי
9,908.0	9,542.7	10,406.4		אשראי לציבור, נטו
164.9	164.9	165.3		בניינים וציוד
8.5	2.9	2.4	11	נכסים בגין מכשירים נגזרים
138.1	175.9	156.2		נכסים אחרים
13,292.5	12,916.2	13,870.0		סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
10,513.3	10,103.9	10,923.8	7	פיקדונות הציבור
30.9	33.9	109.3		פיקדונות מבנקים
50.0	49.9	2.0		פיקדונות הממשלה ⁽³⁾
1,618.7	1,713.2	1,758.0		אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
14.8	6.8	7.2	11	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
169.6	161.7	168.3		התחייבויות אחרות ⁽²⁾
12,397.3	12,069.4	12,968.6		סך כל ההתחייבויות
895.2	846.8	901.4		הון עצמי
13,292.5	12,916.2	13,870.0		סך כל ההתחייבויות והון

- (1) לפרטים בדבר ניירות ערך הנמדדים בשווי הוגן, ובדבר ניירות ערך ששועבדו ראה ביאור 5.
 (2) מזה הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בבנק ובמאוחד לימים 31 במרץ 2019, 31 במרץ 2018 ו-31 בדצמבר 2018 בסך 3.0 מיליון ש"ח, 3.3 מיליון ש"ח ו-3.0 מיליון ש"ח, בהתאמה.
 (3) סווג מחדש לפרטים נוספים ראה בביאור 1 (6)

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2019

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סך הכל הון עצמי	עודפים (גרעונות) שנצברו	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	סך הכל הון המניות הנפרע וקרנות הון	מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	מפרמיה	הון המניות הנפרע	
א. דוח על השינויים בהון העצמי לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ לשנת 2019 וביום 31 במרץ לשנת 2018 (בלתי מבוקר)							
895.2	669.5	(1.1)	226.8	-	99.5	127.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)
10.1	10.1	-	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(5.1)	(5.1)	-	-	-	-	-	דיבידנד שהוכרז וטרם שולם
1.2	-	1.2	-	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
901.4	674.5	0.1	226.8	-	99.5	127.3	יתרה ליום 31 במרץ 2019
837.3	612.2	(1.7)	226.8	-	99.5	127.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
19.0	19.0	-	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(5.5)	(5.5)	-	-	-	-	-	דיבידנד ששולם
(3.3)	(3.3)	-	-	-	-	-	דיבידנד שהוכרז וטרם שולם
(0.7)	-	(0.7)	-	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
846.8	622.4	(2.4)	226.8	-	99.5	127.3	יתרה ליום 31 במרץ 2018
ב. דוח על השינויים בהון העצמי לשנת 2018 (מבוקר)							
837.3	612.2	(1.7)	226.8	-	99.5	127.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017
87.2	87.2	-	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
(20.2)	(20.2)	-	-	-	-	-	דיבידנד ששולם
(9.7)	(9.7)	-	-	-	-	-	דיבידנד שהוכרז וטרם שולם
0.6	-	0.6	-	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
895.2	669.5	(1.1)	226.8	-	99.5	127.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2019

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2018	2019	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
			תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
87.2	19.0	10.1	רווח נקי לשנה
			התאמות:
61.4	15.4	14.9	פחת על בניינים וציוד
34.7	11.0	12.8	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(16.4) ^(*)	(10.7) ^(*)	-	רווח ממכירת תיקי אשראי
(0.5)	-	(0.9)	רווח ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
0.2	11.8	(1.0)	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
(27.0)	-	(0.1)	רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
8.8	1.9	(6.6)	מיסים נדחים, נטו
0.7	1.1	-	פיצויי פרישה - גידול בעודף עתודה על יעודה (גידול בעודף היעודה על העתודה)
26.3	(5.5)	9.1	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
			שינוי נטו בנכסים שוטפים:
55.5	61.1	6.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
291.8	3.1	(137.5)	ניירות ערך למסחר
3.8	(26.4)	(12.2)	נכסים אחרים
			שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
(51.4)	(59.4)	(7.6)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
135.2	19.6	9.6	התחייבויות אחרות
(18.2)	(5.0)	6.1	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות המזומנים
592.1	37.0	(97.2)	מזומנים נטו מפעילות שוטפת

* סווג מחדש. הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2019 (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2018	2018	2019	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה			
(272.0)	117.0	(511.2)	שינוי נטו באשראי לציבור
(1,674.1)	(195.5)	(192.1)	רכישת איגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
1,327.8	38.3	471.1	תמורה ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
(27.7)	3.0	(142.0)	תמורה מפדיון איגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
(75.7)	(34.7)	(15.3)	רכישת בניינים וציוד
(721.7)	(71.9)	(389.5)	מזומנים נטו מפעילות בהשקעה
שינוי נטו בפקדונות הציבור			
(46.8)	(456.2)	410.5	שינוי נטו בפקדונות מבנקים
(2.7)	0.3	78.4	שינוי נטו בפקדונות הממשלה
15.1	*15.0	(48.0)	הנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
-	-	300.0	פדיון איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(376.2)	(165.6)	(167.2)	דיבידנד ששולם לבעלי מניות
(20.2)	(5.5)	(9.7)	
(430.8)	(612.0)	564.0	מזומנים נטו מפעילות מימון
השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות המזומנים			
18.2	5.0	(6.1)	גידול (קיטון) במזומנים ופיקדונות בבנקים
(560.4)	(646.9)	77.3	יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים לתחילת התקופה
2,659.0	2,659.0	2,116.8	יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים לסוף התקופה
2,116.8	2,017.1	2,188.0	
ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו:			
621.7	147.4	168.3	ריבית שהתקבלה
123.5	35.0	34.7	ריבית ששולמה
29.3	12.1	2.1	מיסים על הכנסה ששולמו
0.6	-	-	מיסים על ההכנסה שהתקבלו
נספח ג' - פעולות השקעה שלא במזמן בתקופת הדוח			
11.9	3.5	11.9	רכישת רכוש קבוע באשראי

* סווג מחדש לפרטים נוספים ראה בביאור 1 (6).

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית

1. כללי

בנק ירושלים בע"מ (להלן - "הבנק") הינו בנק מסחרי העוסק בעיקר במתן אשראי לדיור ואשראי קמעונאי אחר, במימון בנייה לדיור וכן בגיוס פיקדונות לזמן קצוב, פעילות בשוק ההון, ניהול חשבונות עו"ש ומתן שירותי בנקאות פרטית לתושבי חוץ. הבנק הינו חברה בת של "יצוא" חברה להשקעות בע"מ (להלן - "יצוא") ומניותיו רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ליום 31 במרס, 2019, כוללת את אלה של הבנק ושל החברות הבנות שלו (להלן - "הקבוצה"). תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותם יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018, והביאורים הנלווים להם (להלן - "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים למעט המפורסם בסעיפים 5 ו-6 להלן.

בהתאם לאישור המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד.

תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 28 במאי, 2019.

2. עקרונות הדיווח הכספי

תמצית הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

3. שימוש באומדנים בעריכת דוחות כספיים

הכנת הדוחות הכספיים, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, דורשת מהנהלה שימוש באומדנים, הערכות ושיקול דעת המשפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות, על הגילוי המתייחס לנכסים תלויים והתחייבויות תלויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות בתקופת הדיווח. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

4. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר, 2019 מיישם הבנק לראשונה תקנים חשבונאיים והוראות כמפורט להלן: חוזר של הפיקוח בדבר אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי צפויים והוראות נוספות

ביום 28 במרץ 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי צפויים והוראות נוספות". בהתאם למכתב, על התאגידים הבנקאים להיערך ליישום עדכונים שחלו בכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בשנים האחרונות, בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL - Current Expected Credit Losses), סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, מכשירים נגזרים ופעילויות גידור, וחכירות. התאגיד הבנקאי מיישם את התיקונים בנושא סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים ובנושא מכשירים נגזרים ופעילויות גידור החל מיום 1 בינואר 2019. בנוסף, התאגיד הבנקאי נדרש לכלול גילוי כמותי על ההשפעה הצפויה של עדכון הטיפול החשבונאי בחכירות לא יאוחר מהדוח הכספי לרבעון השני של שנת 2019.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

4.1 תיקון מספר 01-2016 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר הכרה ומדידה של נכסים פיננסיים ושל התחייבויות פיננסיות:

בחודש ינואר 2016 פרסמה ה-FASB את ASU 2016-01 (להלן: "העדכון"), שמתייחס להיבטים מסוימים בכללי ההכרה, המדידה, ההצגה והגילוי של מכשירים פיננסיים.

להלן סקירה של השינויים העיקריים בעדכון:

- השקעות בניירות ערך הוניים (למעט השקעות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני או השקעות בחברות בנות), ככלל, תימדדנה לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד. למרות האמור לעיל, תאגיד בנקאי רשאי למדוד השקעות בניירות ערך הוניים שהשווי ההוגן שלהן אינו ניתן לקביעה בנקל לפי עלות בניכוי ירידת ערך, תוך התאמות לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות עבור השקעה זזה או דומה של אותו המנפיק. כל ההתאמות לעלות ההשקעה נזקפות לדוח רווח והפסד. העדכון מפשט את הבחינה לירידת ערך של השקעות אלו שמושמת לגביהן ההקלה הפרקטית כאמור, על ידי הוספת דרישה לבחינה איכותית שתבוצע בכל תקופת דיווח, לצורך זיהוי ירידת ערך. כמו כן, ניתן 'לבטל' הפסד מירידת ערך שהוכר בעבר בגובה הגידול העוקב במחיר נצפה.
- נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות יוצגו בנפרד, במאזן או בביאורים לדוחות הכספיים, לפי קטגוריית המדידה וצורת הנכס הפיננסי (כלומר, ניירות ערך או הלוואות וחייבים).
- לצורכי גילוי, נדרש להשתמש במחיר יציאה (exit price), בכפוף לנושא 820 לקודיפיקציה, כאשר מודדים את השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים שנמדדו בעלות מופחתת במאזן.
- נדרש להעריך את הצורך ביתרת הפרשה בגין נכס מסים נדחים הקשור לניירות ערך זמינים למכירה, יחד עם נכסי מסים נדחים אחרים של התאגיד הבנקאי.
- בוטלה דרישת הגילוי לשיטות ולהנחות המשמעותיות ששימשו לאמידת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים הנמדדים בעלות מופחתת במאזן.

התיקונים יושמו לפי שיטת יישום למפרע מותאם (modified retrospective) באמצעות התאמת ההשפעה המצטברת ליתרת עודפים לתחילת התקופה בה יושם העדכון. התיקונים המתייחסים בגין ניירות ערך הוניים אשר שווים ההוגן אינו ניתן לקביעה בנקל לגביהם מיושמת חלופת המדידה בסעיף 321-10-35-2 לקודיפיקציה, מיושמים באופן פרוספקטיבי עבור השקעות הקיימות ביום 1 בינואר, 2019.

בחודש פברואר 2018 פרסמה ה-FASB את ASU 2018-03 (להלן: "העדכון"), הכולל תיקונים ושיפורים לעדכון ASU 2016-01 שנועדו להבהיר היבטים מסוימים של הנחיות שפורסמו בעדכון ASU 2016-01. התיקונים בעדכון מבהירים כי:

ישות אשר מודדת ניירות ערך הוניים ששוים ההוגן אינו ניתן לקביעה בנקל, לפי חלופת המדידה ( ) שנקבעה בסעיף 321-10-35-2 לקודיפיקציה, רשאית לשנות את שיטת המדידה לגישת השווי ההוגן בהתאם לנושא 820, מדידת שווי הוגן. מדידה זו תיושם גם לגבי כל ההשקעות הזרות או הדומות של אותו מנפיק, לרבות רכישות עתידיות של השקעות כאמור. בחירת המדידה לפי שווי הוגן הינה בלתי חוזרת.

ההתאמות בגין ניירות ערך הוניים ששוים ההוגן אינו ניתן לקביעה בנקל, בהתאם לחלופת המדידה בסעיף 321-10-35-2 לקודיפיקציה - נועדו לשקף את השווי ההוגן של נייר הערך נכון לתאריך שבו התרחשה עסקה נצפית (observable transaction) של נייר ערך דומה.

הוראות המעבר ב- ASU 2016-01 ייושמו בדרך של מכאן ולהבא, בגין ניירות ערך הוניים אשר שווים ההוגן אינו ניתן לקביעה בנקל לגביהם מיושמת חלופת המדידה בסעיף 321-10-35-2 לקודיפיקציה.

מועד התחילה והוראות המעבר של העדכון יחולו במועד בו יאומץ עדכון ASU 2016-01.

ההשפעה של אימוץ ההוראות הנ"ל על הדוחות הכספיים של הבנק אינה מהותית.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

5. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישום

5.1 חוזר של הפיקוח בדבר אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי צפויים והוראות נוספות

ביום 28 במרץ 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי צפויים והוראות נוספות". בהתאם למכתב, על התאגידים הבנקאים להיערך ליישום עדכונים שחלו בכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בשנים האחרונות, בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL - Current Expected Credit Losses), החל מיום 1 בינואר 2022, ובנושא חכירות החל מיום 1 בינואר 2020.

5.1.1 תיקון מספר 13-2016 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי:

בחודש יוני, 2016 פרסמה ה-FASB את ASU 2016-13 (להלן: "העדכון"), שמטרתו העיקרית הינה לספק מידע שימושי יותר למשתמשי הדוחות הכספיים בנוגע להפסדי האשראי הצפויים בגין מכשירים פיננסיים ובגין מחויבויות אחרות למתן אשראי, בכל מועד דיווח. לצורך כך, התיקונים בעדכון זה מחליפים את שיטת ההפרשה להפסדי אשראי המבוססת על הפסדים שהתהוו בשיטה המשקפת הפסדי אשראי צפויים ודורשת התחשבות בטווח רחב יותר של מידע סביר ותומך בהערכת הפסדי אשראי.

להלן סקירה של השינויים העיקריים בעדכון:

נכסים הנמדדים בעלות מופחתת:

- נכס פיננסי (או קבוצה של נכסים פיננסיים) הנמדד בעלות מופחתת יוצג בסכום נטו שצפוי שייגבה. כלומר, ההפרשה להפסדי אשראי תקטין את העלות המופחתת של הנכס הפיננסי הקשור.
  - דוח רווח והפסד ישקף את המדידה של הפסדי אשראי בגין נכסים פיננסיים שהוכרו במהלך התקופה, כמו גם שינויים בהפסדי האשראי הצפויים שחלו במהלך התקופה.
  - המדידה של הפסדי האשראי הצפויים תתבסס על מידע רלוונטי בנוגע לאירועי עבר לרבות ניסיון היסטורי, לתנאים נוכחיים ולתחזיות סבירות ותומכות המשפיעות על יכולת הגבייה של הסכום המדווח.
  - עודכנו ההנחיות בנוגע לנכסים פיננסיים שנרכשו עם איכות אשראי שהידרדרה.
  - ניירות ערך של חוב המסווגים כזמינים למכירה:
  - הפסדי אשראי המתייחסים לניירות ערך של חוב המסווגים כזמינים למכירה יוכרו כהפרשה להפסדי אשראי ולא כמחיקה של נייר הערך. הפסדי אשראי וביטול הפסדי אשראי יוכרו בדוח רווח והפסד לתקופה השוטפת.
  - התאגיד הבנקאי לא ישתמש במשך הזמן שבו נייר הערך נמצא בפוזיציה הפסד שטרם מומש כדי להימנע מהכרה בהפסדי אשראי. בקביעה אם קיימים הפסדי אשראי, לא נדרש להתחשב בתנודתיות ההיסטורית והמשתמעת של השווי ההוגן של נייר הערך ובשינויים בשווי ההוגן לאחר מועד הדיווח.
  - עודכנו ההנחיות בנוגע לנכסים פיננסיים שנרכשו עם איכות אשראי שהידרדרה.
- בהתאם למכתב, נדרש ליישם את התיקונים בעדכון זה החל מיום 1 בינואר, 2022 ואילך. היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב.
- הבנק בוחן את השלכות יישום ההוראות הנ"ל על הדוחות הכספיים אך אין ביכולתו בשלב זה להעריך את תוצאותיו.

5.1.2 תיקון מספר 02-2016 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר חכירות:

בחודש פברואר 2016 פרסמה ה-FASB את ASU 2016-02 (להלן: "העדכון"), אשר קובע כללי חשבונאות מעודכנים בכללי חכירות. המטרה העיקרית של הכללים החדשים היא לשקף בדוחות הכספיים באופן מלא את רמת המינוף שנוצרת מחוזי חכירה ארוכי טווח.

להלן תמצית עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

יישום כללים אלה:

- תאגידי בנקאיים שחוכרים נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, יכירו בהם במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית.
  - בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס שמשקף את הזכות של התאגיד להשתמש בנכס החכור, ומנגד תירשם התחייבות לשלם בגין החכירה.
  - עסקאות שבהן תאגיד בנקאי מוכר נכס וחוכר אותו בחזרה יוכלו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית, בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים שפורטו בתקן החדש.
  - בהתאם למכתב, נדרש ליישם את התיקונים בעדכון זה החל מיום 1 בינואר, 2020. נקבע במכתב כי נכסי סיכון בגין זכות שימוש (right of use) בגין חכירות תפעוליות שיוכרו במאזן ישוקללו ב-100% לצורך יחס ההון המזערי.
- בהתאם לעדכון, התיקון יישם לפי שיטת יישום למפרע מותאם (modified retrospective). אימוץ מוקדם מותר. להערכת הבנק, ההשפעה הצפויה של אימוץ העדכון הנ"ל על יחס ההון המזערי הינה קיטון של כ-0.2 נקודות האחוז.

6. סיווג מחדש

- הבנק סיווג מחדש במאזן התמציתי המאוחד את מספרי השוואה ליום 31 במרץ 2018 סך של 48.9 מיליוני ש"ח. מסעיף ניירות ערך שהושאלו לסעיף פיקדונות הממשלה.
- הבנק סיווג מחדש בדוח רווח והפסד את מספרי השוואה לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2018 בסך 1.0 מיליוני ש"ח, מסעיף עמלות לסעיף אחזקה ופחת בניינים וציוד.

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2018	2019	
(בלתי מבוקר)		
א. הכנסות ריבית		
109.0	119.1	מאשראי לציבור
0.3	0.8	מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
1.0	0.8	מאגרות חוב
110.3	120.7	סך הכל הכנסות מריבית
ב. הוצאות ריבית		
14.9	17.1	על פיקדונות הציבור
0.3	0.3	על פיקדונות מבנקים
4.3	5.5	על תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
19.5	22.9	סך הכל הוצאות הריבית
90.8	97.8	סך הכנסות ריבית, נטו
ג. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאיגרות חוב		
0.9	0.8	זמינות למכירה
0.1	-	למסחר
1.0	0.8	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ (בלתי מבוקר)		
2018	2019	
א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר		
1. מפעילות במכשירים נגזרים		
(3.2)	3.0	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽¹⁾⁽²⁾
1.9	(5.2)	2. הפרשי שער, נטו (ללא השפעת נגזרים)
3. מהשקעה באיגרות חוב		
-	0.7	רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה ⁽³⁾
(1.3)	0.7	סך הכל מהשקעה באג"ח
4. הפסדים מהשקעה במניות		
-	0.2	רווחים שטרם מומשו ממניות שאינן למסחר
10.7	-	5. רווחים בגין הלוואות שנמכרו
9.4	(1.3)	סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר		
(2.7)	0.1	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
(1.1)	1.0	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר, נטו ⁽⁴⁾
0.1	0.1	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽⁵⁾
(3.7)	1.2	סך הכל בגין פעילויות למטרות מסחר
5.7	(0.1)	סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית

- (1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 (2) מזה בגין נגזרי אשראי, בהם התאגיד הבנקאי מוטב לימים 31.03.2019 ו-31.03.2018 בסך של 0.5 מיליוני ש"ח ו-1.1 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
 (3) סווג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.
 (4) מזה חלק הרווחים (הפסדים) הקשורים לאג"ח ותעודות סל למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בבנק ובמאוחד, לימים 31.03.2019 ו-31.03.2018 בסך של 0.9 מיליוני ש"ח ו-4.3 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
 (5) מזה חלק הרווחים (הפסדים) הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בבנק ובמאוחד, לימים 31.03.2019 ו-31.03.2018 בסך של (0.1) מיליוני ש"ח ו-0.2 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לאחר השפעת מס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ לשנת 2019 וביום 31 במרץ לשנת 2018 (בלתי מבוקר)

סה"כ	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו	
(1.1)	0.2	(1.3)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)
1.2	(0.1)	1.3	שינוי נטו במהלך התקופה
0.1	0.1	-	יתרה ליום 31 במרץ 2019
(1.7)	(1.5)	(0.2)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
(0.7)	-	(0.7)	שינוי נטו במהלך התקופה
(2.4)	(1.5)	(0.9)	יתרה ליום 31 במרץ 2018

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנת 2018 (מבוקר)

(1.7)	(1.5)	(0.2)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017
0.6	1.7	(1.1)	שינוי נטו במהלך התקופה
(1.1)	0.2	(1.3)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום							
31 בדצמבר 2018		31 במרץ 2018		31 במרץ 2019					
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)							
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס		
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן									
(0.8)	0.4	(1.2)	(0.7)	0.4	(1.1)	1.8	(1.0)	2.8	רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
(0.3)	0.2	(0.5)	-	-	-	(0.5)	0.2	(0.7)	רווחים (הפסדים) בגין ני"ע זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾
(1.1)	0.6	(1.7)	(0.7)	0.4	(1.1)	1.3	(0.8)	2.1	שינוי נטו במהלך התקופה
הטבות לעובדים									
1.8	(1.0)	2.8	-	-	-	(0.1)	0.1	(0.2)	רווחים (הפסדים) אקטוארי נטו בתקופה
(0.1)	0.1	(0.2)	-	-	-	-	-	-	רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾
1.7	(0.9)	2.6	-	-	-	(0.1)	0.1	(0.2)	שינוי נטו במהלך התקופה
0.6	(0.3)	0.9	(0.7)	0.4	(1.1)	1.2	(0.7)	1.9	סה"כ השינוי נטו במהלך התקופה

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית, לפרטים ראה ביאור 3.
 (2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות משכורות והוצאות נלוות, לפרטים ראה ביאור 8.

ביאור 5 - ניירות ערך

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 במרץ 2019				
(בלתי מבוקר)				
שווי הוגן ⁽¹⁾	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן
	הפסדים	רווחים		

א. ניירות ערך זמינים למכירה

1. אגרות חוב					
516.2	0.1	-	516.3	516.2	של ממשלת ישראל ⁽⁴⁾
123.0	0.6	-	123.6	123.0	של ממשלות זרות
61.8	-	0.6	61.2	61.8	מוסדות פיננסיים
11.5	-	0.2	11.3	11.5	של אחרים בישראל
712.5	0.7⁽²⁾	0.8⁽²⁾	712.4	712.5	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

2. השקעה במניות שאינן למסחר⁽⁷⁾

59.7	-	0.2	59.5	59.7	קרנות, מניות ותעודות סל
772.2	0.7⁽²⁾	1.0⁽²⁾	771.9	772.2	סך הכל מניות שאינן למסחר

שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים	רווחים	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן
	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן		

ב. ניירות ערך למסחר

177.3	0.4	1.4	176.3	177.3	אגרות חוב של ממשלת ישראל ⁽⁵⁾
2.2	0.1	-	2.3	2.2	מניות ותעודות סל
179.5	0.5⁽³⁾	1.4⁽³⁾	178.6	179.5	סך הכל ניירות ערך למסחר
951.7	1.2	2.4	950.5	951.7	סך הכל ניירות ערך

הערות השוליים בסוף ביאור 5 ב

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 במרץ 2018				
(בלתי מבוקר)				
שווי הוגן ⁽¹⁾	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן
	הפסדים	רווחים		

א. ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב					
559.4	0.1	0.2	559.3	559.4	של ממשלת ישראל ⁽⁴⁾
111.3	1.4	-	112.7	111.3	של ממשלות זרות
11.1	0.1	-	11.2	11.1	של אחרים בישראל
681.8	(2)1.6	(2)0.2	683.2	681.8	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים	רווחים	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן
	שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן		

ב. ניירות ערך למסחר

אגרות חוב					
322.4	0.1	4.1	318.4	322.4	של ממשלת ישראל ⁽⁵⁾
3.0	-	0.3	2.7	3.0	של אחרים בישראל
325.4	0.1	4.4	321.1	325.4	סך הכל אגרות חוב למסחר
5.5	0.1	0.1	5.5	5.5	תעודות סל, מניות וקרנות
330.9	0.2	4.5	326.6	330.9	סך הכל ניירות ערך למסחר
1,012.7	1.8	4.7	1,009.8	1,012.7	סך הכל ניירות ערך

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2018				
(מבוקר)				
שווי הוגן ⁽¹⁾	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת	הערך במאזן
	הפסדים	רווחים		

א. ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב					
658.3	0.7	-	659.0	658.3	של ממשלת ישראל ⁽⁴⁾
118.7	1.3	-	120.0	118.7	של ממשלות זרות
124.1	0.1	0.3	123.9	124.1	מוסדות פיננסיים
11.5	0.4	-	11.9	11.5	של אחרים בישראל
912.6	2.5⁽²⁾	0.3⁽²⁾	914.8	912.6	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו	רווחים שטרם מומשו	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן
--------------------------	-------------------	-------------------	-----------------------------	------------

ב. ניירות ערך למסחר

אגרות חוב					
40.5	0.1	0.1	40.5	40.5	של ממשלת ישראל ⁽⁵⁾
3.1	0.1	-	3.2	3.1	של אחרים בישראל
43.6	0.2⁽³⁾	0.1⁽³⁾	43.7	43.6	סך הכל ניירות ערך למסחר
956.2	2.7	0.4	958.5	956.2	סך הכל ניירות ערך

- נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- נזקפו לדוח רווח והפסד.
- מזה שועבד למסלקות הבורסה והמעו"ף סכום של 45.5 מיליוני ש"ח, 46.0 מיליוני ש"ח ו-26.5 מיליוני ש"ח לימים 31 במרץ 2019, 31 במרץ 2018 ו-31 בדצמבר 2018, בהתאמה.
- מזה שועבד למסלקות הבורסה והמעו"ף סכום של 0 מיליוני ש"ח, 19.1 מיליוני ש"ח ו-0 מיליוני ש"ח לימים 31 במרץ 2019, 31 במרץ 2018 ו-31 בדצמבר 2018, בהתאמה.
- בהתאם להסדר חלוקת הון המניות של הבורסה בין חברי הבורסה, הוקצו על שם הבנק 5,390,416 מניות רגילות ללא ע"נ, לבנק נמסרה תעודת מניה בגין אחזקתו במניות אלו, הבנק החזיק לאחר השינוי המבני הנ"ל 5.39% ממניות הבורסה.
- בהמשך לדיווח מיום 18 בינואר 2018, לפיו החליט דירקטוריון הבנק להציע לבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ, למכור את כל מניות הבנק בחברת הבורסה, ביום 27 באוגוסט 2018 הודיעה הבורסה לניירות ערך בתל אביב לבנק כי הושלמה עסקת המכירה של מניות הבורסה אשר היו בבעלות הבנק. תמורת המכירה הסתכמה בכ-27.0 מיליוני ש"ח.
- הבנק רשם בגין המכירה רווח לפני מס בדוחות הכספיים לרבעון השלישי של שנת 2018 בסך של 27.0 מיליוני ש"ח.
- לגבי מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין, בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות.

לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב, ראה ביאור 2 וביאור 3.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך(1), של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים במוציאת הפסד שטרם מומש

ליום 31 במרץ 2019								
(בלתי מבוקר)								
12 חודשים והלאה				פחות מ-12 חודשים ⁽²⁾				
הפסדים שטרם מומשו			שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו			שווי הוגן	
סה"כ	20-40%	0-20%		סה"כ	20-40%	0-20%		
-	-	-	-	0.1	-	0.1	453.3	אגרות חוב של ממשלת ישראל
0.6	-	0.6	115.7	-	-	-	-	של ממשלות זרות
0.6	-	0.6	115.7	0.1	-	0.1	453.3	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ליום 31 במרץ 2018								
(בלתי מבוקר)								
12 חודשים והלאה				פחות מ-12 חודשים ⁽²⁾				
הפסדים שטרם מומשו			שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו			שווי הוגן	
סה"כ	20-40%	0-20%		סה"כ	20-40%	0-20%		
-	-	-	-	0.1	-	0.1	273.6	אגרות חוב של ממשלת ישראל
-	-	-	-	1.4	-	1.4	111.3	של ממשלות זרות
-	-	-	-	0.1	-	0.1	10.6	של אחרים בישראל
-	-	-	-	1.6	-	1.6	395.5	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ליום 31 בדצמבר 2018								
(מבוקר)								
12 חודשים והלאה				פחות מ-12 חודשים ⁽²⁾				
הפסדים שטרם מומשו			שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו			שווי הוגן	
סה"כ	20-40%	0-20%		סה"כ	20-40%	0-20%		
0.4	-	0.4	67.5	0.3	-	0.3	587.0	אגרות חוב של ממשלת ישראל
1.3	-	1.3	118.7	-	-	-	-	של ממשלות זרות
0.4	-	0.4	11.1	0.1	-	0.1	49.7	של אחרים בישראל
2.1	-	2.1	197.3	0.4	-	0.4	636.7	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

ליום 31 במרץ 2019						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
						יתרת חוב רשומה⁽¹⁾
1,196.9	-	1,196.9	13.2	2.2	1,181.5	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
9,421.9	106.1	9,315.8	1,181.0	7,769.7	365.1	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(*)
7,563.0	-	7,563.0	-	7,365.2	197.8	^(*) מזה: לפי עומק הפיגור
10,618.8	106.1	10,512.7	1,194.2	7,771.9	1,546.6	סך הכל חובות^(**)
						^(**) מזה:
-	-	-	-	-	-	חובות בארגון מחדש
16.2	-	16.2	13.2	-	3.0	חובות פגומים אחרים
5.9	-	5.9	-	2.2	3.7	
22.1	-	22.1	13.2	2.2	6.7	סך הכל חובות פגומים
149.4	-	149.4	7.8	136.0	5.6	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
10.3	-	10.3	8.3	-	2.0	חובות בעייתיים אחרים
181.8	-	181.8	29.3	138.2	14.3	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות
13.7	-	13.7	9.5	0.1	4.1	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
92.6	-	92.6	46.4	44.8	1.4	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(*)
45.4	-	45.4	-	44.7	0.7	^(*) מזה: לפי עומק הפיגור
106.3	-	106.3	55.9	44.9	5.5	סך הכל^(**)
9.7	-	9.7	9.5	0.1	0.1	^(**) מזה: בגין חובות פגומים

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

ליום 31 במרץ 2018						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
						יתרת חוב רשומה⁽¹⁾
1,052.1	-	1,052.1	16.6	1.3	1,034.2	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
8,688.2	94.1 ⁽³⁾	8,594.1	1,160.7	7,122.0	311.4	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(*)
6,911.5	-	6,911.5	-	6,710.8	200.7	^(*) מזה: לפי עומק הפיגור
9,740.3	94.1	9,646.2	1,177.3	7,123.3	1,345.6	סך הכל חובות^(**)
						^(**) מזה:
17.6	-	17.6	13.4	-	4.2	חובות בארגון מחדש
22.1	-	22.1		1.3	20.8	חובות פגומים אחרים
39.7	-	39.7	13.4	1.3	25.0	סך הכל חובות פגומים
163.0	-	163.0	10.2	150.2	2.6	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
11.6	-	11.6	8.5	-	3.1	חובות בעייתיים אחרים
214.3	-	214.3	32.1	151.5	30.7	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות
13.6	-	13.6	9.1	0.1	4.4	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
89.9	-	89.9	45.5	43.1	1.3	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(*)
43.8	-	43.8	-	43.1	0.7	^(*) מזה: לפי עומק הפיגור
103.5	-	103.5	54.6	43.2	5.7	סך הכל^(**)
10.1	-	10.1	9.1	0.1	0.9	^(**) מזה: בגין חובות פגומים

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

ליום 31 בדצמבר 2018						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
						יתרת חוב רשומה⁽¹⁾
1,079.5	-	1,079.5	18.5	2.3	1,058.7	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
9,185.2	255.8	8,929.4	1,078.2	7,501.0	350.2	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(*)
7,354.4	-	7,354.4	-	7,137.3	217.1	(*)מזה: לפי עומק הפיגור
10,264.7	255.8	10,008.9	1,096.7	7,503.3	1,408.9	סך הכל חובות^(**)
						(**):מזה:
15.8	-	15.8	12.6	-	3.2	חובות בארגון מחדש
5.7	-	5.7	-	2.3	3.4	חובות פגומים אחרים
21.5	-	21.5	12.6	2.3	6.6	סך הכל חובות פגומים
149.1	-	149.1	8.8	138.7	1.6	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
14.6	-	14.6	7.0	-	7.6	חובות בעייתיים אחרים
185.2	-	185.2	28.4	141.0	15.8	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות
12.9	-	12.9	9.1	0.1	3.7	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
88.0	-	88.0	41.6	44.6	1.8	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(*)
45.4	-	45.4	-	44.6	0.8	(*)מזה: לפי עומק הפיגור
100.9	-	100.9	50.7	44.7	5.5	סך הכל^(**)
9.1	-	9.1	9.0	0.1	-	(**):מזה: בגין חובות פגומים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (2) כולל יתרות הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטני בסך 0.1 מיליוני ש"ח, ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך 26.7 מיליוני ש"ח.
 (3) סווג מחדש.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

2 תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ						
(בלתי מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר	לדירור	מסחרי	
104.9	-	104.9	53.6	43.4	7.9	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2017 ^(*)
11.0	-	11.0	10.5	0.3	0.2	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(11.4)	-	(11.4)	(11.3)	(0.1)	-	מחיקות חשבונאיות
2.3	-	2.3	2.3	-	-	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(9.1)	-	(9.1)	(9.0)	(0.1)	-	מחיקות חשבונאיות נטו
106.8	-	106.8	55.1	43.6	8.1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.03.2018 ^(*)
103.9	-	103.9	51.1	45.3	7.5	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2018 ^(*)
12.8	-	12.8	12.6	0.3	(0.1)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(10.3)	-	(10.3)	(10.1)	(0.2)	-	מחיקות חשבונאיות
2.8	-	2.8	2.6	-	0.2	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(7.5)	-	(7.5)	(7.5)	(0.2)	0.2	מחיקות חשבונאיות נטו
109.2	-	109.2	56.2	45.4	7.6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.03.2019 ^(*)
						(*)מזה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים:
2.9	-	2.9	0.3	0.5	2.1	ליום 31.03.2019
3.3	-	3.3	0.5	0.4	2.4	ליום 31.03.2018
3.0	-	3.0	0.4	0.6	2.0	ליום 31.12.2018

ביאור 7 - פיקדונות הציבור

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. סוגי פיקדונות לפי סוג המפקיד

31 בדצמבר	31 במרץ		
	2018	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
			בישראל
			לפי דרישה
1,468.2	1,360.9	1,341.6	אינם נושאים ריבית
1,067.6	1,058.7	1,087.0	נושאים ריבית
2,535.8	2,419.6	2,428.6	סה"כ לפי דרישה
7,977.5	7,684.3	8,495.2	לזמן קצוב
10,513.3	10,103.9	10,923.8	סה"כ פיקדונות הציבור*

* מזה:

8,586.2	7,968.8	8,754.0	פיקדונות של אנשים פרטיים
524.1	741.0	677.0	פיקדונות של גופים מוסדיים
1,403.0	1,394.1	1,492.8	פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל על בסיס מאוחד

תקרת הפיקדון במיליוני ש"ח

5,689.7	5,442.8	5,953.9	עד 1
2,835.3	2,549.2	2,902.1	מעל 1 עד 5
259.4	334.0	274.2	מעל 5 עד 10
860.1	850.6	755.7	מעל 10 עד 50
323.5	224.3	345.5	מעל 50 עד 100
545.3	703.0	692.4	מעל 100 עד 201
10,513.3	10,103.9	10,923.8	סה"כ

ביאור 8 - זכויות עובדים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד בגין תוכניות פנסיה להטבה מוגדרת ולהפקדה מוגדרת

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2018	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
3.3	0.9	0.8	עלות שירות
1.7	0.4	0.6	עלות ריבית
0.8	0.8	-	עלויות אחרות
(1.0)	(0.2)	(0.2)	תשואה חזויה על נכסי תכנית
0.2	-	-	סה"כ הפחתות של סכומים שלא הוכרו
0.2	(3)	(3)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו
5.0	(3)1.9	1.2	סך עלות ההטבה, נטו

2. הפקדות

ב. הפקדות בתוכניות פנסיה להטבה מוגדרת

הפקדות בפועל			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		תחזית ⁽²⁾ 2019
	2018	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
3.3	0.8	0.8	3.4
			הפקדות

(1) הפחתה של רווחים אקטואריים הנובעים כתוצאה משינוי בשיעור ההיוון ורווחים או הפסדים אקטואריים שאינם נובעים כתוצאה משינוי בשיעור ההיוון, כל אלה כפי שהוגדרו ביום 1 בינואר 2013 (מועד יישום לראשונה של כללי חשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא זכויות עובדים) ואשר נכללו במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר.

(2) אומדן ההפקדות שצפוי לשלמן לתוכניות להטבה מוגדרת במהלך שנת הכספים הנוכחית.

(3) מציין סכום הנמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

ביאור 9 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

1 הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 והוראה 299 בדבר "מדידה והלימות ההון".

א. בנתוני המאוחד

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ		
	2018	2019	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון			
872.1	827.6	879.7	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
-	-	-	הון רובד 1 נוסף, לאחר ניכויים
365.5	404.0	367.4	הון רובד 2, לאחר ניכויים
1,237.6	1,231.6	1,247.1	סך הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
7,430.5	7,209.3	7,798.3	סיכון אשראי
31.2	67.1	35.2	סיכוי שוק
876.8	779.9	826.1	סיכון תפעולי
8,338.5	8,056.3	8,659.6	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
10.5%	10.3%	10.2%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
14.8%	15.3%	14.4%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.9%	9.9%	9.9%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים ⁽¹⁾
13.4%	13.4%	13.4%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים ⁽¹⁾
ב. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)			
1. הון עצמי רובד 1			
895.2	846.8	901.4	הון עצמי
-	-	-	הבדלים בין הון עצמי לבין הון עצמי רובד 1
895.2	846.8	901.4	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
התאמות פיקוחיות וניכויים:			
-	(0.3)	-	מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים
(23.1)	(18.9)	(21.7)	מיסים נדחים לקבל
(23.1)	(19.2)	(21.7)	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים - הון עצמי רובד 1
872.1	827.6	879.7	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2. הון רובד 2			
274.9	313.6	272.2	הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
90.6	90.4	95.2	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
365.5	404.0	367.4	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
-	-	-	ניכויים - הון רובד 2
365.5	404.0	367.4	סך הכל הון רובד 2

(1) יחסי ההון הנדרשים על ידי המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר, 2015 בתוספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו ישמה בהדרגה עד ליום 1 בינואר, 2017.

ביאור 9 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ		
	2018	2019	
10.5%	10.3%	10.2%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת הוראות המעבר ⁽²⁾⁽¹⁾
-	(4)	-	השפעת הוראות המעבר
10.5%	10.3%	10.2%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לאחר השפעת הוראות המעבר בהוראה 299

2. יחס כיסוי הנזילות (LCR) לפי הוראות המפקח על הבנקים (בנתוני המאוחד)⁽³⁾

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 221 בדבר יחס כיסוי נזילות.

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ		
	2018	2019	
325%	258%	247%	יחס כיסוי הנזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

3. יחס המינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (בנתוני המאוחד)

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 218 בדבר יחס מינוף.

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ		
	2018	2019	
872.1	827.6	879.7	הון רובד 1
14,139.2	13,757.4	14,708.6	סך החשיפות
6.2%	6.0%	6.0%	יחס המינוף
5.0%	5.0%	5.0%	יחס המינוף המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

(1) לתאריך המאזן לא קיימת השפעה בגין תוכנית התייעלות.

(2) לרבות השפעת כללי חשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים.

(3) המידע מוצג כמונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

(4) מציין השפעה הנמוכה מ-0.1 נקודות האחוז.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

הבנק וחברה מאוחדת התקשרו בחוזה שכירות ארוכי טווח הכוללים אופציה להארכה. דמי השכירות לתשלום בשנים הבאות בגין התקשרויות כאמור, הינם כדלהלן:

31 בדצמבר	31 במרץ		
	2018	2019	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
18.1	18.0	17.4	שנה ראשונה
16.2	16.6	15.7	שנה שניה
12.9	15.3	12.5	שנה שלישית
12.4	12.4	12.1	שנה רביעית
101.0	101.8	96.3	שנה חמישית ואילך
160.6	164.1	154.0	חוזי שכירות לטווח ארוך

ב - תביעות משפטיות

1 הבנק הינו צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות שנקטו נגדו לקוחותיו, או לקוחותיו בעבר, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילות הבנק במהלך העסקים הרגיל. לדעת הנהלת הבנק בהסתמך על חוות דעת משפטיות של יועצים משפטיים באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות ולגבי תביעות אשר לא תדחנה או תבוטלנה, נכללו בדוחות כספיים אלה הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

2 ביום 17 בנובמבר, 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי - המחלקה הכלכלית בתל אביב תובענה ובקשה לאישור התובענה כייצוגית כנגד הבנק וכנגד מספר נתבעים נוספים שניהנו כדירקטורים בכלל, בטענה לפיה כלל בטוחה, בכובעה כמנהל תיקים, ביצעה עבור לקוחותיה עסקאות בניירות ערך של חברות מקבוצת אי.די.בי, וזאת תוך העדפה של האינטרסים שלה ושל חברות שונות בקבוצת אי.די.בי על פני האינטרסים של לקוחותיה. לטענת התובע, הפרה כלל בטוחה את הוראות הדין, לרבות הוראות חוק העיסוק בייצוג השקעות, שעניין חובת האמונים של כלל בטוחה כלפי לקוחותיה, חובתה ליידע את לקוחותיה על ניגוד עניינים הקיים לה בביצוע פעולות כאמור ומבלי לקבל את הסכמתם מראש עובר לביצועה של כל עסקה שיש בה משום ניגוד עניינים, וכן איסור על העדפת נכסים פיננסיים של כלל בטוחה או תאגיד הקשור אליה. לטענת התובע הוא היה קשור בהסכם לניהול השקעות עם כלל בטוחה, אשר רכשה לתיקו ניירות ערך של חברות מקבוצת אי.די.בי, ובפעולותיה גרמה לו כלל בטוחה הפסדים משמעותיים. סכום התביעה האישית מוערך בכ-19,000 ש"ח. המבקש ציין כי לא ניתן להעריך בשלב זה את סכום התביעה הקבוצתית. ביום 30 ביוני, 2015 הגישה כלל פיננסים, בשם הבנק, את תגובת הבנק לבקשה. בינואר 2016 הוגשה תשובת המבקש לתגובת המשיבים.

ביום 8 בינואר, 2017 ניתנה החלטה בבקשת האישור (להלן: "החלטה") המאשרת את ניהול התובענה כייצוגית כנגד כלל בטוחה, ודוחה את הבקשה בנוגע לדירקטורים. חברי הקבוצה כפי שנקבעו בהחלטה הינם "כל מי שקיבל שירותי ניהול השקעות מחברת כלל פיננסים בטוחה ("בטוחה") ובמסגרת ניהול התיקים רכשה עבורו בטוחה (או מי מטעמה) ניירות ערך, בלי שהתקבל אישורו מראש ביחס לכל עסקה כאמור, וכתוצאה מהרכישה כאמור נגרם לו נזק. כן נקבע בהחלטה כי הקבוצה תכלול את מי שבוצעו בחשבונו רכישות של ניירות ערך כאמור בתקופה של עד 7 שנים טרם הגשת בקשת האישור ועד המועד בו הושלמה עסקת המיזוג של כלל בטוחה לבנק ירושלים. ביום 28 במאי, 2017 הוגש כתב הגנה מטעם הבנק. ביום 17 בדצמבר, 2017 הוגש כתב תשובה מטעם המבקש. במהלך 2018 ורבעון 1, 2019 ניהלו הצדדים הליכים מקדמיים בתיק.

ביום 6 באוגוסט, 2013 רכש בנק ירושלים את מלוא מניות כלל בטוחה מחברת כלל פיננסים בע"מ, אשר החזיקה ב-100% ממניות כלל בטוחה. לפיכך, בהתאם להסכם הרכישה, אחראי הבנק גם להתחייבויות וחובות כלל בטוחה

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

בגין תביעה זו, ככל שתהיינה. זאת, בכפוף להתחייבות כלל פיננסיים לשפות את הבנק בגין נזקים הנובעים מאירועים שאירעו בכלל בטוחה לפני מועד המכירה, ובכללם תשלום על פי פסק דין שינתן בתביעה זו, ככל שינתן, ככל שהסך הכולל של נזקים אלו יעלה על 2.5 מיליון ש"ח. ביום 21 בדצמבר, 2014 הודיעו כלל פיננסיים בע"מ, כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ לבנק ירושלים כי כלל פיננסיים בע"מ המחתה את התחייבויותיה וזכויותיה עפ"י סעיף 10 להסכם הרכישה לכלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ. לפיכך, כיום חלה התחייבותה לשיפוי של כלל פיננסיים בע"מ על כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ. להערכת הנהלת הבנק, המתבססת על הערכת יועציו המשפטיים באשר לסיכויי התביעה, ההפרשה שנכללה בדוחות הכספיים בניכוי השיפוי הינה נאותה.

3 ביום 6 באוגוסט, 2017 הוגשה והתקבלה בבנק בקשה, שהוגשה לבית המשפט המחוזי מחוז מרכז, לאישור תובענה כייצוגית נגד הבנק, שעניינה ביטול הטבות בעמלות עו"ש הנגבות מלקוחות, אשר לפי הנתען זכאים להטבות אלו ללא הגבלה בזמן. לפי הנתען, לקוחות אלו הוטעו, לכאורה, על ידי הבנק במסגרת פרסומים שהופצו על ידו. בין היתר ביקשו התובעים כי בית המשפט יחייב את הבנק לשלם לקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג פיצוי בסך כולל 9.2 מיליוני ש"ח או כל סכום אחר אותו ימצא בית המשפט הנכבד לנכון לפסוק בנסיבות העניין, וכן ייתן צו המחייב את הבנק ליתן לתובעים וליתר חברי הקבוצה פטור מעמלות העו"ש עד למועד סגירת החשבון על ידם. בירור התביעה הועבר לגישור. ביום 19 ביולי, 2018, נחתם הסכם פשרה שאושר על ידי המגשר ועל ידי בית המשפט, לפיו התחייב הבנק להשיב ללקוחותיו עמלות שנגבו מחשבונם לתקופה ובאופן כפי שסוכם בין הצדדים. בינואר 2019 הוגשה התנגדות, וטרם ניתנה החלטת בימ"ש לגביה. הבנק ביצע בספריו הפרשות בהתאם לסכומים שישולמו ללקוחות על פי הסכם הפשרה.

4 ביום 20 בספטמבר 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד הבנק, בטענה שהבנק אינו פועל בהתאם לכללי הגילוי החלים על עמלות הבנק בכל הנוגע להפרשי השער אותם הוא גובה מלקוחותיו. מנימוק זה, מבוקש לתת צו שיחייב את הבנק לגלות את הפרשי השער ללקוחותיו וכן להשיב ללקוחות את הפרשי השער שנגבו מהם ב-7 השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה ואשר מוערכות ע"י המבקשת ב-77 מלש"ח. תביעה באותה עילה אשר הוגשה כנגד הבנק לפני 3 שנים נמחקה מכיוון שהמבקשת לא הפקידה ערובה אותה חוייבה להפקיד ע"י בית המשפט. וכן, בתביעה באותה עילה כנגד בנקים אחרים נדחתה ע"י בית המשפט המחוזי וביום 1.4.19 נדחה ע"י בית המשפט העליון ערעור על פסק הדין שדחה את הבקשה. ביום 3 באפריל 2019 הגישה המבקשה בקשת הסתלקות מהבקשה שהגישה בתיק זה טרם התקבלה החלטת בית המשפט בבקשה. להערכת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת היועצים המשפטיים, קלושים סיכויי הבקשה והתביעה הייצוגית להתקבל.

5 ביום 2 בספטמבר 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד הבנק ובנקים נוספים, בטענה שמכשירי הבנקאות האוטומטיים של הבנק אינם מונגשים לליקויי ראייה כנדרש על פי דין. מנימוק זה מבוקש כי ינתן צו עשה המחייב את הבנקים להנגיש את מכשירי הבנקאות האוטומטיים שלהם כנדרש, וכן מבוקש לחייב את הבנקים לשלם פיצוי לליקויי הראייה בסך כולל של 10 מיליון ש"ח. ביום 27 בפברואר, 2019, הגישו המבקשת והבנק בקשת הסתלקות, לפיה הבנק ישלם למבקשת גמול של 10,000 ש"ח, ולבא כוחה סך של 5,000 ש"ח, וכן ידביק על המכשירים מדבקות שיקלו על כבדי הראייה. הבנק ביצע הפרשות בספריו בהתאם לבקשת ההסתלקות המוסכמת.

6 סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק, שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, הינה אפשרית (Passible Reasonably) הסתכם ליום 31 במרץ 2019 בכ-4 מיליוני ש"ח.

7 נכון ליום 31 במרץ 2019, לבנק אין חשיפה מהותית בגין תביעות שהוגשו נגדו אשר ההסתברות להתממשותן אינה קלושה למעט כמפורט בסעיפים 2, 3 ו-6 לביאור זה.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

31 בדצמבר 2018			31 במרץ 2018			31 במרץ 2019			
(מבוקר)			(בלתי מבוקר)						
סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים									
חוזי ריבית									
									חוזי Forward-ו Futures
134.4	134.4	-	328.4	328.4	-	37.5	37.5	-	
490.8	70.8	420.0	795.3	345.3	450.0	459.2	142.3	316.9	Swaps ⁽¹⁾
625.2	205.2	420.0	1,123.7	673.7	450.0	496.7	179.8	316.9	סה"כ ⁽²⁾
חוזי מטבע חוץ									
									חוזי Forward ⁽³⁾ -ו Futures
104.2	11.7	92.5	311.3	7.5	303.8	298.1	72.1	226.0	
123.5	123.5	-	9.5	9.5	-	75.8	75.8	-	אופציות שנכתבו
123.5	123.5	-	9.5	9.5	-	75.8	75.8	-	אופציות שנקנו
351.2	258.7	92.5	330.3	26.5	303.8	449.7	223.7	226.0	סה"כ
חוזי בגין מניות									
									אופציות שנכתבו
334.7	334.7	-	310.2	310.2	-	198.9	198.9	-	
334.7	334.7	-	310.2	310.2	-	198.9	198.9	-	אופציות שנקנו ⁽⁴⁾
669.4	669.4	-	620.4	620.4	-	397.8	397.8	-	סה"כ
חוזי אשראי									
									הבנק מוטב
75.7	-	75.7	84.4	-	84.4	73.5	-	73.5	
75.7	-	75.7	84.4	-	84.4	73.5	-	73.5	סה"כ
1,721.5	1,133.3	588.2	2,158.8	320.6	838.2	1,417.7	801.3	616.4	סה"כ סכום נקוב

- (1) מזה: swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 0 מיליוני ש"ח לימים 31.3.2019, 31.3.2018 ו-31.12.2018.
 (2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד לימים 31.3.2019, 31.3.2018 ו-31.12.2018 בסך 270.0, 450.0 ו-420.0 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
 (3) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט לימים 31.3.2019, 31.3.2018 ו-31.12.2018 בסך 72.1, 7.5 ו-11.7 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
 (4) מזה: נסחרים בבורסה לימים 31.3.2019, 31.3.2018 ו-31.12.2018 בסך 107.5, 132.6 ו-239.6 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

ליום 31 במרץ 2019					
(בלתי מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
					חוזי ריבית
3.0	1.9	1.1	0.1	-	0.1
					חוזי מטבע חוץ
3.4	0.5	2.9	1.5	1.5	-
					חוזי בגין מניות
0.8	0.8	-	0.8	0.8	-
					חוזי אשראי
0.6	-	0.6	-	-	-
7.8	3.2	4.6	2.4	2.3	0.1
סה"כ נכסים / התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾					
0.6	-	0.6	-	-	-
סכומים שקוזזו במאזן					
7.2	3.2	4.0	2.4	2.3	0.1
יתרה מאזנית					

ליום 31 במרץ 2018					
(בלתי מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
					חוזי ריבית
3.8	1.2	2.6	0.5	-	0.5
					חוזי מטבע חוץ
1.8	-	1.8	1.2	1.2	-
					חוזי בגין מניות
1.2	1.2	-	1.2	1.2	-
6.8	2.4	4.4	2.9	2.4	0.5
סה"כ נכסים / התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾					
-	-	-	-	-	-
סכומים שקוזזו במאזן					
6.8	2.4	4.4	2.9	2.4	0.5
יתרה מאזנית					

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

ליום 31 בדצמבר 2018						
(מבוקר)						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים						
2.2	0.4	1.8	0.8	-	0.8	חוזי ריבית
6.0	1.3	4.7	1.1	1.1	-	חוזי מטבע חוץ
6.6	6.6	-	6.6	6.6	-	חוזי בגין מניות
0.4	-	0.4	-	-	-	חוזי אשראי
15.2	8.3	6.9	8.5	7.7	0.8	סה"כ נכסים / התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
0.4	-	0.4	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן
14.8	8.3	6.5	8.5	7.7	0.8	יתרה מאזנית

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

31 במרץ 2019					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל	אחרים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	
2.4	-	0.5	1.0	0.9	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾ סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
-	-	-	-	-	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
2.4	-	0.5	1.0	0.9	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
7.0	-	-	5.6	1.4	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
9.4	-	0.5	6.6	2.3	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
7.8	0.6	0.1	5.8	1.3	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
-	-	-	-	-	ביטחון במזומן ששועבד
7.8	0.6	0.1	5.8	1.3	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

31 במרץ 2018					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל	אחרים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	
2.9	-	0.1	2.3	0.5	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾ סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
-	-	-	-	-	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
2.9	-	0.1	2.3	0.5	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
3.9	-	-	3.4	0.5	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
6.8	-	0.1	5.7	1.0	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
6.8	-	0.1	5.6	1.1	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
0.3	-	-	0.3	-	ביטחון במזומן ששועבד
6.5	-	0.1	5.3	1.1	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2018					
(מבוקר)					
סך הכל	אחרים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	
8.5	-	2.3	1.1	5.1	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾ סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1.4)	-	-	(1.4)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
7.1	-	2.3	(0.3)	5.1	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
2.5	-	-	2.5	-	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
9.6	-	2.3	2.2	5.1	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
15.2	0.4	2.3	6.9	5.6	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
-	-	-	-	-	ביטחון במזומן ששועבד
15.2	0.4	2.3	6.9	5.6	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ד. פירוט מועדי פרעון (סכומי ערך נקוב)

ליום 31 במרץ 2019					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל 3 חודשים		עד 3 חודשים	
		מעל שנה	ועד 5 שנים		
(בלתי מבוקר)					
270.0	-	-	270.0	-	חוזי ריבית (שקל-מדד)
226.7	75.0	46.9	67.3	37.5	חוזי ריבית (אחר)
449.7	-	47.2	36.3	366.2	חוזי מטבע חוץ
397.8	-	177.3	0.3	220.2	חוזים בגין מניות
73.5	73.5	-	-	-	חוזי אשראי
1,417.7	148.5	271.4	373.9	623.9	סך הכל

ליום 31 במרץ 2018					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל 3 חודשים		עד 3 חודשים	
		מעל שנה	ועד 5 שנים		
(בלתי מבוקר)					
450.0	-	-	450.0	-	חוזי ריבית (שקל-מדד)
673.7	-	131.2	214.1	328.4	חוזי ריבית (אחר)
330.2	-	-	2.1	328.1	חוזי מטבע חוץ
620.4	-	341.3	3.9	275.2	חוזים בגין מניות
84.4	⁽⁴⁾ 84.4	-	-	-	חוזי אשראי
2,158.7	84.4	472.5	670.1	931.7	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2018					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל 3 חודשים		עד 3 חודשים	
		מעל שנה	ועד 5 שנים		
(מבוקר)					
420.0	-	-	70.0	350.0	חוזי ריבית (שקל-מדד)
205.2	-	70.8	70.0	64.4	חוזי ריבית (אחר)
351.2	-	-	207.0	144.2	חוזי מטבע חוץ
669.4	-	183.7	-	485.7	חוזים בגין מניות
75.7	⁽⁴⁾ 75.7	-	-	-	חוזי אשראי
1,721.5	75.7	254.5	347.0	1,044.3	סך הכל

(1) ההפרש הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על החבות של הלווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

(2) מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם לימים 31.03.2019, 31.03.2018 ו-31.12.2018 בסך 2.4 מיליוני ש"ח, 2.9 מיליוני ש"ח ו-8.5 מיליוני ש"ח, בהתאמה, הכלולה בסעיף נכסים בגין מכשירים נגזרים.

(3) כלל היתרה כמופה להסדרי התחשבות נטו או הסדרים דומים.

(4) סווג מחדש.

ביאור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים

א. הגדרות

- * אנשים פרטיים - יחידים, לרבות יחידים המנהלים חשבון משותף, אשר למועד הדיווח אין להן חבות לבנק, או שהחבות שלהם סווגה בענף משק "אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ואחר".
- * מגזר בנקאות פרטית - אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק על בסיס מאוחד (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליוני ש"ח.
- * משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
- * עסק - לקוח שאינו נכלל בהגדרת "אנשים פרטיים" ואינו גוף מוסדי או תאגיד בנקאי.
- * מחזור פעילות - מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי.
- * עסק זעיר - עסק שמחזור פעילותו קטן מ-10 מיליוני ש"ח.
- * עסק קטן - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל-10 מיליוני ש"ח וקטן מ-50 מיליוני ש"ח.
- * עסק בינוני - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל-50 מיליוני ש"ח וקטן מ-250 מיליוני ש"ח.
- * עסק גדול - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל-250 מיליוני ש"ח.
- * מגזר ניהול פיננסי - יכלול את הפעילויות הבאות: ניהול נכסים והתחייבויות, פעילות בהשקעה בניירות ערך, פעילות עשיית שוק בניירות ערך ובמכשירים נגזרים, פעילות במכשירים נגזרים שאינם מיועדים לגידור ואינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של התאגיד הבנקאי, עסקאות רכש חוזר ושאיילה של ניירות ערך למסחר, מכירה בחסר של ניירות ערך, שירותי חיתום של ניירות ערך, פיקדונות בבנקים ומבנקים בארץ ובעולם, פקדונות בממשלות ושל ממשלות, פעילות השקעה ריאלית - השקעה במניות זמינות למכירה והשקעות בחברות כלולות של עסקים, אחר - שירותי ניהול, תפעול, נאמנות ומשמורת לבנקים, שירותי ייעוץ, פעילויות מכירה וניהול תיקי אשראי, פעילויות פיתוח מוצרים פיננסיים.
- * נכסים בניהול - ניירות ערך של לקוחות, הלוואות בניהול הבנק ונכסים הנובעים מפעילות לפי מידת הגבייה.

ב. הכללים העיקריים שיושמו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים:

הכנסות ריבית, נטו

מרווח המתקבל מההפרש בין ריבית האשראי שהועמד ללקוחות המגזר לבין מחיר הכסף (מחיר ההעברה הכלכלי התואם את מגזר ההצמדה ואת מח"מ האשראי).
וכן רווח המתקבל מההפרש בין ריבית הפיקדון שניתן ללקוחות המגזר לבין מחיר הכסף (מחיר ההעברה הכלכלי התואם את מגזר ההצמדה ואת מח"מ הפקדון).

הכנסות שאינן מריבית

הכנסות שאינן מריבית נזקפות ישירות למגזר בו מסווגת פעילות הלקוח.

הוצאות בגין הפסדי אשראי

ההפרשה נזקפה למגזר הפעילות בו מסווגת פעילות הלקוח אשר בגינה בוצעה ההפרשה. באופן דומה, גביה מהפרשה שבוצעה או הקטנתה יוחסה אף היא למגזר בו מסווגת פעילות הלקוח.

הוצאות תפעוליות ואחרות

הוצאות ישירות הניתנות לזיהוי, נזקפו ספציפית למגזרי הפעילות. יתרת ההוצאות העקיפות או ההוצאות הישירות שלא ניתן היה לשייכן באופן ישיר, יוחסו על פי מודל לפיו הוצאות אלו מיוחסות בהתאם לחלקן היחסי של המשרות הישירות במגזר מסך המשרות בבנק, המהווה אומדן מיטבי להיקף פעילות הלקוח במגזר הפעילות.

מיסים על הכנסה

המיסים חושבו על פי שיעור המס האפקטיבי, ויוחסו בהתאם לכלל מגזר.

ביאור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019									
(בלתי מבוקר)									
פעילות בישראל									
סך הכל	סכומים שלא הוקצו	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים בינוניים וגדולים ⁽²⁾	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ⁽¹⁾		הכנסות ריבית מחיצוניים
							מזה: הלוואות לדיר	סה"כ משקי בית	
120.7	-	1.9	-	3.9	9.4	0.2	68.1	105.3	הכנסות ריבית מחיצוניים
22.9	-	5.8	0.3	0.7	1.8	3.2	-	11.1	הוצאות ריבית מחיצוניים
									הכנסות ריבית, נטו:
97.8	-	(3.9)	(0.3)	3.2	7.6	(3.0)	68.1	94.2	מחיצוניים
-	-	14.4	0.6	-	(0.6)	4.5	(29.8)	(18.9)	בינמגזרי
97.8	-	10.5	0.3	3.2	7.0	1.5	38.3	75.3	סך הכנסות ריבית, נטו
27.3	-	0.2	-	3.1	9.0	0.5	5.7	14.5	סך הכנסות שאינן מריבית
125.1	-	10.7	0.3	6.3	16.0	2.0	44.0	89.8	סך ההכנסות
12.8	-	-	-	(0.1)	0.2	(0.2)	-	12.9	הוצאות בגין הפסדי אשראי
97.7	-	2.4	3.4	2.3	6.8	2.8	22.3	80.0	הוצאות תפעוליות ואחרות
14.6	-	8.3	(3.1)	4.1	9.0	(0.6)	21.7	(3.1)	רווח (הפסד) לפני מיסים
4.5	-	2.3	(0.8)	1.3	2.7	(0.2)	6.6	(0.8)	הפרשה למיסים על הרווח
10.1	-	6.0	(2.3)	2.8	6.3	(0.4)	15.1	(2.3)	רווח נקי (הפסד)
מתוך סך הוצאות תפעוליות ואחרות:									
51.5	-	1.6	3.1	1.0	3.1	1.3	9.8	41.4	הוצאות ישירות
46.2	-	0.8	0.3	1.3	3.7	1.5	12.5	38.6	הוצאות עקיפות
42.4	-	6.5	(2.0)	3.7	8.9	0.6	23.7	24.7	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
13,472.5	-	3,197.0	-	456.4	881.4	4.2	7,671.0	8,933.5	יתרה ממוצעת של נכסים
10,274.7	-	-	-	455.6	881.4	4.2	7,671.0	8,933.5	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
10,512.7	-	-	-	470.2	922.5	4.3	7,771.9	9,115.7	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
22.1	-	-	-	-	6.7	-	2.2	15.4	יתרת חובות פגומים
149.4	-	-	-	-	5.6	-	136.0	143.8	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
12,572.6	-	1,855.9	547.8	767.2	722.4	1,765.4	-	6,913.9	יתרה ממוצעת של התחייבויות
10,716.0	-	-	547.8	766.5	722.4	1,765.4	-	6,913.9	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
10,923.8	-	-	676.8	776.5	717.0	1,753.9	-	6,999.6	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
8,499.3	-	603.3	3.6	676.1	1,000.4	14.2	4,433.8	6,201.7	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
8,659.6	-	517.5	2.4	693.7	1,026.8	14.8	4,500.6	6,404.4	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
4,268.8	-	371.7	88.8	516.8	193.5	778.2	639.6	2,319.8	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
									פיצול הכנסות ריבית נטו:
76.9	-	-	-	2.8	6.3	-	36.5	67.8	מרווח מפעילות מתן אשראי
8.3	-	-	0.3	0.4	0.7	1.3	-	5.6	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
12.6	-	10.5	-	-	-	0.2	1.8	1.9	אחר
97.8	-	10.5	0.3	3.2	7.0	1.5	38.3	75.3	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) מגזר זה כולל את הפעילויות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי.

ביאור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח
ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018									
(בלתי מבוקר)									
פעילות בישראל									
סך הכל	סכומים שלא הוקצו	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים בינוניים וגדולים ⁽²⁾	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ⁽¹⁾		
							מזה: הלוואות לדיר	סה"כ משקי בית	
110.3	-	1.3	-	3.5	8.2	0.1	61.1	97.2	הכנסות ריבית מחיצוניים
19.5	-	4.6	1.3	0.3	0.4	2.6	-	10.3	הוצאות ריבית מחיצוניים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	הכנסות ריבית, נטו:
90.8	-	(3.3)	(1.3)	3.2	7.8	(2.5)	61.1	86.9	מחיצוניים
-	-	12.2	1.9	(0.4)	(1.5)	3.6	(25.9)	(15.8)	בינמגזרי
90.8	-	8.9	0.6	2.8	6.3	1.1	35.2	71.1	סך הכנסות ריבית, נטו
49.8	-	20.9	0.2	2.5	8.3	1.2	5.9	16.7	סך הכנסות שאינן מריבית ⁽³⁾
140.6	-	29.8	0.8	5.3	14.6	2.3	41.1	87.8	סך ההכנסות
11.0	-	(0.1)	-	(0.4)	0.6	-	0.4	10.9	הוצאות בגין הפסדי אשראי
101.5	-	2.3	6.7	1.8	6.3	3.5	20.9	80.9	הוצאות תפעוליות ואחרות ⁽³⁾
28.1	-	27.6	(5.9)	3.9	7.7	(1.2)	19.8	(4.0)	רווח (הפסד) לפני מיסים
9.1	-	8.9	(1.9)	1.2	2.5	(0.4)	6.4	(1.2)	הפרשה למיסים על הרווח
19.0	-	18.7	(4.0)	2.7	5.2	(0.8)	13.4	(2.8)	רווח נקי (הפסד)
מתוך סך הוצאות תפעוליות ואחרות:									
56.2	-	1.4	4.9	0.6	2.9	1.7	10.0	44.7	הוצאות ישירות
45.3	-	0.9	1.8	1.2	3.4	1.8	10.9	36.2	הוצאות עקיפות
49.6	-	19.3	(2.8)	3.4	7.5	0.4	20.8	21.8	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
13,295.4	-	3,542.9	3.5	363.5	852.5	12.2	7,225.3	8,520.8	יתרה ממוצעת של נכסים
9,751.3	-	-	3.5	362.3	852.5	12.2	7,225.3	8,520.8	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
9,646.2	-	-	5.9	410.7	718.5	26.3	7,123.3	8,484.8	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
39.7	-	-	-	16.9	8.1	-	1.3	14.7	יתרת חובות מגומים
163.0	-	-	-	-	2.6	-	150.2	160.4	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
12,343.1	-	1,891.6	762.9	579.1	882.7	1,574.5	-	6,652.3	יתרה ממוצעת של התחייבויות
10,450.3	-	-	762.9	577.9	882.7	1,574.5	-	6,652.3	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
10,103.9	-	-	741.0	552.0	842.1	1,529.2	-	6,439.6	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
8,076.6	-	626.6	21.3	675.1	966.0	27.0	4,151.1	5,760.6	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
8,056.3	-	725.6	8.3	752.7	829.7	36.6	4,086.9	5,703.4	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
6,333.8	-	-	-	1,148.5	540.8	1,599.3	755.2	3,045.2	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
פיצול הכנסות ריבית נטו:									
74.8	-	-	-	2.7	5.7	0.1	35.2	66.3	מרווח מפעילות מתן אשראי
6.5	-	-	0.5	0.1	0.6	1.0	-	4.3	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
9.5	-	8.9	0.1	-	-	-	-	0.5	אחר
90.8	-	8.9	0.6	2.8	6.3	1.1	35.2	71.1	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) מגזר זה כולל את הפעילויות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי
(2) מגזר זה כולל את הפעילות של כרטיסי האשראי, אשר היקפה אינו מהותי.
(3) סווג מחדש.

ביאור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח
ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018									
(מבוקר)									
פעילות בישראל									
סך הכל	סכומים שלא הוקצו	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים בינוניים וגדולים ⁽²⁾	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ⁽¹⁾		
							מזה: הלוואות לדיור	סה"כ משקי בית	
527.8	-	6.0	-	14.3	33.4	0.3	322.0	473.8	הכנסות ריבית מחיצוניים
144.1	-	42.2	4.8	1.6	7.6	20.7	-	67.2	הוצאות ריבית מחיצוניים
									הכנסות ריבית, נטו:
383.7	-	(36.2)	(4.8)	12.7	25.8	(20.4)	322.0	406.6	מחיצוניים
-	-	76.4	6.7	(0.8)	(0.2)	25.3	(173.9)	(107.4)	בינמגזרי
383.7	-	40.2	1.9	11.9	25.6	4.9	148.1	299.2	סך הכנסות ריבית, נטו
173.8	-	66.0	1.0	10.5	25.7	4.7	24.0	65.9	סך הכנסות שאינן מריבית
557.5	-	106.2	2.9	22.4	51.3	9.6	172.1	365.1	סך ההכנסות
34.7	-	(0.1)	-	(0.1)	0.6	0.1	1.8	34.2	הוצאות בגין הפסדי אשראי
403.6	-	9.9	10.6	10.3	26.4	13.0	89.9	333.4	הוצאות תפעוליות ואחרות
119.2	-	96.4	(7.7)	12.2	24.3	(3.5)	80.4	(2.5)	רווח (הפסד) לפני מיסים
32.0	-	25.3	(2.3)	3.4	7.2	(1.1)	24.2	(0.5)	הפרשה למיסים על הרווח
87.2	-	71.1	(5.4)	8.8	17.1	(2.4)	56.2	(2.0)	רווח נקי (הפסד)
מתוך סך הוצאות תפעוליות ואחרות:									
200.3	-	6.2	8.2	4.4	10.9	5.5	38.0	165.1	הוצאות ישירות
203.3	-	3.7	2.4	5.9	15.5	7.5	51.9	168.3	הוצאות עקיפות
229.6	-	73.4	(3.7)	13.0	28.1	2.8	92.5	116.0	רווח נקי לפני העמסת הוצאות עקיפות
13,351.5	-	3,500.7	-	365.6	817.6	7.1	7,308.2	8,660.5	יתרה ממוצעת של נכסים
9,848.4	-	-	-	363.2	817.6	7.1	7,308.2	8,660.5	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
10,008.9	-	-	-	379.3	760.6	3.9	7,521.1	8,865.1	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
21.5	-	-	-	-	8.8	-	-	12.7	יתרת חובות פגומים
149.1	-	-	-	-	1.5	-	138.7	147.6	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
12,478.7	-	2,148.0	649.9	666.3	824.4	1,599.2	-	6,590.9	יתרה ממוצעת של התחייבויות
10,328.2	-	-	649.9	663.8	824.4	1,599.2	-	6,590.9	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
10,513.3	-	-	524.1	666.8	736.2	1,736.5	-	6,849.7	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
8,134.0	-	666.3	15.7	673.2	930.9	22.8	4,189.5	5,825.1	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
8,338.5	-	689.1	4.8	658.3	974.0	13.5	4,366.9	5,998.8	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
4,952.1	-	380.1	19.9	656.1	354.4	1,007.2	707.5	2,534.4	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
פיצול הכנסות ריבית נטו:									
310.0	-	-	-	10.8	23.6	0.1	144.7	275.5	מרווח מפעילות מתן אשראי
29.2	-	-	1.9	1.1	2.0	4.8	-	19.4	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
44.5	-	40.2	-	-	-	-	3.4	4.3	אחר
383.7	-	40.2	1.9	11.9	25.6	4.9	148.1	299.2	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) מגזר זה כולל את הפעילויות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי.
(2) מגזר זה כולל את הפעילות של כרטיסי האשראי, אשר היקפה אינו מהותי.
(3) סווג מחדש

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים הפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019					
(בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	לדיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
1. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי					
7.5	45.3	51.1	103.9	-	103.9
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה					
(0.1)	0.3	12.6	12.8	-	12.8
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
-	(0.2)	(10.1)	(10.3)	-	(10.3)
מחיקות חשבונאיות					
0.2	(3)	2.6	2.8	-	2.8
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
0.2	(0.2)	(7.5)	(7.5)	-	(7.5)
מחיקות חשבונאיות נטו					
7.6	45.4	56.2	109.2	-	109.2
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2019^(*)					
2.1	0.5	0.3	2.9	-	2.9
(*מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾, ועל חובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה

יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾					
1,181.5	2.2	13.2	1,196.9	-	1,196.9
שנבדקו על בסיס פרטני					
365.1	7,769.7	1,181.0	9,315.8	106.1	9,421.9
שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(**)					
1,546.6	7,771.9	1,194.2	10,512.7	106.1	10,618.8
סך הכל חובות⁽¹⁾					
197.8	7,365.2	-	7,563.0	-	7,563.0
(**)מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾					
4.1	0.1	9.5	13.7	-	13.7
שנבדקו על בסיס פרטני					
1.4	44.8	46.4	92.6	-	92.6
שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(***)					
5.5	44.9	55.9	106.3	-	106.3
סך ההפרשה להפסדי אשראי					
0.7	44.7	-	45.4	-	45.4
(***)מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (2) כולל יתרות הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטני בסך 0.1 מיליוני ש"ח, ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך 26.7 מיליוני ש"ח.
 (3) יתרה נמוכה מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים הפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018						
(בלתי מבוקר)						
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
1. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי						
104.9	-	104.9	53.6	43.4	7.9	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
11.0	-	11.0	10.5	0.3	0.2	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(11.4)	-	(11.4)	(11.3)	(0.1)	-	מחיקות חשבונאיות
2.3	-	2.3	2.3	-	-	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(9.1)	-	(9.1)	(9.0)	(0.1)	-	מחיקות חשבונאיות נטו
106.8	-	106.8	55.1	43.6	8.1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2018^(*)
3.3	-	3.3	0.5	0.4	2.4	^(*) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾, ועל חובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה

יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾						
1,052.1	-	1,052.1	16.6	1.3	1,034.2	שנבדקו על בסיס פרטני
8,688.2	⁽³⁾ 94.1	8,594.1	1,160.7	7,122.0	311.4	שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(**)
9,740.3	94.1	9,646.2	1,177.3	7,123.3	1,345.6	סך הכל חובות⁽¹⁾
6,911.5	-	6,911.5	-	6,710.8	200.7	^(**) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾						
13.6	-	13.6	9.1	0.1	4.4	שנבדקו על בסיס פרטני
89.9	-	89.9	45.5	43.1	1.3	שנבדקו על בסיס קבוצתי ^(***)
103.5	-	103.5	54.6	43.2	5.7	סך ההפרשה להפסדי אשראי
43.8	-	43.8	-	43.1	0.7	^(***) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (2) כולל יתרות הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטני בסך 0.6 מיליוני ש"ח ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך 24.6 מיליוני ש"ח.
 (3) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי

31 בדצמבר 2018						
(מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
1. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי						
104.9	-	104.9	53.6	43.4	7.9	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
34.7	-	34.7	32.4	2.4	(0.1)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(45.4)	-	(45.4)	(44.5)	(0.5)	(0.4)	מחיקות חשבונאיות
9.7	-	9.7	9.6	-	0.1	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(35.7)	-	(35.7)	(34.9)	(0.5)	(0.3)	מחיקות חשבונאיות נטו
103.9	-	103.9	51.1	45.3	7.5	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה(*)
3.0	-	3.0	0.4	0.6	2.0	(*)מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾, ועל חובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה						
יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾						
1,079.5	-	1,079.5	18.5	2.3	1,058.7	שנבדקו על בסיס פרטני
9,185.2	255.8	8,929.4	1,078.2	7,501.0	350.2	שנבדקו על בסיס קבוצתי(**)
10,264.7	255.8	10,008.9	1,096.7	7,503.3	1,408.9	סך הכל חובות⁽¹⁾
7,354.4	-	7,354.4	-	7,137.3	217.1	(**)מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾						
12.9	-	12.9	9.1	0.1	3.7	שנבדקו על בסיס פרטני
88.0	-	88.0	41.6	44.6	1.8	שנבדקו על בסיס קבוצתי(***)
100.9	-	100.9	50.7	44.7	5.5	סך ההפרשה להפסדי אשראי
45.5	-	45.5	-	44.7	0.8	(***)מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (2) כולל יתרות הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטני בסך 0.2 מיליוני ש"ח ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך 25.7 מיליוני ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽⁴⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים

31 במרץ 2019						
בלתי מבוקר						
חובות לא פגומים מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾			פעילות לווים בישראל
בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
ציבור מסחרי						
-	3.2	961.4	3.6	4.7	953.1	בינוי ונדל"ן-בינוי
4.2	2.4	501.7	3.1	2.9	495.7	בינוי ונדל"ן-פעילות בנדל"ן
-	-	80.0	-	-	80.0	שרותים פיננסים
-	-	3.5	-	-	3.5	מסחרי-אחר
4.2	5.6	1,546.6	6.7	7.6	1,532.3	סך הכל מסחרי
23.1	136.0	7,771.9	2.2	136.0 ⁽⁶⁾	7,633.7	אנשים פרטים - הלוואות לדיור
10.7	7.8	1,194.2	13.2	16.1	1,164.9	אנשים פרטים - אחר
38.0	149.4	10,512.7	22.1	159.7	10,330.9	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	106.1	-	-	106.1	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
38.0	149.4	10,618.8	22.1	159.7	10,437.0	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
38.0	149.4	10,618.8	22.1	159.7	10,437.0	סך הכל
31 במרץ 2018						
בלתי מבוקר						
חובות לא פגומים מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾			פעילות לווים בישראל
בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
ציבור מסחרי						
-	-	792.9	21.0	-	771.9	בינוי ונדל"ן-בינוי
3.0	2.6	449.4	4.0	5.7	439.7	בינוי ונדל"ן-פעילות בנדל"ן
-	-	92.7	-	-	92.7	שרותים פיננסים
-	-	10.6	-	-	10.6	מסחרי-אחר
3.0	2.6	1,345.6	25.0	5.7	1,314.9	סך הכל מסחרי
24.1	150.2	7,123.3	1.3	150.2 ⁽⁶⁾	6,971.8	אנשים פרטים - הלוואות לדיור
13.4	10.2	1,177.3	13.4	18.7	1,145.2	אנשים פרטים - אחר
40.5	163.0	9,646.2	39.7	174.6	9,431.9	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	94.1 ⁽⁷⁾	-	-	94.1 ⁽⁷⁾	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
40.5	163.0	9,740.3	39.7	174.6	9,526.0	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
40.5	163.0	9,740.3	39.7	174.6	9,526.0	סך הכל

תמצית דוחות כספיים מאוחדים ביניים ליום 31 במרץ 2019

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2018						
(מבוקר)						
חובות לא פגומים מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽³⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽⁵⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	פעילות לווים בישראל
ציבור מסחרי						
-	-	875.7	3.5	5.1	867.1	בינוי ונדל"ן- בינוי
2.9	1.6	443.3	3.1	4.1	436.1	בינוי ונדל"ן- פעילות בנדל"ן
-	-	85.1	-	-	85.1	שרותים פיננסים
-	-	4.8	-	-	4.8	מסחרי- אחר
2.9	1.6	1,408.9	6.6	9.2	1,393.1	סך הכל מסחרי
27.8	138.7	7,503.3	2.3	138.7 ⁽⁶⁾	7,362.3	אנשים פרטים - הלוואות לדיור
9.1	8.8	1,096.7	12.6	15.8	1,068.3	אנשים פרטיים - אחר
39.8	149.1	10,008.9	21.5	163.7	9,823.7	סך הכל ציבור- פעילות בישראל
-	-	255.8	-	-	255.8	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
39.8	149.1	10,264.7	21.5	163.7	10,079.5	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
39.8	149.1	10,264.7	21.5	163.7	10,079.5	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכם מכר חוזר.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 2.2.5.g להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של 5.6 מיליוני ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים (31.03.2018 ו-31.12.2018: 10.0 מיליוני ש"ח ו-4.9 מיליוני ש"ח, בהתאמה).
- (6) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 10.4 מיליוני ש"ח עם הפרשה לפי עומק הפיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיעה מועד פרעונה (31.03.2018 ו-31.12.2018: 10.4 מיליוני ש"ח ו-9.5 מיליוני ש"ח, בהתאמה).
- (7) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

31 במרץ 2019				
(בלתי מבוקר)				
פעילות לווים בישראל	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בהפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בהפרשה פרטנית ⁽³⁾	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים של חובות פגומים יתרת קרן חוזית
ציבור מסחרי				
בינוי ונדל"ן-בינוי	-	-	3.6	19.3
בינוי ונדל"ן-פעילות בנדל"ן	-	-	3.1	4.4
שרותים פיננסיים	-	-	-	-
מסחרי-אחר	-	-	-	-
סך הכל מסחרי	-	-	6.7	23.7
אנשים פרטים - הלוואות לדיוור	-	-	2.2	2.2
אנשים פרטיים - אחר	-	-	13.2	41.3
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	-	-	22.1	67.2
בנקים בישראל	-	-	-	-
ממשלת ישראל	-	-	-	-
סך הכל פעילות בישראל	-	-	22.1	67.2
בנקים בחו"ל	-	-	-	-
סך הכל	-	-	22.1	67.2
מזה:				
נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים	-	-	3.0	3.0
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים	-	-	16.2	16.2

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

31 במרץ 2018					פעילות לווים בישראל
(בלתי מבוקר)					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
ציבור מסחרי					
28.4	21.0	21.0	-	-	בינוי ונדל"ן-בינוי
5.2	4.0	4.0	-	-	בינוי ונדל"ן-פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	-	שרותים פיננסים
-	-	-	-	-	מסחרי- אחר
33.6	25.0	25.0	-	-	סך הכל מסחרי
1.3	1.3	1.3	-	-	אנשים פרטים - הלוואות לדיור
34.7	13.4	13.4	-	-	אנשים פרטיים - אחר
69.6	39.7	39.7	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
69.6	39.7	39.7	-	-	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
69.6	39.7	39.7	-	-	סך הכל
מזה:					
-	3.7	3.7	-	-	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
-	17.6	17.6	-	-	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

31 בדצמבר 2018					פעילות לווים בישראל
(מבוקר)					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
ציבור מסחרי					
11.0	3.5	3.5	-	-	בינוי ונדל"ן-בינוי
4.4	3.1	3.1	-	-	בינוי ונדל"ן-פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	-	שרותים פיננסים
-	-	-	-	-	מסחרי-אחר
15.4	6.6	6.6	-	-	סך הכל מסחרי
2.3	2.3	2.3	-	-	אנשים פרטים - הלוואות לדיור
33.9	12.6	12.6	-	-	אנשים פרטיים - אחר
51.6	21.5	21.5	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
51.6	21.5	21.5	-	-	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
51.6	21.5	21.5	-	-	סך הכל
מזה:					
	3.2	3.2	-	-	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	15.8	15.8	-	-	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכם מכר חוזר.
 (2) יתרת חוב רשומה.
 (3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית פעילות לווים בישראל

לשלושה החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019			יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	
(בלתי מבוקר)				
מזה נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	מזה נרשמו על בסיס מזומן		
				ציבור - מסחרי
(5) _	(5) _	3.5		בינוי ונדל"ן-בינוי
(5) _	(5) _	3.1		בינוי ונדל"ן-פעילות בנדל"ן
-	-	-		מסחרי-אחר
(5) _	(5) _	6.6		סך הכל מסחרי
-	-	2.3		אנשים פרטיים-הלוואות לדיור
0.2	0.2	12.9		אנשים פרטיים-אחר
0.2	(4)0.2	21.8		סך הכל

לשלושה החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018			יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	
(בלתי מבוקר)				
מזה נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	מזה נרשמו על בסיס מזומן		
				ציבור - מסחרי
(5) _	(5) _	21.1		בינוי ונדל"ן-בינוי
(5) _	(5) _	4.0		בינוי ונדל"ן-פעילות בנדל"ן
-	-	0.3		מסחרי-אחר
(5) _	(5) _	25.4		סך הכל מסחרי
-	-	1.3		אנשים פרטיים-הלוואות לדיור
0.3	0.4	13.8		אנשים פרטיים-אחר
0.3	(4)0.4	40.5		סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
 (3) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.
 (4) אילו החובות היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 0.4 מיליוני ש"ח ו-0.7 מיליוני ש"ח, לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019 ולשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018, בהתאמה.
 (5) יתרה נמוכה מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש פעילות לווים בישראל

ליום 31 במרץ 2019				
(בלתי מבוקר)				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא כפיגור	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית
				ציבור מסחרי
2.5	2.5	-	-	בינוי ונדל"ן-בינוי ⁽⁴⁾
0.5	0.5	-	-	בינוי ונדל"ן-פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	שרותים פיננסים
-	-	-	-	מסחרי-אחר ⁽⁴⁾
3.0	3.0	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	אנשים פרטים - הלוואות לדיור
13.2	6.2	-	-	אנשים פרטיים - אחר
16.2	9.2	-	-	סך הכל
ליום 31 במרץ 2018				
(בלתי מבוקר)				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא כפיגור	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית
				ציבור מסחרי
3.2	3.2	-	-	בינוי ונדל"ן-בינוי
1.0	0.5	-	-	בינוי ונדל"ן-פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	שרותים פיננסים
-	-	-	-	מסחרי-אחר
4.2	3.7	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	אנשים פרטים - הלוואות לדיור
13.4	6.7	-	-	אנשים פרטיים - אחר
17.6	10.4	-	-	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2018				
(מבוקר)				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא כפיגור	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית
				ציבור מסחרי
2.7	2.7	-	-	בינוי ונדל"ן-בינוי
0.5	0.5	-	-	בינוי ונדל"ן-פעילות בנדל"ן
-	-	-	-	שרותים פיננסים
-	-	-	-	מסחרי-אחר
3.2	3.2	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	אנשים פרטים - הלוואות לדיור
12.6	6.5	-	-	אנשים פרטיים - אחר
15.8	9.7	-	-	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) צובר הכנסות ריבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

(4) יתרה הנמוכה מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

ליום 31 במרץ, 2019, לא קיימות בבנק התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - פעילות לווים בישראל

ארגונים מחדש שבוצעו					
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018		
(בלתי מבוקר)					
ארגונים מחדש שבוצעו					
יתרת חוב רשומה לאחר מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	(2)	(2)
ציבור מסחרי					
בינוי ונדל"ן-בינוי					
בינוי ונדל"ן-פעילות בנדל"ן					
מסחרי-אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטים - הלוואות לדיור					
אנשים פרטיים - אחר					
1.3	1.3	62	1.8	1.8	54
1.3	1.3	62	1.8	1.8	54
סך הכל פעילות בישראל					

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾			
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019	
(בלתי מבוקר)			
יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
ציבור מסחרי			
בינוי ונדל"ן-בינוי			
בינוי ונדל"ן-פעילות בנדל"ן			
מסחרי-אחר			
סך הכל מסחרי			
אנשים פרטים - הלוואות לדיור			
אנשים פרטיים - אחר			
(4)	4	0.7	29
-	4	0.7	29
סך הכל פעילות בישראל			

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מחר חוזר.
- (2) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.
- (3) החל מהדוחות לשנת 2015 מיישם הבנק עדכון לקובץ שאלות ותשובות בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, אשר מחייב, בין היתר, כי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי שאורגנו מחדש וארגון מחדש כשל יימחקו לכל המאוחר תוך 60 יום. הבנק יישם את ההוראה בדרך של מכאן ולהבא. לפירוט נוסף ראה ביאור 7.ח1.
- (4) סכום נמוך מ-0.1 מיליוני ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)⁽²⁾, סוג החזר וסוג ריבית

31 במרץ 2019					
בלתי מבוקר					
סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל	יתרת הלוואות לדיור			סך הכל ⁽¹⁾	
	מזה: ⁽²⁾ ריבית משתנה	מזה: ⁽²⁾ בולט ובלון	מזה: ⁽²⁾ ריבית משתנה		
714.9	4,309.5	336.5	6,288.3	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
84.5	1,058.4	69.1	1,481.2	מעל 60%	
0.2	0.7	1.1	2.3		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
799.6	5,368.6	406.7	7,771.8		סך הכל

31 במרץ 2018					
בלתי מבוקר					
סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל	יתרת הלוואות לדיור			סך הכל ⁽¹⁾	
	מזה: ⁽¹⁾ ריבית משתנה	מזה: ⁽¹⁾ בולט ובלון	מזה: ⁽¹⁾ ריבית משתנה		
554.2	4,032.8	353.6	5,816.1	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
49.2	1,011.1	58.7	1,305.1	מעל 60%	
0.2	1.4	0.2	2.1		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
603.6	5,045.3	412.5	7,123.3		סך הכל

31 בדצמבר 2018					
מבוקר					
סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל	יתרת הלוואות לדיור			סך הכל ⁽¹⁾	
	מזה: ⁽²⁾ ריבית משתנה	מזה: ⁽²⁾ בולט ובלון	מזה: ⁽²⁾ ריבית משתנה		
684.0	4,194.7	316.6	6,126.2	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
78.6	1,036.9	48.5	1,371.5	מעל 60%	
0.6	3.1	0.9	5.6		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
763.2	5,234.7	366.0	7,503.3		סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מחר חוזר.
 (2) יחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.
 (2) סווג מחדש.

איכות אשראי - יחס ה-LTV

יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק לאיכות אשראי. יחס ה-LTV מהווה יחס בין סכום הלוואה לבין השווי המוערך של הנכס הממומן כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים

יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף תקופה

31 בדצמבר 2018		31 במרץ 2018		31 במרץ 2019		
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)				
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾	יתרות חוזים ⁽¹⁾	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾	יתרות חוזים ⁽¹⁾	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾	יתרות חוזים ⁽¹⁾	
0.4	111.3	0.5	113.2	0.3	121.1	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:
(3)-	12.8	0.1	19.3	-	7.3	ערביות להבטחת אשראי ⁽¹⁾
0.2	124.1	0.3	118.1	0.2	120.9	ערביות לרוכשי דירות
0.3	106.4	0.3	115.9	0.4	122.4	ערביות והתחייבויות אחרות
(3)-	24.7	(3)-	39.3	(3)-	5.5	מסגרת אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
2.1	1,718.4	2.1	1,589.3	2.0	1,707.9	מסגרות חו"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
3.0	2,097.7	3.3	1,995.1	2.9	2,085.1	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדין לא ניתן
						סך הכל

(1) יתרות חוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.

(2) יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה.

(3) יתרה נמוכה מ-0.1 מיליוני ש"ח.

ביאור 14 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 במרץ 2019						
(בלתי מבוקר)						
		מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	אחר	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
						נכסים
2,188.0	-	33.7	83.5	-	2,070.8	מזומנים ופיקדונות בבנקים
951.7	61.9	73.7	150.4	11.6	654.1	ניירות ערך
10,406.4	-	194.6	552.8	2,940.6	6,718.4	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
165.3	165.3	-	-	-	-	בניינים וציוד
2.4	0.8	-	1.5	0.1	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים
156.2	58.1	-	-	4.7	93.4	נכסים אחרים
13,870.0	286.1	302.0	788.2	2,957.0	9,536.7	סך הכל נכסים
						התחייבויות
10,923.8	-	374.8	755.6	1,086.5	8,706.9	פיקדונות הציבור
109.3	-	-	-	54.2	55.1	פיקדונות מבנקים
2.0	-	-	-	-	2.0	פיקדונות הממשלה
1,758.0	-	-	-	1,237.7	520.3	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
7.2	0.8	-	3.4	0.7	2.3	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
168.3	46.1	2.3	-	-	119.9	התחייבויות אחרות
12,968.6	46.9	377.1	759.0	2,379.1	9,406.5	סך הכל התחייבויות
901.4	239.2	(75.1)	29.2	577.9	130.2	הפרש
						מכשירים נגזרים שאינם מגדרים⁽³⁾
-	-	53.2	(44.9)	(269.3)	261.0	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
901.4	239.2	(21.9)	(15.7)	308.6	391.2	סך הכל כללי

* כולל תוכניות חסכון מאוחד ובבנק, עם רצפה שקלית בסכום של 396.0 מיליוני ש"ח.

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) הוצג מחדש

ביאור 14 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 במרץ 2018						
(בלתי מבוקר)						
		מטבע חוץ ¹		מטבע ישראלי		
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	אחר	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
						נכסים
2,017.1	-	23.9	72.9	-	1,920.3	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,012.7	5.6	68.2	124.9	28.5	785.5	ניירות ערך
9,542.7	-	216.0	683.8	2,932.7	5,710.2	אשראי לציבור, נטו
164.9	164.9	-	-	-	-	בניינים וציוד
0.3	0.3	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
2.9	1.2	-	1.1	0.4	0.2	נכסים בגין מכשירים נגזרים
175.6	68.1	-	-	6.6	100.9	נכסים אחרים
12,916.2	240.1	308.1	882.7	2,968.2	8,517.1	סך הכל נכסים
						התחייבויות
10,103.9	-	385.4	949.7	1,467.7	7,301.1	פיקדונות הציבור
33.9	-	-	-	33.9	-	פיקדונות מבנקים
49.9	-	-	-	7.0	42.9	פיקדונות הממשלה ⁽²⁾
1,713.2	-	-	-	1,373.7	339.5	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
6.8	1.2	0.9	0.6	2.5	1.6	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
161.7	58.1	0.3	4.0	-	99.3	התחייבויות אחרות
12,069.4	59.3	386.6	954.3	2,884.8	7,784.4	סך הכל התחייבויות
846.8	180.8	(78.5)	(71.6)	83.4	732.7	הפרש
						מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
-	-	80.3	80.1	(247.6)	87.2	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
846.8	180.8	1.8	8.5	(164.2)	819.9	סך הכל כללי

* כולל תוכניות חסכון מאוחד ובבנק, עם רצפה שקלית בסכום של 399.0 מיליוני ש"ח.

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) הוצג מחדש

ביאור 14 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2018						
(מבוקר)						
מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי			
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	אחר	זולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
						נכסים
2,116.8	-	122.7	146.7	-	1,847.4	מזמנים ופיקדונות בבנקים
956.2	-	72.6	132.9	13.7	737.0	ניירות ערך
9,908.0	-	198.4	610.4	2,912.2	6,187.0	אשראי לציבור, נטו
164.9	164.9	-	-	-	-	בניינים וציוד
-	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
8.5	6.0	-	1.2	1.3	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים
138.1	50.2	-	-	5.0	82.9	נכסים אחרים
13,292.5	221.1	393.7	891.2	2,932.2	8,854.3	סך הכל נכסים
						התחייבויות
10,513.3	-	395.0	805.2	1,332.9	7,980.2	פיקדונות הציבור
30.9	-	-	-	30.9	-	פיקדונות מבנקים
50.0	-	-	-	1.4	48.6	פיקדונות הממשלה ⁽²⁾
1,618.7	-	-	-	1,394.7	224.0	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
14.8	6.6	0.5	5.5	1.8	0.4	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
169.6	57.7	0.1	4.4	-	107.4	התחייבויות אחרות
12,397.3	64.3	395.6	815.1	2,761.7	8,360.6	סך הכל התחייבויות
895.2	156.8	(1.9)	76.1	170.5	493.7	הפרש
						מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
-	-	4.2	(68.3)	(19.1)	83.2	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
895.2	156.8	2.3	7.8	151.4	576.9	סך הכל כללי

* כולל תוכניות חסכון מאוחד ובבנק, עם רצפה שקלית בסכום של 21.2 מיליוני ש"ח.

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) הוצג מחדש.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

המידע הכלול בביאור זה מתייחס להערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית נכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הנכיון הינו סובייקטיבי. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן דלעיל אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכולו להיות שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס.

נציין כי, יתכן והפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן לא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו כן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים בשל ריבוי של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום בעת ביצוע הערכת השווי ההוגן.

ב השיטה וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים, אגרות חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה - בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק, ניירות ערך לא סחירים - לפי נתוני שערך המתקבלים ממקורות חיצוניים.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכים בשיעורי נכיון מתאימים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות לפי סוגי אוכלוסיה עיקריים בחלוקה לפי מיגזרי הצמדה ואשראי בשיעורי ריבית קבועה ומשתנה. תזרימי המזומנים (קרן וריבית) הונו בשיעורי ריבית זהה לשיעורי הריבית הממוצעת לפיה נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח. לא הובאו בחשבון בחישוב השווי ההוגן פרעונות מוקדמים של אשראים שהשפעם על השווי ההוגן אינה חד משמעית ואילו יושם היה מפחית את משך החיים הממוצע של האשראי וכתוצאה מכך את החשיפה לשינוי בריבית. השווי ההוגן של יתרות חובה בחשבונות עו"ש הוערך בהתאם ליתרה המאזנית.

השווי ההוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. שיעורי נכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות בעייתיים חושבו לאחר ניכוי מחיקות והפרשות להפסדי אשראי. לא הובאו בחשבון בחישוב השווי ההוגן פרעונות מוקדמים של אשראים כאשר השפעם אינה חד משמעית.

פיקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים - בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק מגייס פיקדונות דומים, או בהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים דומים, על ידי הבנק ביום הדיווח, למעט אגרות חוב הרשומות למסחר בבורסה המוצגות לפי שווי שוק. השווי ההוגן של יתרות זכות בחשבונות עו"ש ושל פיקדונות ללא זמן פירעון הוערכו בהתאם ליתרה המאזנית ולא הובאו בחשבון הנחות פירעון של יתרות עו"ש ופיקדונות לפי דרישה - לפי תקופות פירעון בפועל, בהתחשב בבדיקות אמפיריות ועל פי מודל התנהגות, שהיה מאריך את משך החיים הממוצע שלהם ומפחית את השווי ההוגן שלהן.

לגבי מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי ההוגן הוערך על פי הערך הנוכחי של תזרים המזומנים העתידי המהווה בשיעור ריבית המשקף את רמת הריבית בו היתה מבוצעת עסקה דומה במועד הדיווח. מכשירים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק ומכשירים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו על בסיס מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

מכשירים פיננסיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים ובריבית שוק משתנה - היתרה במאזן מהווה קירוב לשווי הוגן כפוף לשינויים בסיכונים אשראי ובמרווח הבנק בעסקאות בריבית משתנה.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 במרץ 2019					
(בלתי מבוקר)					
שווי הוגן					
סה"כ	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	יתרה במאזן	
נכסים פיננסיים					
2,188.0	-	-	2,188.0	2,188.0	מזמנים ופיקדונות בבנקים
951.7	-	50.5	901.2	951.7	ניירות ערך ⁽²⁾
10,391.1	10,391.1	-	-	10,406.4	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
2.4	-	1.4	1.0	2.4	נכסים בגין מכשירים נגזרים
27.5	27.5	-	-	27.5	נכסים פיננסיים אחרים
13,560.7	10,418.6	51.9	3,090.2	13,576.0	סך הכל הנכסים הפיננסיים⁽⁴⁾
התחייבויות פיננסיות					
10,946.8	8,411.0	2,535.8	-	10,923.8	פיקדונות הציבור
109.3	36.2	-	73.10	109.3	פיקדונות מבנקים
2.0	1.0	-	1.0	2.0	פיקדונות הממשלה
1,773.8	97.9	-	1,675.9	1,758.0	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
7.8	0.6	4.8	2.4	7.2	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
115.7	115.7	-	-	115.7	התחייבויות פיננסיות אחרות
12,955.4	8,662.4	2,540.6	1,752.4	12,916.0	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות⁽⁴⁾
31 במרץ 2018					
(בלתי מבוקר)					
נכסים פיננסיים					
2,017.1	-	-	2,017.1	2,017.1	מזמנים ופיקדונות בבנקים
1,012.7	-	0.5	1,012.2	1,012.7	ניירות ערך ⁽²⁾
9,463.6	9,463.6	-	-	9,542.7	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
2.9	-	2.8	0.1	2.9	נכסים בגין מכשירים נגזרים
27.4	27.4	-	-	27.4	נכסים פיננסיים אחרים
12,523.7	9,491.0	3.3	3,029.4	12,602.8	סך הכל הנכסים הפיננסיים⁽⁴⁾
התחייבויות פיננסיות					
10,145.3	7,726.0	2,419.3	-	10,103.9	פיקדונות הציבור
40.4	40.4	-	-	33.9	פיקדונות מבנקים
49.9	49.9	-	-	49.9	פיקדונות הממשלה ⁽⁵⁾
1,752.3	118.4	-	1,633.9	1,713.2	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
6.8	-	5.6	1.2	6.8	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
97.2	97.2	-	-	97.2	התחייבויות פיננסיות אחרות
12,091.9	8,031.9	2,424.9	1,635.1	12,004.9	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות⁽⁴⁾

הערות בסוף ביאור 15א.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2018				
שווי הוגן				
סה"כ	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	יתרה במאזן
נכסים פיננסיים				
2,116.8	-	-	2,116.8	2,116.8
956.2	-	0.4	955.8	956.2
9,863.8	9,863.8	-	-	9,908.0
8.5	-	7.4	1.1	8.5
25.8	25.8	-	-	25.8
12,971.1	9,889.6	7.8	3,073.7	13,015.3
סך הכל הנכסים הפיננסיים⁽⁴⁾				
התחייבויות פיננסיות				
10,523.2	7,987.4	2,535.8	-	10,513.3
35.4	35.4	-	-	30.9
50.0	1.0	-	49.0	50.0
-	-	-	-	-
1,624.4	105.8	-	1,518.6	1,618.7
15.2	0.4	13.1	1.7	14.8
112.4	112.4	-	-	112.4
12,360.6	8,242.4	2,548.9	1,569.3	12,340.1
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות⁽⁴⁾				

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור ניירות ערך.
- (3) מזה, אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון לימים 31.03.2019, 31.03.2018 ו-31.12.2018 בסך 4.8 מיליון ש"ח, 4.2 מיליון ש"ח, ו-4.9 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (4) מזה: נכסים אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן) לימים 31.03.2019, 31.03.2018 ו-31.12.2018 בסך 3,107.3 מיליון ש"ח, בהתאמה. התחייבויות אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן) לימים 31.03.2019, 31.03.2018 ו-31.12.18 בסך 2,660.7 מיליון ש"ח, 2,572.2 מיליון ש"ח ו-2,713.0 מיליון ש"ח, בהתאמה. למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאור 15ב.

ביאור 215 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 31 במרץ 2019			
(בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
סך הכל שווי הוגן	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾
נכסים			
ניירות ערך זמינים למכירה:			
516.2	-	-	516.2
			אגרות חוב ממשלת ישראל
123.0	-	-	123.0
			אגרות חוב ממשלת זרות
61.8	-	-	61.8
			מוסדות פיננסיים
11.5	-	0.3	11.2
			אגרות חוב חברות אחרות
712.5	-	0.3	712.2
סה"כ ניירות ערך זמינים למכירה			
השקעה במניות שאינן למסחר:			
59.7	-	50.2	9.5
			קרנות, מניות ותעודות סל
ניירות ערך למטרות מסחר:			
177.3	-	-	177.3
			אגרות חוב ממשלת ישראל
-	-	-	-
			מוסדות פיננסיים
2.2	-	-	2.2
			תעודות סל
-	-	-	-
			של אחרים בישראל
179.5	-	-	179.5
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
0.1	0.1	-	-
			חוזי ריבית- שקל מדד
-	-	-	-
			חוזי ריבית- אחר
1.5	-	-	1.5
			חוזי מטבע חוץ
0.8	-	-	0.8
			חוזי מניות
-	-	-	-
			חוזים בגין נגזרי אשראי
2.4	0.1	-	2.3
סה"כ נכסים בגין מכשירים נגזרים			
954.1	0.1	50.5	903.5
סך הכל הנכסים הפיננסיים			
התחייבויות			
78.2	-	-	78.2
			ניירות ערך שהושאלו
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:			
0.7	0.7	-	-
			חוזי ריבית- שקל מדד
2.3	-	0.4	1.9
			חוזי ריבית- אחר
3.4	-	2.9	0.5
			חוזי מטבע חוץ
0.8	-	-	0.8
			חוזי מניות
0.6	0.6	-	-
			חוזים בגין נגזרי אשראי
7.8	1.3	3.3	3.2
סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
86.0	1.3	3.3	81.4
סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות			

ביאור 215 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 31 במרץ 2018			
(בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
סך הכל שווי הוגן	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾
נכסים			
ניירות ערך זמינים למכירה:			
559.4	-	-	559.4
			אגרות חוב ממשלת ישראל
111.3	-	-	111.3
			אגרות חוב ממשלת זרות
11.1	-	0.5	10.6
			אגרות חוב חברות אחרות
681.8	-	0.5	681.3
סה"כ ניירות ערך זמינים למכירה			
ניירות ערך למטרות מסחר:			
322.4	-	-	322.4
			אגרות חוב ממשלת ישראל
4.9	-	-	4.9
			תעודות סל
3.0	-	-	3.0
			של אחרים בישראל
330.3	-	-	330.3
			סך הכל אג"ח ותעודות סל
0.6	-	-	0.6
			מניות וקרנות
330.9	-	-	330.9
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
0.5	0.5	-	-
			חוזי ריבית- שקל מדד
0.1	-	-	0.1
			חוזי ריבית- אחר
1.1	-	1.1	-
			חוזי מטבע חוץ
1.2	-	-	1.2
			חוזי מניות
-	-	-	-
			חוזים בגין נגזרי אשראי
2.9	0.5	1.1	1.3
סה"כ נכסים בגין מכשירים נגזרים			
1,015.6	0.5	1.6	1,013.5
סך הכל הנכסים הפיננסיים			
התחייבויות			
48.9	-	-	48.9
			ניירות ערך שהושאלו
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:			
2.6	2.6	-	-
			חוזי ריבית- שקל מדד
1.2	-	-	1.2
			חוזי ריבית- אחר
1.8	-	1.8	-
			חוזי מטבע חוץ
1.2	-	-	1.2
			חוזי מניות
6.8	2.6	1.8	2.4
סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
55.7	2.6	1.8	51.3
סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות			

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 215 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 31 בדצמבר 2018			
(מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
סך הכל שווי הוגן	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾
נכסים			
ניירות ערך זמינים למכירה:			
658.3	-	-	658.3
			אגרות חוב ממשלת ישראל
118.7	-	-	118.7
			אגרות חוב ממשלת זרות
124.1	-	-	124.1
			אגרות חוב מוסדות פיננסיים
11.5	-	0.4	11.1
			אגרות חוב חברות אחרות
912.6	-	0.4	912.2
סה"כ ניירות ערך זמינים למכירה			
ניירות ערך למטרות מסחר:			
40.5	-	-	40.5
			אגרות חוב ממשלת ישראל
3.1	-	-	3.1
			תעודות סל
43.6	-	-	43.6
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
0.8	0.8	-	-
			חוזי ריבית שקל מדד
-	-	-	-
			חוזי ריבית- אחר
1.1	-	-	1.1
			חוזי מטבע חוץ
6.6	-	-	6.6
			חוזי מניות
-	-	-	-
			חוזים בגין נגזרי אשראי
8.5	0.8	-	7.7
סה"כ נכסים בגין מכשירים נגזרים			
964.7	0.8	0.4	963.5
סך הכל הנכסים הפיננסיים			
התחייבויות			
49.0	-	-	49.0
			ניירות ערך שהושאלו
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:			
1.8	1.8	-	-
			חוזי ריבית- שקל מדד
0.4	-	-	0.4
			חוזי ריבית- אחר
6.0	-	4.7	1.3
			חוזי מטבע חוץ
6.6	-	-	6.6
			חוזי מניות
0.4	0.4	-	-
			חוזים בגין נגזרי אשראי
15.2	2.2	4.7	8.3
סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
64.2	2.2	4.7	57.3
סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות			

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 15 - שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 31 במרץ 2019							
רווחים (הפסדים) שטרם ממושו בגין מכשירים המוחזקים לסוף התקופה	שווי הוגן לסוף תקופה	רווחים (הפסדים) נטו שממושו ושטרם ממושו שנכללו				שווי הוגן לתחילת תקופה	
		מכירות	רכישות	ברוח כולל אחר	בדוח רווח והפסד		
(0.7)	0.1	-	-	-	(0.7)	0.8	נכסים בגין חוזי ריבית- שקל מדד
1.1	(0.7)	-	-	-	1.1	(1.8)	התחייבויות בגין חוזי ריבית- שקל מדד
(0.2)	(0.6)	-	-	-	(0.2)	(0.4)	התחייבויות בגין נגזרי אשראי
ליום 31 במרץ 2018							
-	0.5	-	0.5	-	-	-	נכסים בגין חוזי ריבית- שקל מדד
(0.6)	(2.6)	-	-	-	(0.6)	(2.0)	התחייבויות בגין חוזי ריבית- שקל מדד
(1.1)	-	-	-	-	(1.1)	1.1	התחייבויות בגין נגזרי אשראי
ליום 31 בדצמבר 2018							
0.8	0.8	-	-	-	0.8	-	נכסים בגין חוזי ריבית- שקל מדד
(1.0)	(1.8)	(1.2)	-	-	(1.0)	(2.0)	התחייבויות בגין חוזי ריבית- שקל מדד
(1.5)	(0.4)	-	-	-	(1.5)	1.1	נכסים (התחייבויות) בגין נגזרי אשראי

ביאור D15 - מידע כמותי על פרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 31 במרץ 2019				
(בלתי מבוקר)				
ממוצע משוקלל	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן	
2.53%	ריבית משכנתאות סיכון לכשל המשכנתאות	היוון תזרימי מזומנים	(0.6)	נכסים בגין נגזרי אשראי
1.50%	סיכון צד נגדי לעסקה ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	(0.6)	נכסים והתחייבויות בגין חוזי ריבית - שקל מדד
ליום 31 במרץ 2018				
(בלתי מבוקר)				
ממוצע משוקלל	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן	
2.53%	ריבית משכנתאות סיכון לכשל המשכנתאות	היוון תזרימי מזומנים	-	נכסים בגין נגזרי אשראי
0.84%	סיכון צד נגדי לעסקה ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	(2.1)	נכסים והתחייבויות בגין חוזי ריבית - שקל מדד
ליום 31 בדצמבר 2018				
(מבוקר)				
ממוצע משוקלל	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן	
2.48%	ריבית משכנתאות סיכון לכשל המשכנתאות	היוון תזרימי מזומנים	(0.4)	התחייבויות בגין נגזרי אשראי
0.93%	סיכון צד נגדי לעסקה ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	(1.0)	נכסים והתחייבויות בגין חוזי ריבית - שקל מדד

ביאור 16 - נושאים שונים ואירועים לאחר תאריך מאזן

- 1 להלן פרטים אודות החלטות הדירקטוריון בדבר חלוקת דיבידנד:
ביום 17 במרץ 2019, החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד ביניים בגין רווחי רבעון רביעי לשנת 2018 בסך 5.1 מיליוני ש"ח, הדיבידנד בסך 0.07 ש"ח לכל מניה רגילה 1 ש"ח ע.נ. שולם ב-8 באפריל 2019 לבעלי המניות שהחזיקו במניות הבנק ביום 26 במרץ 2019 (המועד הקובע).
- 2 ביום 27 בינואר 2019 התקבלה עמדת רשות המסים ביחס לכתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו על-ידי חברת הבת של הבנק, בהתאם לעקרונות באזל, המציינת כי עמדת רשות המסים הינה כי בעת מחיקת קרן החוב לא מתקיים אירוע מס למחזיקים בכתבי ההתחייבות אלא רק בתום התקופה הקבועה להתאוששות (7 שנים).
- 3 ביום 14 במרץ 2019 הודיעה חברת הדירוג Standard&Poor's Maalot על קביעת דירוג מנפיק זמן קצר של הבנק 'ilA-1' ודירוג הנפקה 'ilA-1' לניירות ערך מסחריים חדשים בהיקף של עד 300 מיליוני ש"ח ערך נקוב.
ביום 25 במרץ 2019, הנפיקה ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ, חברת בת בשליטה ובבעלות מלאה של הבנק, 300 מיליוני ש"ח ערך נקוב ניירות ערך מסחריים (סדרה 1) תמורת 299.2 מיליון ש"ח. לפי תנאי האג"ח על החברה לשלם ריבית שנתית השווה לריבית בנק ישראל בתוספת 0.41%, האג"ח נפרעת בתשלום בודד במרץ 2020.
- 4 ביום 7 במאי 2019 הודיעה חברת הדירוג Standard&Poor's Maalot כי לנוכח שיפור הדרגתי בביצועים של בנק ירושלים בשנים האחרונות וביכולת יצירת הרווחים וההון, תוך יישום האסטרטגיה העסקית שלו, בין השאר בזכות סביבה תפעולית חיובית. העלתה חברת הדירוג את דירוג המנפיק של הבנק מ 'ilA+' ל 'ilAA-' ואת דירוג החוב הנחות מ 'ilA-' ל 'ilA+' ואת דירוג כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון ספיגת הפסדים (COCO) מ 'ilBBB+' ל 'ilA-'. תחזית הדירוג היציבה משקפת את הערכת חברת הדירוג שהבנק יישאר ממוקד בצמיחה של עסקי הליבה שלו ב-12-18 החודשים הקרובים, תוך שמירה על הפרופיל הפיננסי הקיים ויכולת יצירת הרווחים הקיימת.
- 5 ביום 30 באפריל 2019 נחתם הסכם בין הבנק ובין גופים מוסדיים, על פיו מכר הבנק בעסקת המחאת מכר בלתי חוזרת, סופית גמורה ומוחלטת 80% מיליון ש"ח מזכויותיו בקשר עם תיק הלוואות לדיור שסכומו הכולל כ-342 מיליוני ש"ח אשר מורכב מהלוואות לדיור שהועמדו על ידי הבנק במהלך תקופה מוגדרת שהוסכמה בין הצדדים ("תיק ההלוואות").
יתרת הזכויות בתיק הלוואות נותרת בבעלות הבנק, באופן שזכויות הרוכש בחלק תיק הלוואות שנמכר וזכויות הבנק בחלק שנותר בבעלותו תהיינה בדרגת קדימות זהה (פרי פסו).
בהתאם להסכם ניהול שנחתם בין הצדדים, הבנק ינהל ויתפעל עבור הרוכש את חלק תיק הלוואות שנרכש על ידו, באופן ועל בסיס אותם כללים לפיהם הבנק מנהל ומתפעל הלוואות לדיור עבור עצמו, לרבות חלק תיק הלוואות שנותר בבעלותו.
הבנק צפוי להכיר ברווח של כ-16 מיליוני ש"ח (לפני מס) בדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2019 בגין עסקה זו.
- 6 ביום 27 במרץ 2018 הגיש הבנק בקשה לדירקטוריון מוניציפל בנק בע"מ (לשעבר בנק דקסיה ישראל בע"מ - להלן: "מוניציפל") להכנס למשא ומתן בדבר רכישה של 100% ממניות מוניציפל ע"י הבנק. ההצעה נדחתה וביום 7 בנובמבר 2018 הוגשה הצעה משופרת למיזוג בדרך של "מיזוג משולש הפכי" בין שני הבנקים, ההצעה נדחתה אף היא. פירוט בדבר ההתכתבות בין הבנק למוניציפל ניתן למצוא בביאור 35 לדוחות הכספיים לשנת 2018. ביום 1 באפריל 2019, התקבל בידי הבנק מכתב מטעם דירקטוריון בנק דקסיה, לפיו דירקטוריון בנק דקסיה דחה את הצעת הבנק לשקול בשנית החלטתו שלא לבחון את הצעת הבנק. ביום 23 במאי 2019, הודיעה רשות התחרות כי אישרה את מיזוג מוניציפל בנק עם בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ, תחת מספר תנאים אשר עיקרם חיובה של קבוצת דיסקונט למכור חלק מתיק האשראי של מוניציפל בנק.
- 7 ביום 12 באפריל 2019 עלתה לאוויר מערכת נתוני אשראי שהוקמה על-ידי בנק ישראל, מכח חוק נתוני אשראי, התשע"ז-2016, בשלב זה טרם ניתן להעריך את השפעת החוק על פעילות הבנק והשוק.

ממשל תאגידי ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

בנק ירושלים בע"מ וחברות מוחזקות שלו

תמצית דוחות כספיים מאוחדים ביניים ליום 31 במרץ 2019

ממשל תאגידי ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגד הבנקאי ואופן ניהולם - תוכן עניינים

133	הדירקטוריון
133	נושאי משרה בכירה
133	עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים
133	המבקר הפנימי
134	מגבלות חקיקה, תקינה, הנחיות פיקוח ואילוצים מיוחדים
135	דירוג האשראי של הבנק
136	נספח - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות מאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

הדירקטוריון

נכון למועד הדוח וליום פרסומו, מונה הדירקטוריון 9 דירקטורים, מתוכם 3 דירקטורים חיצוניים לפי חוק החברות, התשנ"ט - 1999 ("חוק החברות") שהנם גם דירקטורים חיצוניים לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 301 ("הוראה 301") וכן דירקטור אחד בלתי תלוי לפי חוק החברות שהנו גם דירקטור חיצוני לפי הוראה 301. מספר הדירקטורים כאמור לעיל הנו בהתאמה לסעיף 22 להוראה 301 כפי שתוקנה בחודש יולי 2017 ולפיה דירקטוריון תאגיד בנקאי יורכב מלוא יותר מ-10 דירקטורים.

להלן, השינויים שחלו בתקופת הדוח בהרכב הדירקטוריון (השינויים פורטו בדוח השנתי לשנת 2018 (החל מעמוד 225): סיימו כהונתם: גב' אירה סובל ביום 18 בפברואר, 2019 (דירקטורית בלתי תלויה לפי חוק החברות ודירקטורית חיצונית לפי הוראה 301), בתום כהונתה השנייה.

החלו לכהן: ביום 18 בפברואר, 2019, אישרה אסיפה כללית מיוחדת של בעלי המניות של הבנק את מינוים של מר יעקב טנגבאום לדירקטור חיצוני לפי חוק החברות ודירקטור חיצוני לפי הוראה 301 החל מיום 19 בפברואר, 2019 ואת מינויו של מר אביב שנצר כדירקטור בבנק החל מיום 18 בפברואר, 2019.

ביום 6 במרץ, 2019 אישרה אסיפה כללית מיוחדת של בעלי המניות של הבנק את מינויו של מר עוזי לוי לדירקטור בלתי תלוי לפי חוק החברות ודירקטור חיצוני לפי הוראה 301.

ביום 8 באפריל, 2019 אישרה אסיפה כללית מיוחדת של בעלי המניות של הבנק את מינויה של ד"ר רות ארד כדירקטורית חיצונית לפי חוק החברות, התשנ"ט - 1999 ולפי הוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין לתקופת כהונה נוספת (שניה) של שלוש שנים החל מיום 10 באפריל, 2019.

במהלך החודשים ינואר-מרץ קיים דירקטוריון הבנק 5 ישיבות מליאה ו-19 ישיבות של וועדות הדירקטוריון. עוד התקיימו 2 הדרכות דירקטורים.

הנהלה ונושאי משרה בכירה

בתקופת הדוח לא חלו שינויים בנושאי המשרה הבכירה בבנק כפי שפורט בדוח השנתי לשנת 2018 (עמוד 228).

עסקאות עם בעל שליטה

ביום 24 בינואר, 2019 אישרה ועדת הביקורת קריטריונים לאבחנה בין עסקאות בנקאיות חריגות לעסקאות בנקאיות שאינן חריגות וכן קריטריונים להגדרת עסקאות שאינן בנקאיות זניחות ושאין זניחות. תוקף ההחלטה יהיה עד למועד פרסום הדוחות הכספיים לשנת 2019.

לפרטים אודות בעלי שליטה ותרשים מבנה החזקות בבנק ראה הצגה בדוח השנתי לשנת 2018, עמוד 240.

המבקר הפנימי

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בבנק ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית והשיקולים בקביעתה, נכללו בדוח השנתי לשנת 2018.

תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית לשנת 2019 אושרה בוועדת ביקורת ביום 11 בדצמבר 2018, ובדירקטוריון ביום 16 בדצמבר, 2018.

הדוח השנתי של המבקר הפנימי לשנת 2018 נדון בוועדת ביקורת ביום 5 במרץ, 2019 ובדירקטוריון ביום 7 במרץ, 2019.

מגבלות חקיקה, תקינה, הנחיות פיקוח ואילוצים מיוחדים

סקירה כללית של הוראות חוק ורגולציה אשר חלות על הבנק, ובכלל זה הוראות אשר התקבלו עד מועד פרסום הדוח השנתי של הבנק לשנת 2018 תוארו בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2018. להלן, בתמצית, פירוט של שינויי חקיקה (לרבות הוראות של המפקח על הבנקים) רלוונטיים לתקופת הדיווח אשר משפיעים או עשויים להשפיע באופן משמעותי על פעילות הבנק:

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 332

ביום 28 לפברואר 2019 פורסם תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 332 שעניינה רכישה עצמית של מניות על ידי תאגידים בנקאיים.

במסגרת התיקון הותר לתאגיד בנקאי לבצע רכישה עצמית של מניותיו בכפוף לתנאים מסויימים. תנאי בסיס לביצוע הרכישה העצמית הינו עמידה בתנאי החלוקה של חוק החברות ותנאי נב"ת 331 בנושא חלוקת דיבידנד על ידי תאגידים בנקאיים. הרכישה הוגבלה ל-3% מההון המונפק והנפרע (ביחס לכל תכנית רכישה שתיקבע). תכנית כאמור צריך שתאושר ע"י דירקטוריון התאגיד הבנקאי ותקבל את אישור הפיקוח על הבנקים.

החוק לצמצום השימוש במזומן התשע"ח - 2018

ביום 18 במרץ 2018 פורסם ברשומות החוק לצמצום השימוש במזומן התשע"ח - 2018. הוראות החוק לפיהן תאגיד בנקאי אינו אמור לפרוע שיק אשר מתקיימות לגביו הגבלות המנויות בחוק, יכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2019. לפירוט נוסף ראה פרק ממשל תאגידי בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2018.

חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019) בנושא הקלות למעבר בין בנקים

חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018 פורסם ביום 14 במרץ 2018 ותחילתו 3 שנים מיום פרסומו.

על פי התיקון לחוק, הוטלה על הבנקים חובה להיענות לבקשת לקוח (יחיד וכן תאגיד מסוג שקבע הנגיד בכללים) להעביר את הפעילות הפיננסית שלו מהבנק שבו היא מתנהלת לבנק אחר. נקבע כי על הבנק המעביר ועל הבנק הקולט, לבצע את הפעולות הנדרשות כדי לאפשר ללקוח להעביר את הפעילות הפיננסית לבנק הקולט באופן מקוון, נוח, אמין, מאובטח ובלא גביית תשלום מהלקוח בעד הליך העברת הפעילות הפיננסית כאמור, בתוך שבעה ימי עסקים. על פי החוק, לנגיד בהסכמת שר האוצר, קיימת הסמכות לפטור באופן מלא או חלקי בנק בעל היקף פעילות קטן (בנק ששווי נכסיו אינו עולה על 5% משווי הנכסים של כלל הבנקים בישראל) מיישום. בנק ירושלים ביקש, וקיבל, פטור בתנאים מיישום המהלך, למשך שלוש שנים ממועד כניסת החוק לתוקף.

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, תשע"ח-2018

ביום 5 במרץ 2018 אושר חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, תשע"ח-2018 (להן: "חוק חדלות פירעון החדש") אשר צפוי להיכנס לתוקף בחודש ספטמבר 2019. לפירוט נוסף ראה פרק ממשל תאגידי בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2018.

תיקון חוק הבנקאות (שירות ללקוח) באמצעות תיקון מס' 57 לחוק הגנת הצרכן - מענה טלפוני

ביום 25 ליולי 2018 פורסם תיקון (מס' 57) לחוק הגנת הצרכן, אשר וחייב כל תאגיד בנקאי המספק שירות טלפוני הכולל מערכת אוטומטית לניתוב שיחות, לתת ללקוח מענה אנושי מקצועי, לכל היותר תוך 6 דקות ממענה הנתב לשיחת הלקוח, ותחולתו החל מיום 25.7.19. לפירוט נוסף ראה פרק ממשל תאגידי בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2018.

חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016

ביום 12 באפריל 2016, פורסם חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016, אשר יצר הסדר כולל לשיתוף נתוני אשראי המרוכזים, בין היתר, בנקים. ריכוז הנתונים מתבצע על-ידי בנק ישראל, אצלו מרוכז המאגר. על-פי החוק, על כל גוף הנותן אשראי וגופים נוספים כפי שנקבעו בחוק, נקבעה חובה להעביר מידע לבנק ישראל על לקוחותיו. המידע כולל מסגרות אשראי, עמידה או אי עמידה בהתחייבויות הלקוח לאותו גוף ועוד.

ביום 12 באפריל 2019 מערכת נתוני אשראי שהוקמה על-ידי בנק ישראל, מכח החוק, עלתה לאוויר. בשלב זה טרם ניתן להעריך את השפעת החוק על פעילות הבנק והשוק. לפרטים נוספים בפרק ממשל תאגידי בסעיף "עדכוני חקיקה והוראות בנק ישראל", בעמוד 262 לדו"ח שנתי לשנת 2016.

נב"ת 359A - מיקור חוץ

ביום 8 באוקטובר, 2018 פורסם נב"ת 359A בנושא מיקור חוץ הקובע עקרונות והנחיות על פיהם נדרשים הבנקים לפעול כאשר הם מעבירים פעילויות שונות למיקור חוץ. במסגרת ההוראה נקבעו חובות החלות על הדירקטוריון ועל ההנהלה של הבנק, בין השאר, בקשר עם האחריות הכוללת למיקור חוץ ואישור התקשרויות מהותיות (החלים על הדירקטוריון) ובקשר עם קביעת ואישור מדיניות.

במסגרת הנב"ת בוטלה הוראה 359 העוסקת בקשרי תאגידיים בנקאיים עם מתוכים ונקבעו בו הוראות לעניין הפניית לקוחות לתאגיד הבנקאי.

תחולת הנב"ת החל מיום 31 במרץ, 2020, אך הבנק רשאי ליישם את מרבית הוראות הנב"ת (למעט פניה יזומה למשקי בית לצורך הפנייתם לבנק לקבלת, אשר מותנית בתחילת הפעילות של מאגר נתוני אשראי לפי חוק נתוני אשראי) לפני מועד התחולה, ככל שהוא עומד במלוא הדרישות לפי הנב"ת.

הבנק השלים את העמידה בדרישות הנב"ת, ובהתאם מיישם את הוראותיו.

דירוג האשראי של הבנק

ביום 14 במרץ 2019 הודיעה חברת הדירוג Standard&Poor's Maalot על קביעת דירוג מנפיק זמן קצר של הבנק '1-ilA' ודירוג הנפקה '1-ilA' לניירות ערך מסחריים חדשים בהיקף של עד 300 מיליוני ש"ח ערך נקוב.

ביום 7 במאי 2019 הודיעה חברת הדירוג Standard&Poor's Maalot כי לנוכח שיפור הדרגתי בביצועים של הבנק בשנים האחרונות וביכולת יצירת הרווחים והון, תוך יישום האסטרטגיה העסקית שלו, בין השאר בזכות סביבה תפעולית חיובית. העלאתה חברת הדירוג את דירוג המנפיק של הבנק מ-'ilA+' ל-'ilAA+' ואת דירוג החוב הנחות מ-'ilA-' ל-'ilA+' ואת דירוג כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון ספיגת הפסדים (COCO) מ-'ilBBB+' ל-'ilA+'.

תחזית הדירוג היציבה משקפת את הערכת חברת הדירוג שהבנק יישאר ממוקד בצמיחה של עסקי הליבה שלו ב-12-18 החודשים הקרובים, תוך שמירה על הפרופיל הפיננסי הקיים ויכולת יצירת הרווחים הקיימת.

גיל טופז
מנהל כללי

זאב נהרי
יו"ר הדירקטוריון

28 במאי, 2019

נספח - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק והחברות המאוחדות שלו⁽¹⁾ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019			
שיעורי הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעורי הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
מיליוני ש"ח			מיליוני ש"ח			
אחוז			אחוז			
						נכסים נושאי ריבית
4.56	109.00	9,733.6	4.74	119.1 ⁽⁶⁾	10,227.9	אשראי לציבור ⁽³⁾
-	-	163.7	-	-	201.9	פקדונות בבנקים
0.08	0.3	1,567.7	0.25	0.8	1,290.8	פקדונות בבנקים מרכזיים
0.61	0.9	590.7	0.33	0.8	982.9	אג"ח מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽⁴⁾
0.10	0.1	392.8	-	-	131.4	אגרות חוב למסחר ⁽⁴⁾
3.59	110.3	12,448.5	3.82	120.7	12,834.9	סך כל הנכסים נושאי ריבית
-	-	30.1	-	-	25.6	חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
-	-	816.8	-	-	612.0	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁵⁾
3.39	110.3	13,295.4	3.63	120.7	13,472.5	סך כל הנכסים

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019			
שיעורי הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעורי הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
מיליוני ש"ח			מיליוני ש"ח			
אחוז			אחוז			
						התחייבויות נושאות ריבית
0.66	14.9	9,048.4	0.74	17.1	9,311.1	פקדונות הציבור
0.05	0.2	1,264.8	0.13	0.4	1,077.3	מזה לפי דרישה
0.76	14.7	7,783.6	0.82	16.7	8,233.8	מזה לזמן קצוב
3.34	0.3	36.4	3.12	0.3	57.3	פקדונות מבנקים
-	-	162.8	-	-	2.8	פקדונות הממשלה
1.10	4.3	1,565.0	1.36	5.5	1,621.7	אגרות חוב
0.72	19.5	10,812.6	0.84	22.9	10,992.9	סך הכל התחייבויות הנושאות ריבית
-	-	1,401.9	-	-	1,404.9	פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
-	-	128.6	-	-	174.8	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁷⁾
0.63	19.5	12,343.1	0.73	22.9	12,572.6	סך כל התחייבויות
		952.3			899.9	סך כל האמצעיים ההוניים
-		13,295.4	-		13,472.5	סך כל ההתחייבויות והאמצעיים ההוניים
2.87			2.98			פער הריבית
2.95	90.8	12,448.5	3.08	97.8	12,834.9	תשואה נטו⁽⁶⁾ על נכסים נושאי ריבית

הערות בסוף הנספח.

נספח - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק והחברות המאוחדות שלו⁽¹⁾ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ג - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019			
שיעורי הכנסה (הוצאה)	הכנסות/ (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ²	שיעורי הכנסה (הוצאה)	הכנסות/ (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ²	
אחוז	מיליוני ש"ח		אחוז	מיליוני ש"ח		
מטבע ישראלי לא צמוד						
3.77	75.7	8,139.8	4.01	87.3	8,835.3	סך נכסים נושאי ריבית
(0.75)	(13.7)	7,255.3	(0.91)	(17.6)	7,785.9	סך התחייבויות נושאות ריבית
3.02			3.10			פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד						
3.28	25.1	3,103.0	3.59	25.3	2,858.3	סך נכסים נושאי ריבית
(0.49)	(3.4)	2,750.8	(0.48)	(2.9)	2,407.4	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.79			3.11			פער הריבית
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)						
3.19	9.5	1,205.7	2.87	8.1	1,141.3	סך נכסים נושאי ריבית
(1.18)	(2.4)	806.5	(1.21)	(2.4)	799.6	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.01			1.66			פער הריבית
סך פעילות בישראל						
3.59	110.3	12,448.5	3.82	120.7	12,834.9	סך נכסים נושאי ריבית
(0.73)	(19.5)	10,812.6	(0.84)	(22.9)	10,992.9	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.86			2.98			פער הריבית

הערות בסוף הנספח.

נספח - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק והחברות המאוחדות שלו⁽¹⁾ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ד- ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

סכומים מדווחים

לשלושה החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019 לעומת שלושה החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018		
שינוי נטו	בגלל שינוי מחיר	גידול (קטטון) כמות ⁽⁹⁾
מליוני ש"ח		
נכסים נושאי ריבית		
10.1	4.3	5.8
אשראי לציבור בישראל		
0.3	0.2	0.1
נכסים נושאי ריבית אחרים בישראל		
10.4	4.5	5.9
סך הכל הכנסות הריבית		
התחייבויות נושאות ריבית		
2.2	1.7	0.5
פקדונות הציבור בישראל		
1.2	1.0	0.2
התחייבויות נושאות ריבית אחרות		
3.4	2.7	0.7
סך כל הוצאות הריבית		

- (1) הנתונים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבעי ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן רווחים/הפסדים בגין אג"ח זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשלושה חודשים שהסתיימו בימים 31.3.2019 ו-31.3.2018 בסך 2.1 מיליון ש"ח ו-1.1 מיליון ש"ח.
- (5) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (6) עמלות בסך 0.5 ו-0.6 מיליון ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בתקופות שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.3.2019 וביום 31.3.2018, בהתאמה.
- (7) לרבות מכשירים נגזרים.
- (8) תשואה נטו - הכנסות ריבית, נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (9) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

אינדקס ומילון מונחים

למילון המונחים ששימשו בעריכת דוח זה, ראה בדוח הכספי השנתי של הבנק לשנת 2017 (עמודים 312-317).

אינדקס

מ	א
מיסים נדחים 139, 90, 71	אשראי לציבור 84, 69, 63, 37, 36, 35, 34, 20, 13, 9
מכשירים נגזרים 73, 71, 69, 52, 51, 37, 36, 35, 21, 17	85, 86, 87, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107
121, 120, 119, 118, 117, 116, 98, 97, 96, 95, 94, 78	108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117
139, 138, 124, 123, 122	118, 119, 120, 121, 122, 136, 138, 139
משכורות 139, 79, 67, 13	ב
משכנתאות 139, 126, 16	בנק ישראל 134, 131, 127, 47, 31, 25, 23, 16, 15, 14
נ	135, 139
ניירות ערך 69, 68, 54, 47, 21, 20, 19, 15, 13, 11, 9	ד
117, 116, 99, 92, 83, 82, 81, 80, 79, 76, 75, 74, 71	דירקטוריון 127, 82, 73, 57, 54, 52, 31, 25, 24, 15, 12
139, 138, 127, 124, 123, 122, 121, 120, 119, 118	133, 134, 139
נכסי סיכון 139, 102, 101, 100, 90, 76, 22	ה
ס	הון כולל 139, 90, 23, 22
סייבר 139, 31, 14	הון רובד 1 139, 91, 90, 22
סיכון נזילות 139, 53, 21	הוצאות 71, 67, 37, 36, 35, 34, 30, 29, 28, 19, 18, 13
סיכון ציות 139, 14	77, 78, 79, 87, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 137
סיכון רגולטורי 139, 14	138, 139
סיכון שוק 139, 47, 22	הוצאות בגין הפסדי אשראי 36, 35, 34, 30, 28, 18, 13
סיכון תפעולי 139, 90, 55, 22	37, 67, 71, 87, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 139
ע	הכנסות מימון שאינן מריבית 139, 79, 78, 63, 18
עמלות 139, 138, 93, 76, 67, 13	הלימות הון 139, 91, 90, 63, 22, 9
פ	הפרשה להפסדי אשראי 46, 40, 37, 36, 35, 20, 13
פחת 139, 71	69, 84, 85, 86, 87, 103, 104, 105, 115, 138, 139
פיקדונות הציבור 101, 100, 88, 77, 69, 63, 53, 21, 9	הפרשה למיסים 139, 102, 101, 100, 67, 19
102, 116, 117, 118, 120, 121, 139	י
ר	יחס מינוף 139, 91, 24, 9
רווח והפסד 82, 79, 76, 75, 74, 67, 63, 52, 51, 13	מגבלות 52, 47, 46, 45, 38, 37, 36, 35, 31, 23, 14, 10
125, 139	54, 98, 131, 134, 139
רווח כולל 139, 138, 82, 81, 80, 70, 23, 19	
רווח נקי 101, 100, 71, 70, 68, 67, 30, 29, 28, 23, 13	
102, 139	

סניפי הבנק וחברות בנות

ההנהלה המרכזית

רח' הנגב 2, קרית שדה התעופה
מען לדיוור: רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022

סקטור נדל"ן

רח' הנגב 2, קרית שדה התעופה

סניף בנקאות פרטית

רח' קרן היסוד 18, ירושלים 92149

סניף ירושלים

רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022

סניף גאולה - רוממה

רח' שמגר 21, ירושלים

סניף תל אביב

רח' אחד העם 21, ת"א 65251

סניף באר שבע

רח' הדסה 90, באר שבע 84221

סניף חיפה

רח' פל-ים 9 (בית צים), חיפה 33095

סניף בני ברק

רח' חזון איש 2, בני ברק 51512

סניף אשדוד

רח' שבי ציון 118, אשדוד 77273

סניף ראשון לציון

רח' הרצל 63, ראשל"צ 75267

סניף פתח תקוה

רח' ההגנה 10, פ"ת 49591

סניף נתניה
רח' הרצל 45, נתניה 42401

סניף מודיעין עלית
רח' אבני נזר 18, מודיעין עלית

סניף קריון
דרך עכו 192, קרית ביאליק 27000

סניף נצרת
מרכז אל ריאד 6092/50, נצרת 16000

סניף סחנין
קניון סחנין מול, כביש ראשי סחנין

סניף כרמיאל
רח' מעלה כמון 5, קניון חוצות כרמיאל, כרמיאל

סניף אום אל פחם
קניון אלהרם, כביש ראשי, אום אל פחם

סניף אלעד
רח' רבי יהודה הנשיא, 94 אלעד

סניף בית שמש
רח' רבין 2, קניון נעימי, בית שמש

סניף ביתר עלית
רח' ישמח ישראל 2, מרכז חיים זקן - תמרים, ביתר עלית

ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ
רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022

בנק ירושלים
בנקאות משלימה

כתובתינו באינטרנט:

www.bankjerusalem.co.il

